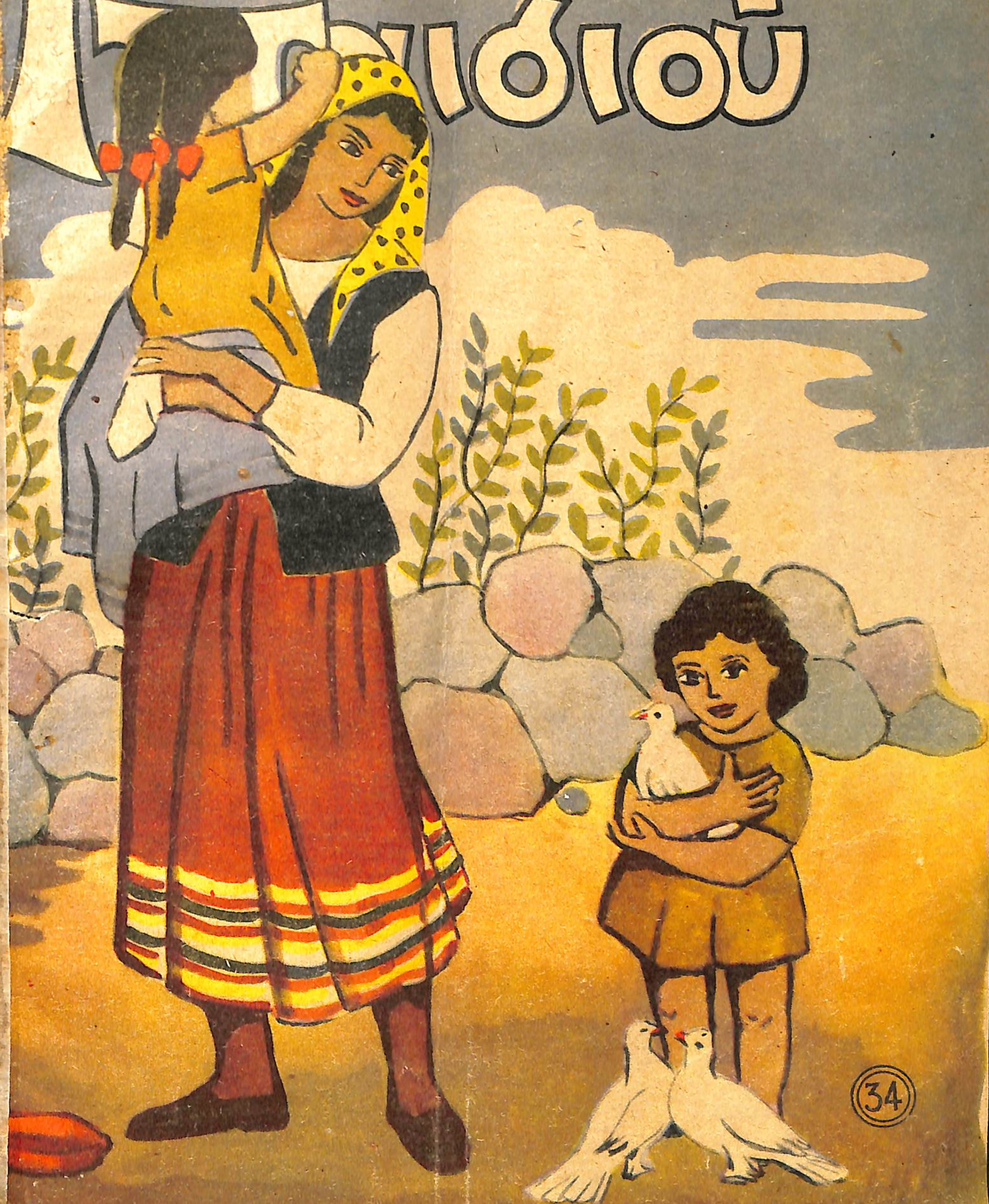
Τό σπίτι τοῦ Παιδιοῦ



ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἢ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΜΑΪΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 34 (10)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι.. .. ..Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται .. .. » 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα » 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται » 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἀρχαίων

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΙΤΑ

Ἀνάμεσα στ' ἄλλα ποὺ οἱ νεώτεροι εὐρωπαῖοι διδάχτηκαν ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες εἶναι καὶ ἡ γυμναστική. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες θεωροῦσαν τὴν γυμναστικὴ ὡς τὸ «πρωτεῦον» μάθημα κάθε ἑλληνόπουλου ποὺ ἤθελε νὰ τύχῃ καλῆς ἀνατροφῆς. Εἰς τὰ γυμναστήρια τους τὰ παιδιὰ καὶ οἱ νέοι καὶ στοὺς δημόσιους ἀγῶνες οἱ ἄνδρες γύμναζαν τὰ σώματα τους, μὲ τὸ τρέξιμο, τὴν ἱππασία, τὶς ἁρματοδρομίες, τὴν πάλη, τὸ πήδημα, τὸ δίσκο, τὸ ἀκόντιο, καὶ ἄλλα.

Ὁ Σόλων, ποὺ ἦταν ἕνας πολὺ μυαλωμένος νομοθέτης, φροντίζοντας γιὰ τὴν ἀνατροφὴ τῶν νέων, σύστησε καὶ τὴ γυμναστικὴ σὰν κάτι τὸ ἀπαραίτητο γιὰ τὴ μόρφωση πολιτῶν ὑγιῶν, ἀνδρείων καὶ μεγαλοψύχων. Τὴν ἐπιτήρηση μάλιστα τῆς διαγωγῆς τῶν νέων καὶ γενικώτερα τῶν πολιτῶν εἶχεν ἀναθέση στὸ ἀνώτατο καὶ σοφὸ δικαστήριο, τὸν Ἄρειο Πάγο.

Μεταξὺ τῶν ὑποχρεώσεων ποὺ εἶχε ὁ Ἄρειος Πάγος ἦταν τοὺς μὲν εὔπορους νέους νὰ προτρέπῃ στὴν ἱππασία, τὰ κυνήγια, τὰ παντοειδῆ γυμνάσματα καὶ σωμασκίες μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἔχουν κάποια ἀπασχόληση καὶ νὰ μὴ μένουν ἀργοί, καὶ τὰ σώματά τους νὰ τὰ κάνουν γερὰ καὶ δυναμωμένα. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀκόμη φρόντιζε τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀνέργους νὰ ἀπασχολεῖ σὲ κάποια ἐργασία γιὰ νὰ γυμνάζουν μ' αὐτὴ καὶ τὰ σώματα τους καὶ νὰ προφυλάγωνται ἀπὸ τὰ κακὰ τῆς τεμπελιᾶς καὶ τῆς φτώχειας.

Ο ΦΩΚΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΦΩΚΟΣ

Ὁ Φωκίων ὁ Ἀθηναῖος, ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ φρόνιμους, ἐνάρετους καὶ ἔνδοξους ἄνδρες τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας εἶχε ἕνα γιὸ ποὺ λεγόταν Φῶκος. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ νεαρὸς Φῶκος δὲν ἔμοιαζε καθόλου στὸν ἀγαθὸ πατέρα του. Διότι ἦταν καὶ ἄτακτος καὶ τεμπέλης καὶ μεθύστακας.

Θέλοντας ὁ Φωκίων νὰ διορθώσῃ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Φώκου, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα τὸν παρακάλεσε νὰ πάρῃ μέρος στοὺς ἀγῶνες τῶν Παναθηναίων. Τὸν διέταξε δὲ νὰ ἀγωνισθῇ ὄχι γιὰ τὴ δόξα καὶ τὸ στεφάνι, ἀλλὰ γιατί, ὅπως λέγει ὁ Πλούταρχος, εἶχε μεγάλες ἐλπίδες ὅτι ὁ Φῶκος γυμνάζοντας τὸ σῶμα του θὰ διώρθωνε καὶ τὸν κακό του χαρακτῆρα.

Τόσο δὲ ὁ φρόνιμος Φωκίων θεωροῦσε ἀπαραίτητη γιὰ τὴ μόρφωση τῶν νέων τὴ γυμναστικὴ καὶ τὴν αὐστηρὴ δίαιτα, ὥστε ἀποφάσισε νὰ τὸν στείλῃ στὴ Σπάρτη, ὅπου, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου οἱ νέοι ἦταν ὑποχρεωμένοι καὶ νὰ γυμνάζονται καὶ ὑπὸ αὐστηρὴ δίαιτα νὰ ζοῦν, ἐνῷ στὴν Ἀθήνα οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνα εἶχαν παραμεληθῆ καὶ τὰ ἤθη εἶχαν ἀρκετὰ ξεπέσει.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ζοῦσε στὴν Ἀθήνα ὁ δημαγωγὸς Δημάδης. Θέλοντας νὰ πειράξῃ τὸ Φωκίωνα διότι γιὰ τὸ γιό του προτίμησε τὴ Σπαρτιατικὴ ἀγωγὴ ἀντὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς τοῦ εἶπε εἰρωνικά:

—Ἂν προτείνῃς στοὺς Ἀθηναίους νὰ παραδεχτοῦν τὴ νομοθεσία τοῦ Λυκούργου εἶμαι ἕτοιμος νὰ ὑποστηρίξω τὴν πρόταση σου.

Μὰ ὁ Φωκίων τοῦ ἔδωκε τὴν ἀπάντηση ποὺ τοῦ ἐχρειάζετο:

— Θὰ ἦταν πολὺ γελοῖο νὰ ὑποστηρίξῃς τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου ἐσύ, ὁ ἀλειμμένος μὲ τόσο μυρωδικὰ καὶ ντυμένος μὲ τόσο πολυτελῆ χλαμίδα.

('Ἀπὸ τὸ Γεροστάθη)

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΑΣ

Παρακαλῶ τοὺς φίλους μας νὰ μὴ λησμονοῦν νὰ γράφουν στὰ γράμματά τους τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμο καὶ τὴν ἀκριβῆ διεύθυνσή τους: χωριό, ἐπαρχία, καὶ τὸ ταχυδρομεῖο ποὺ τοὺς ἐξυπηρετεῖ· ἂν ζοῦν σὲ πόλεις ὁδὸ καὶ ἀριθμό.

Παρακαλῶ ὅλους τοὺς ψευδωνυμούχους νὰ μοῦ στείλουν τὰ ἀκριβῆ στοιχεῖα. Δηλαδή: Ὄνομα, ἐπώνυμο, πατρώνυμο, ἰδιότης (μαθητής, ἐργαζόμενος κλπ.). Πόσο χρονῶν εἶναι. Τὴν διεύθυνσή τους καὶ κάθε ἄλλη πληροφορία ποὺ οἱ ἴδιοι τὴν θεωροῦν χρήσιμη.

ΤΩΡΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Φροντῖστε νὰ ἐγγραφῆτε συνδρομητὲς γιὰ νὰ ἐξακολουθήσετε νὰ παίρνετε τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» στὴν πόλη ἢ στὸ χωριὸ ποὺ θὰ περάσετε τὸ καλοκαῖρι σας.

Μὴ λησμονεῖτε πὼς τὸ καλοκαῖρι τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» θὰ σταθῇ κοντά σας ἕνας καλὸς καὶ πολύτιμος σύντροφος.

Τὸ πουλάκι στὸ κλο

Τὸ πουλάκι στὸ κλουβὶ
κελαϊδεῖ καὶ καμαρώνει,
ὅμως ποιὸς μπορεῖ νὰ πῆ,
πώς, κλεισμένο μέσα ἐκεῖ,
ἡ καρδιά του δὲ ματώνει;

Τάχα ποιὸς μπορεῖ νὰ πῆ
πὼς δὲν κλαίγει τὴ σκλαβιά του,
κ'ἡ γλυκειά του ἡ φωνὴ
ἀπὸ θλίψη ἀληθινὴ
δὲ σπαράζει τὴν καρδιά του;

Ἡ μικρούλα του ψυχὴ
οὐρανὸ δὲ λαχταράει;
μιὰ φωλίτσα δὲν ποθεῖ;
Ἄχ! τὸ δύστυχο πουλὶ
ἡ καρδιά μου τὸ πονάει.

Παρέ, σκλάβε, λευτεριά,
ποὺ τὴ λαχταρᾶ ἡ ψυχή σου·
γύρισε ἔξω στὴ χαρά,
στὴ ζωὴ ποὺ σοῦ γελᾶ
κι' ὁ καλὸς Θεὸς μαζί σου.

Α. ΑΡΓΗΣ

✪✪

Λαίμαργη κατσίκα

(Μῦθος)

Σ' ἕνα ξεροπήγαδο
φύτρωσε χορτάρι·
μιὰ κατσίκα λαίμαργη
σκύβει νὰ τὸ πάρη.

Σὰ νὰ μὴν τῆς ἔφτανε
τὸ λιβάδι ὡς πέρα,
μὲ τὴν πρασινάδα του,
ποὔβοσκε ὅλη μέρα.

Μἄξαφνα γκρεμίζεται
στὸ πηγάδι κάτω·
Κι' ἄδικα παιδεύεται
νἄβγη ἀπὸ τὸν πάτο.

Κι' ἔτσι, ἐκεῖ ποὺ γύρευε
καὶ τὰ χόρτα, ἐκεῖνα,
ἡ κατσίκα ἡ λαίμαργη
ψόφησε ἀπ' τὴν πεῖνα.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ



Τὰ Ἑλληνόπουλα εὔχονται στὸ Διάδοχο Κωνσταντῖνο γιὰ τὴ γιορτή του χρόνια πολλά.

Ἀπὸ τὶς ἀφηγήσεις τοῦ ἱεραποστόλου τῶν ἀρκτικῶν περιοχῶν ΖΑΝ ΦΙΛΙΠ

Ἐσκιμῶοι, οἱ ὑπεράνθρωποι τῆς πολικῆς περιοχῆς

«Ἡ ἐπιβίωση τῆς φυλῆς τῶν Ἐσκιμώων εἶναι μιὰ καθημερινὴ διαδοχὴ ἀπὸ θαύματα».

ΖΑΝ ΦΙΛΙΠ

Οἱ Ἐσκιμῶοι, ἢ ὅπως λέγονται στὴ γλῶσσα ὑς οἱ Ἐσκιμαντίκ, ποὺ σημαίνει «τρέφομαι μὲ ὠ- κρέας», εἶναι μιὰ πολὺ ἀρχαία φυλή, ποὺ ζῆ στὶς γωμένες ἐκτάσεις τῆς ἀρκτικῆς περιοχῆς, δηλα- τῆς περιοχῆς τῆς γῆς ποὺ εἶναι πιὸ κοντὰ ὸν Βόρειο Πόλο. Οἱ Ἐσκιμῶοι λέγονται καὶ νούϊ ποὺ θὰ πῆ ἄνθρωποι, γιατὶ στὴ περιοχὴ τὴ ζοῦν μόνο ἀγρίμια καὶ θηρία καὶ οἱ μόνοι θρωποι ἐκεῖ εἶναι οἱ Ἐσκιμῶοι.

Οἱ Ἐσκιμῶοι εἶναι ὅλοι - ὅλοι καμμιὰ σαραν- ριὰ χιλιάδες ἀλλὰ ἡ περιοχὴ ποὺ κατοικοῦν εἶ- πολλὲς φορὲς πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. ῦν ἀπομονωμένοι ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο στὰ βόρεια ς Λαπωνίας, τῆς Γρολανδίας, τοῦ Καναδᾶ, τῆς λάσκας, στὰ νησιὰ ποὺ ἑνώνουν τὴν Ἀμερικὴ ὶ τὴν Ἀσία στὸ Βερίγγιο Πορθμὸ καθὼς καὶ λὺ λίγοι, στὶς παγωμένες ἀκτὲς τῆς Ἀνατολικῆς σίας. Οἱ Ἐσκιμῶοι δὲν τρῶνε χορταρικὰ γιατὶ ὰ μέρη τους ποὺ εἶναι σκεπασμένα πάντοτε μὲ όνια καὶ μὲ πάγους, δὲν φυτρώνει τίποτε. Τρῶ- μόνο κρέας, φώκιας καὶ ἑνὸς ζώου ποὺ μοιάζει μεγάλο ἐλάφι καὶ τὸ λένε Τάρανδο, καὶ μάλιστα τρῶνε ὠμό, κτυπημένο μόνο στὴ πέτρα γιὰ νὰ λακώση.

Οἱ Ἐσκιμῶοι κατοικοῦν μέσα σὲ καλύβες στρογ- λὲς ποὺ κάνουν μὲ κομμάτια πάγου ἢ σκάβουν ὺς πάγους βαθειά, ὅπου παρ' ὅλο ποὺ φαίνεται ράξενο βρίσκουν περισσότερη ζεστασιά. Φυσικὰ σα σ' ἕνα κλῖμα τόσο κρύο, ποὺ ἡ θερμοκρασία άνει πολὺ κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν, οἱ Ἐσκιμῶοι εἶ- ι ἀναγκασμένοι νὰ φοροῦν βαρειὰ ροῦχα, ποὺ εἶ- ι καμωμένα ἀπὸ γοῦνες καὶ δέρματα. Ἀσχολοῦν- ι ἀποκλειστικὰ μὲ τὸ κυνήγι καὶ τὸ ψάρεμα καὶ η τους ἡ ζωὴ εἶναι ἕνας διαρκὴς ἀγῶνας μὲ τὰ τοιχεῖα τῆς ἄγριας φύσης.

Οἱ Ἐσκιμῶοι μοιάζουν σὰν Μογγόλοι ἀλλὰ δὲν ναι, καὶ οἱ ἐπιστήμονες δὲν ξέρουν καλὰ - καλὰ ν προέλευσή τους. Ἀποτελοῦν μιὰ ξεχωριστὴ ἀν- ρώπινη φυλή. Ἔχουν μικρὸ ἀνάστημα, κοντὰ πό- α καὶ χέρια, τὸ πρόσωπό τους εἶναι στρογγυλὸ ὲ πλακωτὴ μύτη μὲ πεταμένα μάγουλα καὶ τὰ άτια τους μοιάζουν σὰν κινέζικα. Ἡ ἐπιδερμίδα ους ἔχει χρῶμα ὠχροκίτρινο καὶ τὰ μαλλιά τους ἶναι κατάμαυρα, ἴσια καὶ χοντρά. Στὸ σῶμα τους εν βγάζουν τρίχες. Ἐπίσης οἱ ἄνδρες δὲν βγά- ουν γένεια καὶ μουστάκια, κι' ὅσοι ἔχουν εἶναι ολὺ ἀραιά.

Ἡ φυλὴ αὐτὴ εἶναι ἥμερη, πολὺ ἔξυπνη καὶ τῆς ρέσει ὁ χορὸς καὶ τὸ τραγούδι. Πιστεύουν ἀντὶ τὸ θεὸ διάφορα πνεύματα καὶ δὲν ἔχουν γραφτὴ λῶσσα.

Γιὰ τοὺς Ἐσκιμώους ἔχουν γράψει πολλοί, ἀλλὰ αλλίτερα ἀπὸ ὅλους ὁ ἱεραπόστολος Ζὰν Φιλίπ, ποὺ μένει μαζί τους ἀπὸ τὸ 1935 καὶ ἔχει κάνει πολλοὺς Ἐσκιμώους Χριστιανούς. Σήμερα ὁ Ζὰν Φιλίπ, ποὺ εἶναι ἕνας πολὺ μορφωμένος κληρικὸς καὶ ποὺ ἀγαπᾶ σὰν πραγματικὰ παιδιά του ὅλους τοὺς Ἐσκιμώους, εἶναι ἐφημέριος σὲ μιὰ ἐνορία στὴ περιοχὴ τοῦ Χούδσωνος πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸν Καναδᾶ. Οἱ ἐνορῖται του εἶναι καμμιὰ διακοσα- ριὰ ἀλλὰ ἡ ἐνορία του πιάνει μιὰ περιοχὴ ἀπὸ 00.000 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα, δηλαδὴ ὅσο πε- ρίπου τὸ ἕνα τρίτο τῆς Ἑλλάδας. Οἱ «Ἀφηγήσεις» τοῦ πάστορος αὐτοῦ εἶναι ἕνα πολὺ ὡραῖο βιβλίο καὶ γράφει πολλὰ γιὰ τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὴ ζωὴ τῶν Ἐσκιμώων. Λίγα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστι- κώτερα σημεῖα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ δημοσιεύουμε πα- ρακάτω.

Χαμένος πέντε μέρες μέσα στὴ χιονοθύελλα ξαναβρέθηκε ὁ Ἀνεξχὰκ μὲ κρυοπαγημένα πόδια. Ἡ γάγραινα εἶχε προχωρήσει καὶ ἔπρεπε νὰ τοῦ κόψουν τὰ μεγάλα δάχτυλα τῶν ποδιῶν του. Ὁ πάστωρ ποὺ εἶχε κάνει καὶ λίγες ἰατρικὲς σπουδές, ἑτοιμάσθηκε γιὰ τὴν ἐγχείρηση, ποὺ θὰ γινόταν χωρὶς ἀναισθητικό. Τριγύρω του μαζεμένοι οἱ φίλοι τοῦ Ἀνεξχὰκ κοίταζαν ποὺ ἀκόνιζε τὸ μαχαίρι του ἐνῶ μιλοῦσε στὸν ἄρρωστο ὅτι ἡ ἐπέμβαση θὰ ἦταν πολὺ ὀδυνηρή.

Ὁ Ἀνεξχὰκ χαμογέλασε. Ὕστερα, τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ μαχαίρι, κόβοντας τὸ νεκρὸ κρέας προχώρησε στὶς ζωντανὲς σάρκες τριγύρω ἀπὸ τὸ κόκκαλο, ὁ Ἀνεξχὰκ ἄρχισε νὰ γελᾶ. Οἱ φίλοι τὸν μιμήθηκαν καὶ μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ γενικὴ εὐθυμία θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πιστέψη ὅτι βρισκόνταν σὲ κινηματογράφο ποὺ παιζόταν κωμικὴ ταινία. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἀνεξχὰκ πῆγε στὸ κυνήγι.

Ὁ Ἐσκιμῶος δὲν εἶναι λιγώτερο εὐαίσθητος στὸν πόνο ἀπὸ σᾶς ἢ ἀπὸ μένα. Ἀλλὰ μὲ τὶς συνθῆκες καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ζῆ, δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ αἰσθάνεται φόβο οὔτε νὰ ζητῆ οἶκτο γιὰ τὴν τύχη του. Αὐτὰ εἶναι γιὰ τὸν Ἐσκιμῶο μιὰ πολυτέλεια, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρη στὸν ἑαυτό του. Μόνο χάρη στὴ δύναμή του νὰ περιφρονῆ μὲ γενναιότητα τοὺς πόνους, τὶς στερήσεις καὶ τὸ θάνατο κατορθώνει νὰ ἐπιζῆ. Ὕστερα ἀπὸ τόσους αἰῶνες ὁλόκληρη ἡ φυλή, ποὺ κατοικεῖ στὶς παγωμένες ἐρημιὲς τῆς Ἀλάσκας, τοῦ Καναδᾶ, τοῦ Λαμβραδὼρ καὶ τῆς Γροιλανδίας, ἀποτελεῖται σήμερα ἀπὸ 38.000 μόνον ψυχές.

Ὡς τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ Ἐσκιμῶος ἦταν κάτι ἀξιοπερίεργο, ἕνας ἄγριος τῶν πάγων. Σήμερα ὅμως οἱ λευκοὶ ποὺ φθάνουν στὶς πολικὲς περιοχὲς ἀνακαλύπτουν ὅτι παρ' ὅλες τὶς ἐφευρέσεις τους καὶ τὴν τεχνική τους ἀνάπτυξη ἔχουν περισσότερα νὰ μάθουν ἀπὸ τοὺς Ἐσκιμώους παρὰ ἀπ' ὅσα ἔχουν ἴσως νὰ τοὺς διδάξουν. Γιὰ νὰ πραγματοποιηθῆ αὐτὸ τὸ καθημερινὸ θαῦμα τῆς ἐπιβίωσής του ὁ Ἐσκιμῶος, αὐτός, ὁ ὑπεράνθρωπος τοῦ παγεροῦ Βορρᾶ, καταφεύγει ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο στὴν εὐφυΐα του καὶ στὴ σωματικὴ δύναμη ποὺ τοῦ χάρισε ὁ Θεός.

Ὁ Ἐσκιμῶος δὲν ἔχει κανένα ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς ἀφηρημένες ἔννοιες. Ἐὰν τὸν ρωτήσετε πόσα παιδιὰ ἔχει θὰ σᾶς ἀπαντήση ἴσως: «Δὲν ξέρω καλὰ - καλά». Βέβαια τὰ ἀγαπᾶ ὅλα ἀλλὰ ποτέ του δὲν φρόντισε νὰ τὰ μετρήση. Κι' ὅμως δόστε του ἕνα μηχάνημα, ἄγνωστο ἀκόμη γι' αὐτόν, καὶ θὰ δῆτε μὲ τί ταχύτητα θὰ μάθη νὰ τὸ λύνη καὶ νὰ τὸ ξαναδένη.

Χωρὶς κὰν νὰ αἰσθάνεται αὐτὸ ποὺ λέγεται «αἴσθημα κατωτερότητας» μπροστὰ σ' ἕνα «καμπλούνα», δηλαδὴ στὸ λευκὸ ἄνθρωπο, ὁ Ἐσκιμῶος διασκεδάζει βλέποντάς τον πάντα πολυάσχολο καὶ ἀνήσυχο.

— Τόσο ἔξυπνοι αὐτοὶ οἱ «καμπλούνα», λέγουν συχνὰ οἱ Ἐσκιμῶοι, τί ἔχουν καὶ τὰ βάζουν μὲ τὸν ἑαυτό τους;

Γιὰ ἕνα Ἐσκιμῶο τὸ χειρότερο ποὺ μπορεῖ νὰ τοῦ συμβῆ εἶναι νὰ τὸν πάρουν γιὰ «σααγκλοῦ» δηλαδὴ γιὰ ψεύτη. Σ' αὐτὸν τὸν τραχὺ τόπο ὅπου κάθε ψεύτικη πληροφορία μπορεῖ νὰ κοστίση σὲ κάποιον μὲ θάνατο δὲν χωρίζουν τὸ ψέμα ἀπὸ τὴ λανθασμένη πληροφορία ποὺ μπορεῖ νὰ δοθῆ ἀκόμη καὶ μὲ καλὴ πίστη. Ἕνα πρωῒ ὁ Οὐτκούση, σ' αὐτὸν ποὺ δείχνομε περισσότερη ἐμπιστοσύνη γιὰ τὶς καιρικὲς προβλέψεις του, ἀφοῦ ἐρεύνησε τὸν οὐρανό, εἶπε μὲ πεποίθηση:

— Αὔριο θὰ ἔχουμε καλὸν καιρὸ γιὰ τὸ κυνήγι.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ χιονοθύελλα ἦταν σὰ στὴ θεομηνία. Ἔτσι ὁ Οὐτκούση ἔμεινε γιὰ πολλὲς ἑβδομάδες μόνος του, ζῶντας παράμερα ἔξω ἀπὸ τὴν παρέα τῶν ἄλλων.

Ἡ κλεψιὰ εἶναι σχεδὸν κάτι ἄγνωστο καὶ ἂν κάποτε γίνει κάποια κλοπή, ἡ ἀνοχὴ τοῦ Ἐσκιμώου γιὰ τὸν κλέφτη εἶναι τόση ὅση καὶ ἡ περιφρόνηση, ποὺ τοῦ δείχνει. Στὴν περιοχὴ Πέλλυ, κοντὰ στὸν ποταμὸ Οὔδσωνα, μιὰ φτωχὴ οἰκογένεια μιᾶς γειτονικῆς φυλῆς βρῆκε ἄσυλο καὶ τροφὴ γιὰ πολλὲς ἑβδομάδες ἀπὸ ἄλλες οἰκογένειες, ποὺ εἶχαν περισσότερες προμήθειες. Ὅταν ξαναγύρισαν στὴν περιοχὴ οἱ τάρανδοι, οἱ φιλοξενούμενοι ἔφυγαν, ἀλλὰ ἔκλεψαν ἀπὸ κάποιον ποὺ τοὺς φιλοξένησε καμμιὰ δωδεκαριὰ ἀλεπογοῦνες.

— Γιατὶ δὲν τοὺς παίρνεις ἀπὸ πίσω; τὸν ρώτησα.

— Ἀκόμη καὶ νὰ ἔπαιρνα πίσω τὶς γοῦνες, δὲν θὰ ἔμεναν πάλι κλέφτες; ἦταν ἡ ἀπάντησί του.

Πολὺ δύσκολα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ βρῆ ἀνθρώπους, ποὺ ζοῦν πιὸ εὐτυχισμένη οἰκογενειακὴ ζωὴ ἀπὸ τοὺς Ἐσκιμώους. Τὰ παιδιὰ δὲν κουράζονται νὰ μάθουν καλοὺς τρόπους καὶ τάξη. Δὲν σηκώνονται τὸ πρωῒ στὴν τακτικὴ ὥρα, οὔτε κοιμοῦνται, οὔτε παίζουν, οὔτε τρῶν σὲ ὡρισμένες ὧρες. Κάνουν μάλιστα κατάχρηση τῆς ἐλευθερίας τους γιατὶ οἱ γονεῖς τους ἱκανοποιοῦν ἀμέσως κάθε ἐπιθυμία τους.

Ὁ φίλος μου Ἀούλα - Γυόκχ, γιὰ νὰ φέρω ἕνα παράδειγμα, ἔκανε μιὰ μέρα ἀνταλλαγὴ τρεῖς γοῦνες γιὰ ἕνα ρολόγι τοῦ χεριοῦ. Ὁ μικρός του γιός, πέντε χρονῶν παιδί, μόλις τὸ εἶδε θέλησε νὰ παίξη μαζί του. Ὁ πατέρας του τοῦ τῶδωσε ἀμέσως. Δὲν πέρασαν τρία λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ τὸ ρολόγι εἶχε γίνει κομμάτια.

— Ἔ, μοῦ εἶπε ὁ Ἀούλα - Γυόκχ, θὰ πιάσω ἄλλες ἀλεποῦδες.

Τὰ παιδιὰ τῶν Ἐσκιμώων ἀντιπροσωπεύουν πραγματικὰ αὐτὰ ποὺ λέμε «κακομαθημένα» παιδιά. Ἀλλὰ ὅταν μεγαλώσουν γίνονται τὰ πιὸ ὑπάκουα καὶ φιλόστοργα τέκνα. Ἀκόμη κι' ὅταν φθάσουν σὲ ἡλικία 50 καὶ 60 χρονῶν ποτὲ δὲν περνᾶ ἀπὸ τὸ νοῦ τους νὰ ἀμφισβητήσουν τὸ κῦρος καὶ τὴν πρωτοκαθεδρία τῶν γονέων τους. Γιατὶ μεγαλώνοντας ὁ Ἐσκιμῶος σὲ μιὰ τρυφερὴ οἰκογενειακὴ ἀτμόσφαιρα παίρνει μιὰ αἰσιόδοξη ἀντίληψη τῆς ζωῆς ὥστε οἱ στερήσεις ποὺ ἔρχονται ὕστερα στὴν ὥριμη ἡλικία του δὲν μποροῦν νὰ τοῦ κάνουν ν' ἀλλάξη τὴν ψυχή του.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 271)



Μία οἰκογένεια Ἐσκιμώων

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

Ο ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΓΙΑΤΡΟΣ

Μιὰ φορὰ ὁ Χότζας, βάλθηκε νὰ κάνη τὸ γιατρό.

Μιὰ ἀγαθὴ γειτόνισσα, τὸν φώναξε τότε νὰ κοιτάξη τὸ γιό της ποὺ εἶχε θέρμη.

Ὁ Χότζας πῆγε, κοίταξε τὸ παλληκάρι προσεχτικά, καὶ βλέποντας πὼς εἶχε τὰ χέρια μελανὰ ὡς τοὺς ἀγκῶνες, εἶπε στὴ γυναίκα:

— Δυστυχῶς κυρά μου, δὲν βλέπω καλὰ τὸ γιό σου. Τοῦτα τὰ γαλάζια χέρια ποὔχει, δείχνουν ἀρρώστεια σοβαρή...

— Μὴν ἀνησυχῆς Χότζα μου γι' αὐτό, εἶπε ἡ γυναικούλα. Ὁ γιός μου εἶναι μπογιατζῆς, καὶ τὰ χέρια του εἶναι ἔτσι ἀπὸ τὶς βαφές!

Κοίταξε πάλι μ' ἐμβρίθεια τὸν νέο ὁ Χότζας, καὶ λέει στὴ γυναίκα σοβαρά.

— Ὁ γιός σου κυρά μου, ἔχει τύχη βουνό! Ἂν δὲν ἦταν μπογιατζῆς, κι' ἂν δὲν ἦταν ἀπὸ τὶς βαφὲς τὰ χέρια του ἔτσι, δὲν θὰ τὴν ἔβγαζε τὴ νύχτα! Ν' ἀκούσης ἐμένα ποὺ στὸ λέω...

Η ΧΗΝΑ ΤΟΥ ΚΑΔΗ

Μιὰ φορὰ ποὺ ὁ καδῆς ἔκανε γύρο στὰ χωριά, ἔστειλε τοῦ Χότζα μιὰ χήνα νὰ τὴν ψήση γιὰ τὸ γιόμα.

Ὅταν ἡ χήνα γύρισε ὡστόσο ροδοψημένη, ὁ Χότζας δὲν μπόρεσε νὰ βαστάξη στὸν πειρασμό: Τῆς ἔκοψε τὸ ἕνα πόδι καὶ τὸ ἔφαγε, κι' ἔπειτα συγύρισε ὄμορφα ὄμορφα στὴν πιατέλα τὴ χήνα μὲ τὸ πλάϊ, ἔτσι ποὺ νὰ μὴν φαίνεται τὸ κομμένο πόδι.

— Ὁ καδῆς, συλλογίστηκε, θὰ κόψη ἀπὸ τὴ χήνα ὅση θέλει, χωρὶς νὰ τὴ γυρίση. Κι' ἔτσι δὲν θὰ τὸ πάρη χαμπάρι.

Βγῆκε ὅμως γελασμένος ὁ Ναστραδίν, γιατὶ ὁ καδῆς γύρισε τὴ χήνα, κι' ἀνακάλυψε πὼς ἦταν μονοπόδαρη.

— Τί ἔγινε τὸ ἄλλο ποδάρι, Χότζα ;

— Ποδάρι; Τί ποδάρι;

— Γιὰ τὴ χήνα λέω. Ἔπρεπε νἄχη δυὸ ποδάρια, ὅπως ὅλα τὰ πουλερικά.

— Λάθος κάνεις καδή μου! κάνει μὲ ἀποκοτιὰ ὁ Χότζας.

— Βρὲ καλέ, βρὲ κακέ, θὰ μὲ τρελλάνης, ἐπέμενε ὁ καδής, παραδέξου πὼς ἔχουν δυὸ πόδια τὰ πουλερικά.

— Ὄχι! ἔλεγε ὁ Χότζας. Ἕνα ἔχουν...

Εἶδε καὶ ἀπόειδε ὁ καδής, παίρνει τὸ τουφέκι του, παίρνει τὸν Χότζα, καὶ τραβοῦν μαζὶ γιὰ τὸ λειβάδι ὅπου ἔβοσκαν οἱ χῆνες.

Τραβάει μιὰ τουφεκιὰ ὁ καδής, πετᾶνε οἱ χῆνες, καὶ νὰ ποὺ κάτω ἀπὸ τὰ φτερὰ τῆς καθεμιᾶς, διακρίνονται δυὸ πόδια.

— Τί νὰ σοῦ κάνω τώρα Χότζα; λέει ὁ καδῆς.

— Μὰ ἀφέντη μου, τοῦ ἀπαντᾶ ὁ Χότζας καὶ βέβαια ποὺ ἀπὸ τὴν τρομάρα τους ἔφυγαν μὲ δυὸ πόδια! Μήπως καὶ τοῦ λόγου σου ἂν σοῦ τραβοῦσαν μιὰ τουφεκιά, δὲν θἄφευγες.... μὲ τὰ τέσσερα;

Οἱ ψευτιές τοῦ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ ΤΑΞΙΔΙ

Ἀπὸ μικρὸ παιδί, μοῦ ἄρεσαν τὰ ταξίδια καὶ οἱ περιπέτειες. Ὁ πατέρας μου ὅμως ἐπέμενε πὼς ἔπρεπε νὰ κλείσω τὰ δεκάξη γιὰ νὰ μ' ἀφήση νὰ ταξιδέψω.

Ὅταν λοιπὸν ἔγινα δεκάξη χρόνων, μ' ἄφησε νὰ φύγω μ' ἕνα καράβι γιὰ τὴν Κεϋλάνη, ὅπου ὁ θεῖος μου ἦταν κυβερνήτης.

Στὸ ταξίδι αὐτό, δὲν μᾶς συνέβηκε καμμιὰ ἀξιόλογη περιπέτεια, ἐξὸν ἀπὸ μιὰ φοβερὴ ἀνεμοθύελλα, ποὺ ξέσπασε σ' ἕνα νησὶ ὅπου εἴχαμε ρίξει ἄγκυρα, γιὰ ν' ἀνεφοδιαστοῦμε.

Ἦταν ἕνα ἄγνωστο νησὶ γιὰ μᾶς τοὺς Εὐρωπαίους, γι' αὐτὸ καὶ δὲν θυμᾶμαι τ' ὄνομά του.

Ἡ ἀνεμοθύελλα λοιπὸν αὐτὴ ἦταν τόσο δυνατή, ποὺ ξερίζωσε ὅλα τὰ δέντρα τοῦ νησιοῦ —πελώρια, ἑκατοχρονήτικα δέντρα— καὶ τὰ σήκωνε ψηλά, στὰ οὐράνια, τόσο ψηλά, ποὺ ἀπὸ κάτω φαίνονταν σὰν μικρὲς ὀμπρέλλες.

Τὸ παράξενο εἶναι, πὼς ὅταν πῆρε τέλος τὸ κακό, ὅπως ἡ ἀνεμοθύελλα (κυκλῶνα, δὲν τὴν λένε;) ἦταν κυκλική, τὸ κάθε δέντρο ἔκανε στὸν ἀέρα ἕνα κύκλο, καὶ πῆγε κι' ἔπεσε ἀκριβῶς στὴν τρύπα ἀπ' ὅπου εἶχε ξεριζωθῆ, ὅπου ἔπιασε καὶ πάλι ρίζες. Ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα.

Σ' αὐτὸ τὸ δέντρο, εἶχε ἀνεβῆ ἕνα ἀντρόγυνο γιὰ νὰ κόψη ἀγγούρια. (Σ' ἐκεῖνο τὸ νησί, τ' ἀγούρια φύτρωναν στὰ δέντρα).

Λοιπὸν ἡ ἀνεμοθύελλα τοὺς ταξίδεψε μαζὶ μὲ τὸ δέντρο, ποὺ φορτωμένο καθὼς ἦταν, δὲν μπόρεσε νὰ ξαναβρῆ τὴν τρύπα του, μόνο πῆγε κι' ἔπεσε πάνω στὸ κεφάλι τοῦ ἡγεμόνα τοῦ νησιοῦ καὶ τὸν σκότωσε.

Ἦταν κακὸς ἡγεμόνας, κι' ὁ λαός του δὲν τὸν ἀγαποῦσε.

Γι' αὐτό, ὅταν κατάλαβαν πὼς ἦταν ἐλεύθεροι ἀπὸ τὴν τυραννία του, οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ ἀπὸ τὴ χαρά τους ἀνέβασαν στὸ θρόνο τὸ ἀντρόγυνο ποὺ ἔτυχε νὰ βρίσκεται στὸ δέντρο.

Ἦταν καλοὶ ἄνθρωποι, καὶ λαὸς εὐτύχησε μαζί τους.

Γι' αὐτὸ καὶ κάθε φορὰ ποὺ κάποιος ἔκοβε ἀγγούρια ἀπὸ τὸ δέντρο, γιὰ χρόνια ὕστερ' ἀπὸ τὸ θάνατό τους, συνήθιζε νὰ λέη:

— Ἂς δροσίζεται ἡ ψυχούλα τους, ὅπως κι' ἐγὼ ἀπὸ τοῦτο τὸ ἀγγούρι!

Ὅταν ἔφτασα στὴν Κεϋλάνη, ὁ θεῖος μου μοῦ ἔκανε λαμπρὴ ὑποδοχή. Διοργάνωσε πρὸς τιμή μου κυνήγια πρώτης γραμμῆς, καὶ σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ μοῦ συνέβηκε μιὰ ἀληθινὰ ἀξιοσημείωτη περιπέτεια.

Ἐκεῖ ποὺ βρέθηκα ξεμοναχιασμένος σὲ μιὰ ἀκροποταμιά, νάσου ξαφνικὰ μπροστά μου ἕνα λιοντάρι! Καὶ τί λιοντάρι! Μεγάλο σὰ μοσχάρι, ποὺ μούγκριζε φριχτά! Κι' ἐγὼ νὰ εἶμαι ὁπλισμένος μόνο μὲ σφαίρες γιὰ λαγούς!

Κάνω νὰ τὸ βάλω στὰ πόδια, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ βλέπω ἕνα κροκόδειλο ἕτοιμο νὰ μοῦ ριχτῆ, μὲ τὸ ἀπαίσιο στόμα του ὀρθάνοιχτο!

Τί νὰ κάνω; Μπροστά μου εἶχα τὸ λιοντάρι, πίσω μου τὸν κροκόδειλο. Δεξιά μου τὸ ποτάμι γεμάτο ἀπὸ τὰ ἴδια φοβερὰ ἀμφίβια. Ζερβά μου τὸν γκρεμό.

Ἔπεσα στὸ χῶμα βέβαιος πὼς εἶχε φτάσει ἡ τελευταία μου ὥρα. Ἢ τὸ λιοντάρι θὰ μὲ ἔτρωγε, ἢ ὁ κροκόδειλος... Δὲν εἶχα γλυτωμό! Τὴν ἴδια στιγμή, χύμηξαν καὶ τὰ δυὸ θεριά...

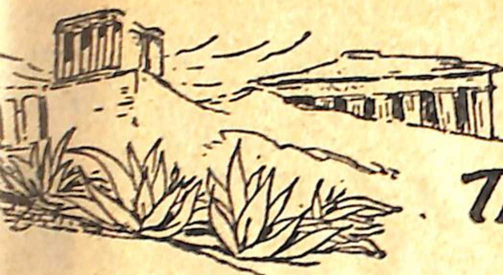
Τί συνέβηκε ὅμως; Στὴν ὁρμή τους, πέρασαν πάνω ἀπὸ τὸ κορμί μου, καὶ τὸ κεφάλι τοῦ λιονταριοῦ χώθηκε στὸ στόμα τοῦ κροκοδείλου, τόσο βαθειά, ποὺ δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τὸ τραβήξη... Ἦταν πιὰ εὔκολο γιὰ μένα νὰ πλησιάσω τὰ θεριὰ καὶ νὰ τὰ σκοτώσω...

Οἱ σύντροφοί μου τοῦ κυνηγιοῦ, ἔφεραν θριαμβευτικὰ τὰ τρόπαιά μου στὴν πρωτεύουσα, καὶ μὲ ἀνακήρυξαν ἥρωα!

Ἀπὸ τὸ δέρμα τοῦ λιονταριοῦ, ἔδωσα κι' ἔφτιασαν καπνοσακκούλες, ποὺ τὶς μοίρασα σὲ ὅλους τοὺς φίλους μου.

Ὅσο γιὰ τὸ πετσὶ τοῦ κροκόδειλου, τὸ ἔκανα δῶρο στὸ μουσεῖο τοῦ Ἄμστερνταμ, ὅπου ὁ φύλακας ἔκανε τὴν τύχη του νὰ τὸ δείχνη στοὺς περιηγητές. Μόνο ποὺ αὐτὸς ὁ ἀλιτήριος, ἔβαζε ἁλατοπίπερο στὴν ἱστορία μου, κι' ἔλεγε πὼς τὸ κεφάλι τοῦ λιονταριοῦ, εἶχε φτάσει ὡς τὴν οὐρὰ τοῦ κροκόδειλου, καὶ πὼς ἐγὼ γιὰ νὰ τὸ ἀποκεφαλίσω, ἀναγκάστηκα νὰ τοῦ κόψω τὴν οὐρά. Καὶ τότε ὁ κροκόδειλος θύμωσε, μοῦ ἅρπαξε τὸ μαχαίρι ἀπὸ τὰ χέρια, τὸ κατάπιε, κι' αὐτὸ τοῦ ἔσκισε στὰ δύο τὴν καρδιὰ καὶ ψόφησε. Εἶναι περιττὸ νὰ πῶ πόσο μὲ ἀγανάκτησαν αὐτὰ τὰ παραμύθια: ἡ ἀλήθεια ἔφτανε, τί ἀνάγκη νὰ προσθέτη τόσες ψευτιὲς αὐτὸς ὁ παλιάνθρωπος! Δὲν εἶν' ἔτσι;

Ο ΒΑΡΩΝΟΣ ΜΥΓΧΑΟΥΖΕΝ



Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὸ Ἀρχαῖο Θέατρο

Νόμιζα πὼς γιὰ κείνη τὴ μέρα τουλάχι-ο, εἴχαμε τελειώσει. Μά, καθὼς βγήκαμε ' τὴ μεγάλη πόρτα τῆς Ἀκροπόλεως καὶ οοχωρούσαμε κατεβαίνοντας πρὸς τὴν ἔδο, μὲ σταμάτησε — ποιὸς νομίζετε; — θεῖος Βρασίδας.

— Δὲ μοῦ δείχνεις, ξαδέρφη, ἐκεῖνο τὸ ράχο, ἀπ' ὅπου μίλησε στοὺς Ἀθηναίους, ρύττοντας τὸ Χριστό, ὁ Ἀπόστολος Παῦ-ς; Κάπου ἐδῶ νομίζω πὼς εἶναι.

— Νά, ὁ βράχος ποὺ ζητᾶς, εἶπα, ὁ «Ἄ-ιος Πάγος». Ἦταν τὸ ἀνώτατο δικαστή-ο τῶν Ἀθηναίων.

— Μὰ ποῦ εἶναι τὰ ἐρείπιά του; ρώτησε Μυρτώ.

— Δὲν ἦταν κτισμένο γιὰ νἄχη ἐρείπια, πε ὁ Λεωνίδας. Ἐδῶ, σ' ἐτοῦτο τὸ βράχο, ὸ ὕπαιθρο δίκαζαν. Μὰ καὶ τὸ ἄλλο τους καστήριο, τὸ πιὸ λαϊκό, νὰ ποῦμε, κι' αὐ- ὑπαίθριο ἦταν... Κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο ριναν τὶς δίκες οἱ Ἀθηναῖοι γι' αὐτὸ καὶ ῖνο τὸ δικαστήριο τὄλεγαν «Ἡλιαία».

— Λοιπὸν ἀπὸ τοῦτο τὸ βράχο μίλησε Παῦλος; εἶπε μονολογώντας ὁ θεῖος... Ἐδῶ θὰ γιορτάσουν φέτος ὅλοι οἱ λαοὶ τὴν τέτειο κείνου τοῦ κηρύγματος, γιατὶ κλεί-ανε χίλια ἐννιακόσια χρόνια ἀπὸ τὴ μέρα οὺ ἦρθε ὁ Ἀπόστολος στὴν Ἀθήνα.

— Ἀλήθεια, εἶπε ὁ Φάνης, θυμᾶστε πῶς ρχισε κεῖνο τὸ κήρυγμα; Ὡραιότερη ἀρχὴ μιλίας δὲν ἔχω ἀκούσει.

— Ἔλα, Φάνη, πές μας ὅ,τι θυμᾶσαι, εἶ-τε ἐνθουσιασμένος ὁ θεῖος Βρασίδας. Τόσες ρες ἀπ' τὸ πρωῒ μιλοῦμε γιὰ θεοὺς ψεύ-ικους καὶ παραμυθένιους, πλάσματα μόνο τῆς φαντασίας. Ἂς μιλήσωμε λίγο καὶ γιὰ ὸ μόνο ἀληθινὸ Θεό.

Ὁ Φάνης ἀνέβηκε πάνω στὸ βράχο, κι' ἐστάθηκε λίγο σιωπηλός, προσπαθώντας νὰ θυμηθῆ τὰ λόγια τοῦ Παύλου. Τέλος ἄρ-χισε μεταφράζοντας ὅ,τι θυμόταν ἀπὸ τὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων.

— «Ἄντρες Ἀθηναῖοι, βλέπω πὼς εἶστε οἱ πιὸ θεοφοβούμενοι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχω γνωρίσει. Γιατί, καθὼς περιδιάβαζα τὴν πόλη σας καὶ τὴν ἔβλεπα γεμάτη ἀπὸ βωμοὺς καὶ ναούς, εἶδα κι' ἕνα βωμὸ ποὺ εἶχε ἐπάνω ἐπιγραφὴ «Στὸν Ἄγνωστο Θεό!...».

Λοιπόν, ἄντρες Ἀθηναῖοι, αὐτὸ τὸ Θεὸ πού, χωρὶς νὰ τὸν ξέρετε, τὸν λατρεύετε Αὐτὸν σᾶς κηρύττω σήμερα. Εἶναι ὁ Θεὸς ποὺ ἔκαμε τὸν κόσμο κι' ὅλη τὴ πλάση, ὁ Κύριος τ' οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς. Μὰ δὲν κατοικεῖ σὲ ναοὺς χειροποίητους κι' οὔτε χρειάζεται τίποτα ἀπ' τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων. Γιατὶ ἐκεῖνος δίνει σὲ ὅλους πνοὴ καὶ ζωὴ κι' ἔπλασε ἀπ' τὸ ἴδιο αἷμα τὰ ἔθνη τῶν ἀνθρώπων καὶ τάβαλε νὰ κατοικήσουν ἀγαπημένα σ' ὅλο τὸ πρόσωπο τῆς γῆς. Δὲν εἶναι μακριὰ ἀπ' τὸν κάθε ἄνθρωπο. Μὲ τὴ χάρη του ζοῦμε, κινούμαστε καὶ ὑπάρχουμε, κι' ὅπως λέει ἕνας ποιητής σας, «Ἀπ' τὴ γενιά Του κρατοῦμε».

— Τὴν εὐχή μου καὶ τὴν εὐχὴ τοῦ Ἀπόστολου Παύλου, νάχης, ἀγόρι μου Φάνη, εἶπε συγκινημένος ὁ θεῖος Βρασίδας, σκουπίζοντας τὰ ὑγρὰ μάτια του.

— Νὰ κι' ἡ Πνίκα, εἶπα, δείχνοντας ἕναν ἄλλο βράχο, πιὸ χαμηλό, ἀντίκρυ στὸν Ἄρειο Πάγο. Ἐδῶ γινόταν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Δήμου. Ἀπὸ τοῦτο τὸ ὕψωμα «ἄστραφτε, βροντοῦσε καὶ συντάραζε τὴν Ἑλλάδα» ὁ Περικλῆς. Ἀπὸ δῶ ἐκφωνοῦσε τοὺς ἔξοχους ρητορικοὺς λόγους του ὁ Δημοσθένης...

— Κανένας ἀπ' αὐτοὺς δὲ θὰ μιλοῦσε τόσο ὡραῖα, ὅπως ὁ Παῦλος, μ' ἔκοψε ὁ θεῖος Βρασίδας.

— Δὲν ἔχω ἀντίρρηση, εἶπα, ἡ δύναμη τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ πιὸ ἀκαταμάχητη δύναμη στὸν κόσμο. Ἀπόδειξη πὼς ὁ Παῦλος κέρδισε ὅλα τὰ ἔθνη μ' αὐτή.

Ἐδῶ χωρίσαμε μὲ τὸ θεῖο Βρασίδα καὶ τὰ παιδιά του ποὺ βιάζονταν νὰ προφτάσουν τὸ τράμ... Ἐγὼ μὲ τὸ Φάνη θὰ κατεβαίναμε μὲ τὰ πόδια στοῦ Μακρυγιάννη νὰ πάρωμε αὐτοκίνητο.

Ἄξαφνα ὅμως, καθὼς βγαίναμε ἀπ' τὸ ἄλσος ποὺ εἶναι μπροστὰ στὴν Ἀκρόπολη, τὰ μάτια τοῦ Φάνη ἔπεσαν στὰ ρωμαϊκὰ ἐρείπια ποὺ σκεπάζουν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ δρόμου τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε δίπλα καὶ κοίταζε μέσα.

— Ἕνα θέατρο! Ἕνα ἀρχαῖο θέατρο, θείτσα! Μήπως εἶναι τὸ θέατρο τοῦ Διονύσου τὸ πιὸ παλιὸ θέατρο τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας;

— Ὄχι, Φάνη... Αὐτὸ εἶναι ρωμαϊκό, τὄχτισε ἕνας Ρωμαῖος φιλέλληνας, ὁ Ἡρώδης στ' ὄνομα τῆς γυναίκας του τῆς Ρηγίλλης... καὶ λέγεται Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Ἐδῶ παίζουν σήμερα τὰ ἀρχαῖα δράματα, γιατὶ εἶναι καλὰ διατηρημένο κι' ἔχει περίφημη ἀκουστική. Μὰ τὸ ἀρχαιότερο θέατρο τῆς Ἑλλάδας ποὺ λὲς Φάνη μου, εἶναι πιὸ κάτω. Μέσα στὸν ἴδιο περίβολο. Λέγεται Διονυσιακὸ θέατρο. Θἄρθουμε μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς μέρες νὰ τὸ δοῦμε. Πᾶμε τώρα νὰ πάρουμε τ' αὐτοκίνητο. Τὰ πόδια μου δὲν ἀντέχουν πιά.

Μὰ ὁ πονηρός μου ὁ Φάνης κατάστρωσε ἀμέσως τὸ σχέδιό του.

— Θείτσα μου, σὲ παρακαλῶ, ἂς καθήσουμε λίγο σ' αὐτὸ τὸ καφενεδάκι. Διψῶ πάρα πολύ.

Καθίσαμε μισὴ ὥρα, φάγαμε ἀπὸ ἕνα λουκούμι, καμαρώσαμε τὴν Ἀκρόπολη ἀπὸ κάτω, κι' ἀλήθεια ὅταν σηκωθήκαμε ἡ κούραση μοῦ εἶχε περάσει.

— Ἂς εἶναι, Φάνη, τὰ κατάφερες μιὰ χαρά. Πᾶμε τώρα στὸ Διονυσιακὸ θέατρο νὰ τελειώνουμε σήμερα ὅτι, ἔχουμε νὰ δοῦμε γύρω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη.

Σὲ λίγο, καθισμένοι στὰ μαρμάρινα καθίσματα τοῦ ὡραίου Διονυσιακοῦ θεάτρου, μιλούσαμε γιὰ τὴν ἱστορία του.

— Τὸ πρῶτο θέατρο Φάνη, ἦταν ἕνα ἁμάξι ποὺ γύριζε στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριά. Οἱ ἠθοποιοὶ ἦταν ἐπάνω κι' ἔλεγαν καὶ τραγουδοῦσαν καὶ χόρευαν καὶ γύρω-γύρω ἔβλεπε ὁ κόσμος. Τὸ ἀρχαιότερο θέατρο ποὺ κτίστηκε σὲ μόνιμο χῶρο εἶναι τοῦτο ἐδῶ ποὺ βλέπεις. Στὴν ἀρχή, ἦταν ξύλινο, μὰ σὲ κάποια παράσταση εἶχε μαζευτῆ τόσος κόσμος, ποὺ ἔπεσαν οἱ ξύλινες σκαλωσιές, ποὺ εἶχε κάμει ὁ Θέσπις — ὁ πιὸ παλιὸς γνωστὸς θεατρικὸς συγγραφέας — κι' ἀπὸ τότε χτίστηκε πέτρινο.

Αὐτὸς ὁ ἄδειος ἡμικυκλικὸς χῶρος λεγόταν ὀρχήστρα καὶ στὴ μέση ἦταν ἡ Θυμέλη, ὁ βωμὸς τοῦ Διονύσου. Μπροστά, ἦταν ἡ σκηνὴ μαρμάρινη κι' αὐτὴ μὰ πιὸ χαμηλή. Στὸ προσκήνιό της ἀνέβαιναν οἱ ἠθοποιοί, ἐνῶ ὁ χορός, δώδεκα ὡς δεκαπέντε πρόσωπα, χόρευαν καὶ τραγουδοῦσαν μέσα στὴν ὀρχήστρα. Ἡ πρώτη σειρὰ τῶν καθισμάτων, ποὺ εἶναι ἀπὸ λευκὸ πεντελήσιο μάρμαρο, ἦταν γιὰ τοὺς ἐπίσημους κι' ἡ πιὸ ὡραία ἀπ' ὅλες τὶς πολυθρόνες, αὐτὴ ποὺ κάθεσαι ἐσὺ τώρα Φάνη, ἦταν τοῦ ἱερέα τοῦ Διονύσου.

— Ἦταν ἀκριβὸ τὸ εἰσιτήριο, θείτσα, σ' αὐτὸ τὸ θέατρο; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Ὄχι, παιδί μου, οἱ Ἀθηναῖοι τὸ θέατρο τὸ θεωροῦσαν θρησκευτικὴ ἑορτὴ καὶ σχολεῖο μορφωτικό. Γι' αὐτό, βοηθοῦσαν ὅλο τὸν κόσμο γιὰ νὰ μπορῆ νὰ συχνάζη σ' αὐτό. Στοὺς φτωχοὺς πλήρωναν τὰ «θεωρικά», δηλαδὴ τοὺς ἔδιναν ὅσα χρήματα χρειάζονταν γιὰ νὰ βγάλουν τὸ εἰσιτήριό τους.

— Κι' εἶχαν τακτικὰ παραστάσεις;

— Ὄχι. Μόνο στὶς Διονυσιακὲς ἑορτές γιατὶ ὅπως εἴπαμε τὸ θέατρο ἦταν τελετουργία...

— Μὰ καλά, πῶς τὰ κατάφερναν κι' ἔβγαζαν τὰ ἔξοδά τους; ρώτησε ὁ Φάνης. Ποιοὶ διοργάνωναν τὶς θεατρικὲς παραστάσεις;

— Οἱ πλούσιοι Ἀθηναῖοι. Τὴν ὡραία ἐκείνη ἐποχή, Φάνη μου, ὅποιος εἶχε τὴν τύχη νὰ εἶναι πλούσιος, εἶχε μεγάλες ὑποχρεώσεις ἀπέναντι στὴν πατρίδα του καὶ στοὺς ἄλλους, τοὺς πιὸ φτωχούς. Ὁ Δῆμος διάλεγε λοιπὸν 4 - 5 πλούσιους καὶ τοὺς ὑποχρέωνε νὰ ἑτοιμάση ὁ καθένας τους μὲ δικά του ἔξοδα ἀπὸ μιὰ «διδασκαλία» θεατρικοῦ ἔργου. Κι' ὅποιος νικοῦσε σὲ κεῖνο τὸν ὡραῖο πνευματικὸ συναγωνισμό, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ στήση, στὸν ἱερὸ αὐτὸ χῶρο τοῦ Διονύσου, μιὰ στήλη μ' ἕναν τρίποδα στὴν κορυφή, καὶ νὰ γράψη πάνω σ' αὐτὴν τ' ὄνομά του. Καὶ καθὼς ἐκείνους τοὺς πλούσιους τοὺς ἔλεγαν χορηγούς, τὰ μνημεῖα ποὺ ἔστηναν τὰ ὠνόμαζαν χορηγικά. Κοίτα ἐκεῖ ψηλά, πάνω ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἐκκλησάκι, μιὰ σειρὰ ἀπὸ τέτοιες κολῶνες. Μὰ τὸ καλύτερο χορηγικὸ μνημεῖο θὰ πᾶμε νὰ σοῦ τὸ δείξω στὴν Πλάκα. Εἶναι τὸ μνημεῖο τοῦ Λυσικράτη ποὺ ὅλος ὁ κόσμος τὸ λέει σήμερα «τὸ φανάρι τοῦ Διογένη».

Ἐκεῖ θὰ ποῦμε καὶ τὸ μῦθο τοῦ Διονύσου, κοιτάζοντας μιὰ ὡραία παράσταση ποὺ ἔχει ὁλόγυρα. Ἔτσι, θὰ καταλάβης γιατὶ γεννήθηκε ἀπὸ τὴ λατρεία τοῦ Διονύσου τὸ τελειότερο εἶδος τῆς τέχνης τοῦ λόγου, τὸ θέατρο... Ξέρεις ποιοὶ ἦταν, Φάνη, οἱ μεγαλύτεροι ἀρχαῖοι θεατρικοὶ συγγραφεῖς;

— Ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς κι' ὁ Εὐριπίδης βιάστηκε ν' ἀπαντήση ὁ Φάνης. Μὰ αὐτοὶ ἦσαν οἱ τραγικοί. Ὁ μεγαλύτερος κωμωδιογράφος ἦταν ὁ Ἀριστοφάνης.

— Πολὺ ὡραῖα! Γιὰ νὰ τοὺς τιμήσουν λοιπὸν οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι εἶχαν στολίσει τὸ θέατρο μὲ τὶς προτομές τους... Μὰ δὲ σώζεται τίποτε ἀπὸ κεῖνα τὰ χρόνια, παρὰ τὰ μαρμάρινα καθίσματα.

Ἡ σκηνὴ ποὺ βλέπεις μὲ τὰ ἀγάλματα ἐπάνω εἶναι ρωμαϊκῆς ἐποχῆς.

Πᾶμε τώρα, βλέπω ἕνα ταξί... Ἂς τὸ πάρουμε νὰ πᾶμε ἕναν περίπατο στὴν Παλιὰ Ἀθήνα.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Η ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

Ἡ καθυστέρησις τοῦ παρόντος τεύχους ποὺ κανονικὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε κυκλοφορήσει στὶς 15 Μαΐου, ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη χαρτιοῦ. Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» πρόκειται νὰ παραλάβη τὶς ἡμέρες αὐτὲς τὴν ποσότητα τοῦ χαρτιοῦ ποὺ χρειάζεται γιὰ ὅλο τὸ χρόνο, ὥστε στὸ μέλλον νὰ κυκλοφορῆ κανονικὰ τὴν 1η καὶ 16η κάθε μηνός.



ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ



Ὁ Θάνος ἀκούει γιὰ τοὺς ἀγρότες

Ἀπὸ τὸ πάνω χωριό, ἦρθε ἕνας φίλος του νὰ δῆ τὸν παππού. Ἦταν ἡλικιωμένος, γέρος, στὴν ἡλικία τοῦ παπποῦ... Μπῆκε στὴν αὐλὴ ὅπου ὁ παππούς τοῦ Θάνου διάβαζε στὸν ἥλιο τοῦ ἀπογεύματος, ἐνῶ ὁ Θάνος πλάϊ του, κάρφωνε μιὰ παλιὰ καρέκλα, προσέχοντας ὅσο μποροῦσε νὰ μὴ κάνη πολὺ θόρυβο.

Μπῆκε λοιπὸν ὁ φίλος, καὶ τοὺς καλημέρισε καλόκαρδα. Ἔτρεξε ὁ Θάνος μέσα νὰ φέρη καρέκλα καὶ νὰ πῆ τῆς γιαγιᾶς γιὰ καφὲ καὶ γιὰ γλυκό. Κι' ὅταν γύρισε, ἄκουσε τὸ φίλο τοῦ παπποῦ νὰ γελάη.

— Στὶς φυλλάδες βλέπω τόρριξες Τέλη! τοῦ εἶπε. Στὰ διαβάσματα!

— Καὶ γιατὶ νὰ μὴ διαβάζω; ἔκανε χαμογελῶντας ὁ παππούς. Δόξα σοι ὁ Θεός, γράμματα ξέρω, τόβγαλα τὸ δημοτικό.

— Κι' ἐγὼ τὸ ἔχω βγάλει! εἶπε ὁ φίλος ποὺ κάθισε στὴν καρέκλα. Ἀλλὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἁμαρτία μου, ἔχω νὰ πιάσω στὰ χέρια μου φυλλάδα ἀπὸ κεῖνα τὰ χρόνια... Τὴν ἐφημερίδα, δὲ λέω! Τῆς ρίχνω καὶ καμμιὰ ματιὰ στὸν καφενέ. Καὶ τί καλὸ διαβάζεις γιὰ νἄχουμε καλὸ ρώτημα;

— Διάβαζα μιὰ ἱστορία ποὺ λέει γιὰ τοὺς πρώτους Εὐρωπαίους, ποὺ τράβηξαν νὰ ξεχερσώσουν τὴν Ἀμερική... Γιὰ τοὺς πρώτους «Ἀμερικάνους» δηλαδή, ποὺ ἦταν ἀγρότες σὰν κι' ἐμᾶς...

— Τώρα βάζεις ἐμᾶς μὲ τοὺς Ἀμερικάνους! Ἐκεῖνοι ἂν κι' ἀγρότες, ζοῦνε ἀλλοιῶς... Ἐνῶ ἐμεῖς! Τί εἶναι ὁ κάβουρας, τί εἶναι τὸ ζουμί του!

— Ἄ, ἔτσι λὲς τοῦ λόγου σου κὺρ Ἀντώνη; Νὰ λοιπὸν ποὺ σὲ κάτι ὠφελεῖ ἡ «φυλλάδα» ποὺ διαβάζω. Γιατὶ μὴ θαρρεῖς πὼς στὰ δάση τοῦ Καναδᾶ ἢ ἄλλου μέρους, τοὺς περίμεναν ἕτοιμα τὰ τρακτέρ, τὰ ἠλεκτροφωτισμένα σπίτια καὶ τὰ κανάλια μὲ τὸ νερό; Σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο μαθαίνω πὼς ἄνοιξαν τὸ δρόμο τους μὲ τὸ τσεκούρι μὲς στὶς ἐρημιές, κι' ἔρριχναν τὰ δέντρα γιὰ νὰ κάνουν χωράφια. Καὶ ζοῦσαν σὲ μικροὺς συνοικισμούς, περιμαντρωμένους. Ὅλη μέρα δούλευαν μὲ τὸ τσεκούρι καὶ μὲ τὸ τσαπί, καὶ τὴ νύχτα φύλαγαν καραούλι μὲ τὸ τουφέκι, γιὰ τοὺς Ἰνδιάνους. Δὲν εἶχαν τίποτε, κι' ὅλα ἔπρεπε νὰ τὰ φτιάνουν ἀπὸ τὴν ἀρχή : ροῦχα κι' ἐργαλεῖα, κι' ὅτι ἄλλο χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος. Κι' ὅταν ξεχέρσωναν μερικὰ στρέμματα, ρίχνονταν οἱ Ἰνδιάνοι καὶ τοὺς ἔκαιγαν τὴ σοδιά.... Αὐτοὶ ὅμως ὑπέμεναν. Κι' ἔτσι ἔφτιασαν τὴν Ἀμερικὴ κυρ Ἀντώνη!

— Στὴ φυλλάδα τὰ εἶδες ὅλ' αὐτά; ἔκανε μὲ θαυμασμὸ ὁ κὺρ Ἀντώνης. Κι' ἐγὼ ποὺ ἔλεγα πὼς ἀπὸ τυπωμένο χαρτὶ καλὸ δὲ βγαίνει!

— Τὰ βιβλία εἶναι σὰν τὰ μανιτάρια! ἔκανε ὁ παπποῦς. Εἶναι καλὸ τὸ μανιτάρι; Εἶναι τὸ πιὸ ἔξοχο φαΐ. Εἶναι φαρμακερό; Σοῦ καίει τὰ σωθικὰ καὶ σὲ σκοτώνει... Τόση διαφορὰ ἔχει καὶ τὸ καλὸ βιβλίο ἀπὸ τὸ κακό... Εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ ξέρουν νὰ ξεχωρίζουν τὰ μανιτάρια. Κι' ἀκόμα πιὸ λίγοι, ἐκεῖνοι ποὺ μποροῦν νὰ ξεχωρίσουν τὸ καλὸ βιβλίο ἀπὸ τὸ κακό...

— Σωστά! ἔκανε ὁ κὺρ Ἀντώνης. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γυρίσουμε στὴν κουβέντα μας, ὅσο νὰ πῆς ἄλλο οἱ Ἀμερικάνοι, ἄλλο ἐμεῖς!

— Σ' αὐτὸ ἔχεις δίκηο παλιέ μου φίλε. Οἱ Ἀμερικάνοι ἐκεῖνοι οἱ πρῶτοι, εἶχαν νὰ ξεχερσώσουν τὴ ζούγκλα, κάνοντας ἀδιάκοπα πόλεμο μὲ τοὺς Ἰνδιάνους. Ἐνῶ ἐμεῖς, οἱ τωρινοὶ ἀγρότες τῆς Ἑλλάδας, ἔχουμε μπροστά μας γιὰ ἔργο νὰ καλλιεργήσουμε τὸ δικό μας χῶμα ἔτσι, ποὺ νὰ μᾶς ζῆ πλούσια, ἐμᾶς καὶ τοὺς δικούς μας.

— Εἶναι ἄχαρη ἡ ζωὴ τοῦ ἀγρότη, ἔκανε ὁ κυρ Ἀντώνης.

— Πάψε Ἀντώνη! Νὰ μὴ σ' ἀκούω νὰ τὸ λές! τὸν ἔκοψε μὲ θυμὸ αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ κὺρ Τέλης. Ἂν οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι ἄποικοι τῆς Ἀμερικῆς καρτεροῦσαν νὰ τάβρουν ὅλα ἕτοιμα, θὰ τοὺς ρήμαζαν τὰ θεριὰ κι' οἱ Ἰνδιάνοι. Θὰ πέθαιναν ἄδοξα τῆς πείνας... Ὅμως τράβηξαν μπροστά, μὲ μόνο κεφάλαιο τὰ μπράτσα τους καὶ τὸ κουράγιο τους. Καὶ δὲς τί ἔκαναν τὴν Ἀμερικὴ σὲ λίγα χρόνια. Ἔτσι κι' ἐμεῖς οἱ ἀγρότες : μᾶς ρήμαξε στὴν ἀρχὴ ἡ μακρόχρονη σκλαβιά. Μᾶς κούρασαν οἱ τόσοι πόλεμοι ὅπου θυσιάστηκε ὁ ἀνθὸς τῆς νειότης μας... Τώρα ὅμως περιμαντρώσαμε καὶ μεῖς τὸν τόπο μας — χαράξαμε τὰ σύνορά μας καὶ τὰ σιγουρέψαμε... Καὶ σ' αὐτὸν τὸν τόπο μέσα πρέπει νὰ δουλέψουμε σὰν ἐκείνους τοὺς πρώτους «πιονιέρηδες», τοὺς πρωτοπόρους σὰ νὰ λέμε, ποὺ ἔφτιασαν τὴν Ἀμερική. Μπράτσα καὶ κουράγιο... Τσαπὶ κι' ὅταν χρειαστῆ τουφέκι... Ἢ μὴ θαρρεῖς πὼς κάναμε σὰν ἀγρότες ὅτι πρέπει, γιὰ ν' αὐξήση ἡ παραγωγή μας; Γιὰ μέτρα πόσα ἀκέντρωτα δέντρα μένουν ἄχρηστα στὸ λόγγο! Μέτρα πόσα ἀγρίλια στέκονται χρόνια καὶ χρόνια στὴ ρεματιά, καρτερῶντας νὰ γίνουν ἐλιές! Μέτρα καὶ τοὺς δρόμους ποὺ δὲν ἀνοίξαμε, τὰ κανάλια ποὺ δὲν σκάψαμε, τὰ δέντρα ποὺ δὲν φυτέψαμε! Πόσες φαμίλιες στὸ δικό σου τὸ χωριό, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ χτήματά τους, ἔχουν μελίσσι, ὀρνιθῶνα, κουνέλια, γουρούνια ἀγελάδες ὅπως γίνεται σ' ὅλα τ' ἀγροχτήματα τοῦ κόσμου, ὅπου ὁ ἀγρότης ἂν δὲν πάει καλὰ ἡ σοδειά του στὸ χωράφι, βγάζει τὴ ζημιὰ ἀπὸ τὰ κτηνοτροφικά του κέρδη; Ποιὸς φύτεψε ἀμυγδαλιές, φουντουκιές, καρυδιές, τὰ δέντρα ποὺ ὁ καρπός τους εἶναι χρυσάφι; Δουλειὰ στὰ χωράφια ὅσο εἶναι ἡ ἐποχή, κι' ἔπειτα καφενὲς καὶ χαρτιά!

— Μὰ τὸ κράτος... ἄρχισε ὁ κὺρ Ἀντώνης.

— Οἱ πρῶτοι λευκοὶ τῆς Ἀμερικῆς, δὲν εἶχαν νὰ περιμένουν τίποτε, ἀπὸ κανένα κράτος! Αὐτοὶ τόφτιασαν τὸ κράτος! Καὶ τὸ δικό μας ἀρκετὰ κάνει γιὰ νὰ βοηθήση... Σκέψου ὅμως τί τραβᾶνε ἀκόμη κι' οἱ γεωπόνοι ποὺ τὸ καλό μας θέλουν, μὲ τὸ πεῖσμα μας καὶ τὴ στενοκεφαλιά μας...

— Ἐγὼ εἶχα γουρούνια, καὶ ζήμιωσα... ἔκανε σὰ γιὰ νὰ δικαιολογηθῆ ὁ κὺρ Ἀντώνης.

— Ἄ! Καλὰ ποὺ μοῦ τὸ θύμησες! φώναξε ζωηρὰ ὁ παππούς. Στάσου νὰ στὰ ψάλω! Ἀμ τί θαρρεῖς καὶ ἦταν τὰ γουρούνια; Τζιτζίκια ποὺ ζοῦν μὲ δροσιὰ καὶ μὲ τραγούδι; Ἤθελαν περιποίηση, ἤθελαν πάστρα, ἤθελαν τὴν κατάλληλη τροφή. Τὸ γουροῦνι εἶναι ζῶο παστρικό. Ὁ ἄνθρωπος τόκανε γουρούνι μὲ τὴν ἀναμελιά του. Εἶδα τὸ σταῦλο ποὺ τάχες, εἶδα τί τοὺς ἔρριχνες νὰ φᾶνε, καὶ εἶπα «αἰωνία τους ἡ μνήμη»!

— Τώρα Τέλη τὰ παραλές. τὸν ἔκοψε ὁ κὺρ Ἀντώνης. Δὲ λέω, μπορεῖ νὰ εἶναι κι' ἔτσι... Ἐμεῖς βλέπεις τόσα ξέραμε τόσα κάναμε... εἶπε κοροϊδευτικά. Τοῦ λόγου σου ποὺ διαβάζεις τὶς φυλλάδες...

— Ὄχι τοῦ λόγου μου, ἔκανε σιγὰ ὁ παπποῦς... Κι' ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου κάπως νάφταιξα. Τοῦτος ὅμως — ἔκανε χαϊδεύοντας τὸ κεφάλι τοῦ Θάνου — τοῦτος ζῆ σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ ὁ ἀγρότης κατάλαβε πόσο σπουδαία καὶ δύσκολη εἶναι ἡ δουλειὰ ποὺ κάνει. Ἄλλαξαν οἱ καιροὶ κὺρ Ἀντώνη! Τοῦτος ὁ αὐριανὸς ἀγρότης, θάχη τὴ μηχανὴ νὰ τὸν βοηθῆ, αὐτοκίνητο πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὰ σημερινά, θὰ πηγαίνη τὸ προϊόντα του γοργὰ στὶς πολιτεῖες. Ὡς ποὺ νὰ μεγαλώση, ἀκόμη κι' ἡ βροχὴ θὰ ὑπακούη στὸν ἄνθρωπο

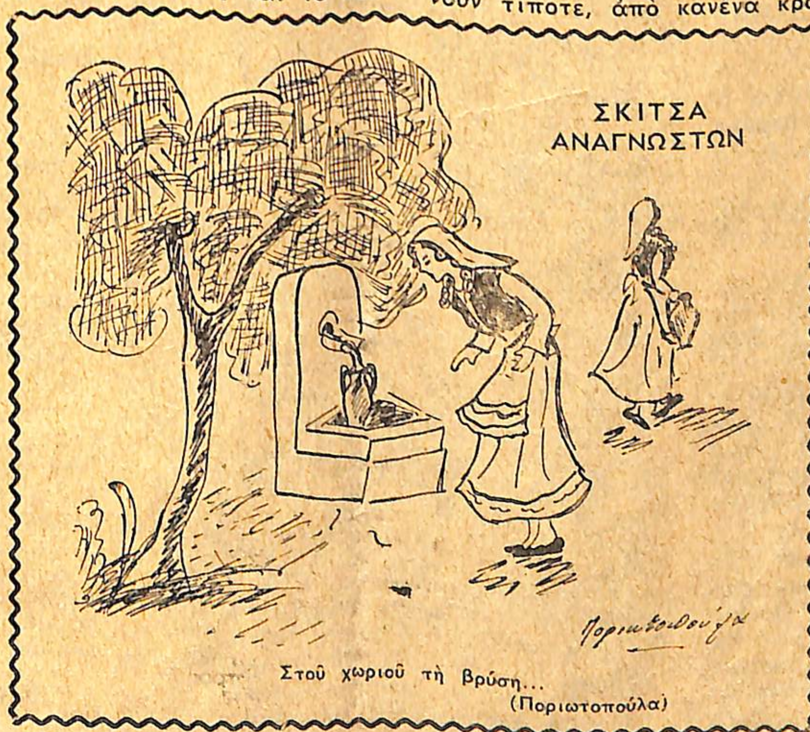
— Μακάρι! ἔκανε ὁ κὺρ Ἀντώνης.

— Ναί, θὰ ζήση καλύτερα ἀπὸ μᾶς, ὁ αὐριανὸς ἀγρότης! ἐξακολούθησε σιγὰ ὁ παππούς. Θὰ πρέπει νὰ ξέρη περισσότερα, γιὰ νὰ κυβερνάει τὶς μηχανές, νὰ λογαριάζη τὰ λιπάσματα, νὰ κάνη μὲ τὸ νου του κάθε λογῆς ὑπολογισμό. Θ' ἀναγκάση τὴ γῆ νὰ τοῦ δώσ πλούσια τοὺς καρπούς της, κα γι' αὐτὸ θὰ ζῆ καλύτερα...

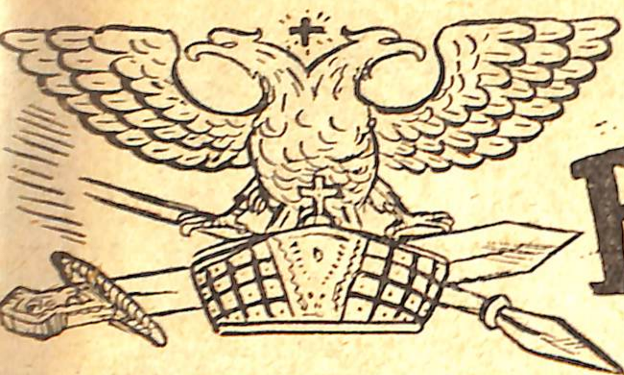
— Ὅμως παπποῦ, οἱ δικέ σας οἱ γενιὲς μᾶς ἄνοιξαν τ δρόμο... εἶπε ὁ Θάνος ζωηρό Ἐσεῖς, ποὺ παλαίψατε μὲ κάθ λογῆς δυσκολίες, κι' ὅμως δὲ παρατήσατε τὴ γῆ... Ναί, ἡ ζω τοῦ αὐριανοῦ ἀγρότη θὰ εἶνα πιὸ εὔκολη — μὰ αὐτὸ θὰ τ χρωστᾶμε σὲ σᾶς...

Τὸ πρόσωπο τοῦ παππο φωτίστηκε ἀπὸ ἕνα οὐράνι χαμόγελο...

ΜΑΡΙΝΑ Κ.



Στοῦ χωριοῦ τὴ βρύση...
(Πoριωτοπούλα)



Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

10ον.

Εἴτε πῶς θυμοῦνταν τὸ φόνο τοῦ Κρη-η, καί, σὰν πολλοὺς ἐγκληματίες, μ-ῦσε ὅποιον εἶχε βλάψει, εἴτε πῶς αἰ-άνουνταν τὸ φρικτὸ μίσος τῶν «παι-ὸν τοῦ Καπετάνω» γιὰ τὸ φονιὰ τοῦ -τέρα τους, εἴτε γιατὶ μάντευε κάτω ’ τὰ δουλίστικα ροῦχα τους καρδιὲς -εύθερες καὶ ἀνυπόταχτες, ὁ Ἰβάτζης, ὁ τότε ποὺ ξαναπάντησε τ’ ἀγόρια -ὶ τ’ ἀναγνώρισε πῶς ἦταν τ’ ἀρχοντό-υλα τῆς Ἀδριανούπολης, δὲν ἔπαυε τὰ παραμονεύει καὶ νὰ τὰ κατατρέ-ι μὲ κάθε τρόπο.

Ἕνα περιστατικὸ ἔτυχε ποὺ ἀγρίεψε -ρισσότερο τὸ μίσος αὐτό.

Μιὰ μέρα σὲ μιὰ ἐκστρατεία, ἕνα χρυ- ποτήρι ἔλλειψε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴ σκη- τοῦ Ἰβάτζη, καί, χωρὶς καμμιὰ μαρ-ρία, ὁ Βούλγαρος στρατηγὸς κατηγό-σε τὸν Μιχαὴλ πῶς αὐτὸς τὸ ἔκλεψε, -ὶ διέταξε νὰ τὸν δείρουν γιὰ νὰ τὸν -μουν νὰ ὁμολογήσει.

Εὐθὺς λοιπὸν τὸν δένουν σ’ ἕνα δέν-ο, ξεγυμνώνουν τὴ ράχη του, κι ἐμπρὸς ὅλο τὸ συναγμένο στρατόπεδο ἀρχί-ι ἡ μαστίγωση. Μὰ τὴν ἴδια ὥρα, τρε-άτος φτάνει ὁ Κωνσταντῖνος, ρίχνεται πάνω στὸ δήμιο, ἁρπάζει τὸ βούνευρο -πὸ τὰ χέρια του καὶ τοῦ σχίζει τὸ πρό-ωπο μὲ μιὰ βουνευριά.

Μανιασμένοι ρίχνονται τότε ἀπάνω -ου οἱ Βούλγαροι, τὸν ἁρπάζουν, τὸν ρί-νουν χάμω. Θὰ τὸν κομμάτιαζαν, μὰ -ξαφνα μιὰ φωνὴ προστακτικὴ ἀκούεται, -αὶ τρομαγμένοι ἀνασηκώνουνται ὅλοι.

— Μιὰ τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τοῦ -δούλου ἂν ἀγγίξετε σᾶς κρεμνῶ ὅλους!

Ἦταν ὁ Ρωμανὸς ποὺ ἔφθανε μὲ τὸν Ἀσάν.

Τὸν κόσμο εἶχε κάνει ἄνω-κάτω ὁ Ἀσὰν νὰ βρεῖ τὸν κλέφτη, καὶ δεμένο τώρα τὸν ἔσερνε πίσω του, καὶ τὸν ἔριξε στὰ πόδια τοῦ Ἰβάτζη.

— Ποιὸς τολμᾷ τὸ δοῦλο τοῦ Τσάρου, τοῦ πατέρα μου, νὰ τιμωρήσει χωρὶς δίκη; βροντοφώνησε ὁ Ρωμανός.

Διέταξε ἀμέσως νὰ λύσουν τὸν Μιχαήλ, καὶ μπροστά του νὰ φέρουν τὸν Κωνσταντῖνο νὰ τὸν δικάσει ὁ ἴδιος. Σὰν ἄκουσε ὅλα τὰ καθέκαστα τῆς ἱστορίας, κατέκρινε τὸν Ἰβάτζη ποὺ τόσο βιάστηκε νὰ ἐκτελέσει μιὰν ἄδικη ποινή, καὶ τὸν Κωνσταντῖνο τὸν ἄφησε ἐλεύθερο ἀφοῦ πρῶτα τὸν ἐμάλωσε αὐστηρὰ γιὰ τὴν αὐθάδειά του νὰ χτυπήσει Βούλγαρο.

Ὁ Ρωμανὸς ὅμως πῆρε τοὺς δυὸ Ἕλληνες στὴν ὑπηρεσία του, καὶ ὅπου πήγαινε τὸν ἀκολουθοῦσαν. Ἔτσι βρέθηκαν μαζί του στὶς μάχες τοῦ Κλειδίου. Μόλις ὅμως ἔμαθε κεῖ ὁ Κωνσταντῖνος πῶς ὁ Νεστορίτσης ἔφυγε καὶ πῆγε νὰ προσβάλει τὴ Θεσσαλονίκη, κατώρθωσε νὰ ξεφύγει, καὶ τρεχάτος ἔφερε τὴν εἴδηση στὸν Βοτανειάτη, ἐνῷ ὁ Μιχαὴλ καταγίνουνταν μὲ ὅλα του τὰ δυνατὰ νὰ κρύψει ἀπὸ τὸν Ρωμανὸ τὴ φυγὴ τοῦ συντρόφου του.

Ὕστερα πιὰ ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τοῦ Κλειδίου, ὅλο τὸ στρατόπεδο ξεπαρταλώθηκε, καὶ οἱ δυὸ φίλοι βρέθηκαν χωρὶς ἀφέντη, στὰ βουνά, ἐλεύθεροι νὰ πάγουν ὅπου θέλουν.

Ἐκεῖ ἔσμιξαν τὸν Νικήτα, πῆγαν ὡς τὸν Πρίλαπο νὰ βεβαιωθοῦν πῶς ὁ Τσάρος εἶχε κλειστεῖ στὸ κάστρο μέσα, καὶ γύριζαν πίσω, ὅταν ἀπάντησαν τὸν Βοτανειάτη στὸν Ἀξιό.

— Καὶ τώρα;

Μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ χέρια του, κοίταζε ὁ Μιχαὴλ μελαγχολικὰ τὸ ἀναίματο πρόσωπο τοῦ φίλου του.

— Καὶ τώρα...;

Τώρα ποιὸς τοὺς ἐμπόδιζε πιὰ νὰ παρατήσουν αὐτὴ τὴ ζωὴ τῆς σκλαβιᾶς; Γιατί νὰ μὴ γυρίσουν στὸ ἑλληνικὸ στρατόπεδο, νὰ παρουσιαστοῦν στὸν Αὐτοκράτορα, καὶ μαζί του, στῆθος μὲ στῆθος νὰ πολεμήσουν τὸν ἐχθρὸ ὥσπου νὰ ἐξολοθρευθεῖ ὁλότελα;

Καὶ ὁ νοῦς τοῦ Μιχαὴλ γύρισε πάλι στὰ λόγια ποὺ εἶχε πεῖ ὁ καλόγερος τοῦ κοριτσιοῦ ἀπάνω στὸ βουνό.

Ποῦ νὰ πῆγε ἄραγε ὁ Ἰβάτζης, μιᾶς καὶ κατόρθωσε νὰ ἐξολοθρέψει τὸν Βοτανειάτη; Καὶ γιατί τάχα νὰ ρωτήσει ὁ καλόγερος ἂν ὁ Νικουλιτσὰς ὁδηγοῦσε τοὺς Βουλγάρους; Μήπως λοιπὸν ξέφυγε πάλι ὁ Νικουλιτσὰς ἀπὸ τὴν Πόλη; Εἶχε ἀκούσει ὁ Μιχαὴλ πῶς ὁ Αὐτοκράτορας τὸν εἶχε ξανασυγχωρήσει καὶ πῶς πάλι τοῦ ἔδωσε τιμὲς καὶ μεγαλεῖα. Λοιπὸν πάλι ἔσπασε τὸ λόγο του ὁ ἀνυπότακτος Βούλγαρος!

Ὁ Μιχαὴλ σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ παράθυρο ποὺ ἔβλεπε στὴν αὐλὴ τοῦ μοναστηριοῦ.

Ἡ αὐλὴ ἦταν ἄδεια. Μόνο μερικὲς ὄρνιθες πηγαινοέρχουνταν σκυφτές, σκαλίζοντας τὸ χῶμα ἀνάμεσα στὶς πλάκες, τσιμπώντας ποῦ καὶ ποῦ κανένα σπόρο ἢ κανένα σκουλήκι. Ἀφηρημένος τὶς κοίταζε ὁ Μιχαὴλ καὶ συλλογίζουνταν πῶς νὰ ρωτήσει καὶ νὰ μάθει νέα τοῦ Ἰβάτζη χωρὶς νὰ βάλει κανεὶς ὑποψίες.

Τὸ μοναστήρι ἦταν χτισμένο σὲ σχῆμα Π, καὶ τὸ μπροστινὸ μέρος τῆς αὐλῆς ἦταν κλεισμένο μὲ τοῖχο ὅπου ἄνοιγε μιὰ χαμηλὴ ξύλινη πόρτα. Ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸν τοῖχο αὐτόν, τὸ βλέμμα τοῦ Μιχαὴλ πήγαινε ὡς πέρα στ’ ἀσημένια νερὰ τοῦ ποταμοῦ καὶ στὶς δεντρωμένες πλαγιὲς τῶν βουνῶν, ὅπου σὰν κορδέλες ἀνέβαιναν τὰ μονοπάτια καὶ χάνουνταν κάτω ἀπὸ τὰ πυκνὰ φυλλώματα.

Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ δέντρα βγῆκε μιὰ γυναῖκα ποὺ μὲ γοργὸ βῆμα κατέβαινε πρὸς τὸ μοναστήρι. Βαστοῦσε στὸ χέρι ἕνα σακί, καὶ πήγαινε λαφριά, σχεδὸν τρεχάτη.

Χωμένος στὴ συλλογή του, ὁ Μιχαὴλ δὲν τὴν πρόσεξε, καὶ μόνο σὰ βρέθηκε πιὰ κοντὰ στὸ μοναστήρι τὴν ἀναγνώρισε. Ἦταν τὸ κορίτσι ποὺ εἶχε δεῖ τὸ πρωὶ στὸ βουνὸ μαζὶ μὲ τὸν καλόγερο.

Ἔφθασε στὴν πόρτα καὶ χτύπησε. Βγῆκε ἕνας καλόγερος, ἄνοιξε, πῆρε τὸ σακὶ κι ἀφοῦ βεβαιώθηκε πῶς ἦταν γεμάτο κουκουνάρες, ἔβγαλε δυὸ-τρεῖς φόλεις 1 νὰ τὴν πληρώσει. Ἐκείνη ὅμως ἔσπρωξε πίσω τὸ χέρι του καὶ μὲ νοήματα κάτι τοῦ εἶπε.

Ὁ Μιχαὴλ ἔγειρε περίεργος στὸ παράθυρο.

— Τί; ἔλεγε ὁ καλόγερος. Δὲ θέλεις παράδες; Θέλεις ψωμί;... Ὄχι; Ἀμὲ τί θέλεις λοιπόν;

Πάλι μὲ τὰ νοήματα κάτι τοῦ ἐξήγησε κείνη.

— Ἂν κοιμᾶται; ρώτησε ὁ καλόγερος. Γιὰ ποιὸν ρωτᾷς;... Ἕνας ξένος;... Ἂν εἶναι δῶ; Ἔχομε τρεῖς ξένους, ἐξακολούθησε, ἕνας παπὰς καὶ οἱ ἄλλοι δυὸ στρατιῶτες... Ναί; Γι’ αὐτοὺς ρωτᾷς;

Ἡ κόρη ἔκανε νόημα, ναί.

— Ὄχι, δὲν κοιμοῦνται, εἶπε ὁ καλόγερος, ὁ παπὰς τουλάχιστον τρώγει μέσα μὲ τὸν Ἡγούμενο. Γιὰ τοὺς στρατιῶτες δὲν ξέρω. Ὁ ἕνας εἶναι πολὺ ἄρρω-



Ὅρμησε στὸ δάσος καὶ χάθηκε.

1 Ἡ φόλις ἦταν χάλκινο νόμισμα μικρῆς ἀξίας.

στος, λένε πὼς θὰ πεθάνει. Γι' αὐτὸν θέλεις νὰ ξέρεις;

Μὰ τὸ κορίτσι στέκουνταν τώρα μὲ δεμένα χέρια ἐμπρὸς στὸν καλόγερο, ἀκίνητο, σὰ μαρμαρωμένο. Ὕστερα, ἀργὰ-ἀργὰ γύρισε νὰ φύγει, καὶ ὁ παπὰς ἔκλεισε τὴν πόρτα. Μὰ ἀφοῦ ἔκανε δυὸ-τρία βήματα, ἡ κόρη ρίχθηκε χάμω, ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της στὰ χέρια της καὶ ξέσπασε σὲ τέτοια ἀναφιλητά, ποὺ ὅλο της τὸ κορμὶ τινάζουνταν.

Ὁ Μιχαὴλ ἔσκυψε καὶ φώναξε τὸν παπά, ποὺ μὲ τὴν ἡσυχία του κρεμοῦσε πάλι τὰ κλειδιὰ στὴ μέση του.

— Δάσκαλε!

Ὁ καλόγερος σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τὸν χαιρέτησε μὲ τὸ χέρι.

— Ὧρες καλές, τοῦ ἀποκρίθηκε. Τί κάνει ὁ ἀδελφός σου;

— Κοιμᾶται, εἶπε ὁ Μιχαήλ. Μὰ πές μου, παπά μου, ποιὰ εἶναι αὐτὴ ποὺ σοῦ ἔφερε τὶς κουκουνάρες;

— Εἶναι ἡ Βουβὴ ἀποκρίθηκε ὁ καλόγερος.

— Ποιὰ Βουβή;

— Δὲν ξέρω, ἔτσι τὴ λένε ὅλοι.

— Καὶ τί ζητᾶ;

— Ποιὸς τὸ ξέρει! Εἶναι λίγο παλαβή, μὰ δὲν κάνει κακὸ κανενός. Εἶναι ἀπείραχτη. Γιατί ρωτᾶς;

— Τίποτα, μόνο ἔπεσε χάμω καὶ κλαίει ἡ δύστυχη.

— Κλαίει; Γιατί;

Ὁ καλόγερος σήκωσε τοὺς ὤμους βγῆκε ἔξω. Μὰ μόλις ἄκουσε ἡ Βουβὴ τὸ κλειδὶ νὰ τρίζει στὴν κλειδαριὰ πετάχθηκε στὰ πόδια της, καί, σὰν τρομαγμένο ἐλάφι, ὥρμησε κατὰ τὸ δάσος ὅπου χάθηκε.

Ὁ παπὰς κλείδωσε πάλι τὴν πόρτα, καὶ μὲ τὸ χέρι ἔκανε νόημα τοῦ Μιχαὴλ ἀγγίζοντας τὸ μέτωπό του.

— Δὲ σοῦ τὸ εἶπα; Δὲν εἶναι στὰ καλά της!

— Μὰ ποιὰ εἶναι;

Ὁ καλόγερος σήκωσε τοὺς ὤμους του.

— Ποιὸς τὴν ξέρει! Κάπου-κάπου παρουσιάζεται δῶ, ὕστερα πάλι χάνεται γιὰ μῆνες. Μὰ οὔτε ἀπὸ ποῦ ἔρχεται ξέρω, οὔτε ποιὰ εἶναι!

— Καὶ εἶναι Βουλγάρα;

— Ὑποθέτω. Μὰ γιατί ρωτᾶς;

— Δὲν ἔχω λόγο. Μόνο ποὺ μοῦ φαίνεται πὼς τὴν ξαναεῖδα.

— Καὶ βέβαια τὴν εἶδες. Χτὲς βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ κουβάλησες ἐδῶ τὸν ἀδελφό σου, στέκουνταν στὴν πόρτα καὶ κοίταζε. Δὲ θυμᾶσαι;

Ναί, θυμοῦνταν πὼς μιὰ γυναῖκα στέκουνταν στὴν πόρτα. Μὰ ἦταν τόσο ἀσχολημένος μὲ τὸν ἄρρωστο, ποὺ οὔτε τὴν κοίταξε.

— Κατέβα νὰ φᾶς καὶ σύ, εἶπε ὁ καλόγερος. Ὁ πάτερ Μεθόδιος ἀπόφαγε κι ἀνεβαίνει.

Η΄.

Η ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΕΛΕΟΥΣΑΣ

Σὰν κατέβηκε ὁ Μιχαὴλ στὴν τραπεζαρία, ὅλοι οἱ καλόγεροι εἶχαν τελειώσει τὸ πρόγευμά τους. Οἱ περισσότεροι εἶχαν σηκωθεῖ, καὶ ὁ καθένας πήγαινε στὴ δουλειά του. Μόνος ὁ ξένος παπᾶς κάθουνταν ἀκόμα στὸ τραπέζι μὲ τὸν Ἡγούμενο καὶ κουβέντιαζαν. Ἅμα εἶδε ὅμως τὸν Μιχαήλ, ὁ ξένος τὸν ἐχαιρέτησε κρύα κι ἔκοψε τὴν κουβέντα.

Ὁ Μιχαὴλ φίλησε τὸ χέρι τοῦ Ἡγούμενου καὶ κάθησε στὴ θέση ποὺ τοῦ εἶχαν στρώσει.

— Πῶς τὰ πάγει ὁ ἀδελφός σου; ρώτησε ὁ Ἡγούμενος μ' ἐνδιαφέρον.

— Εἶναι πάρα πολὺ ἥσυχος, ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαήλ, τόσο ποὺ μ' ἀνησυχεῖ λίγο. Ὁ πάτερ Μεθόδιος εἶναι τώρα μαζί του. Μὰ λέγει πὼς δὲν περιποιήθηκε ἄλλη φορὰ πληγωμένο καὶ δὲν καλονιώθει γιατὶ μένει σ' αὐτὸν τὸ βαθὺ ὕπνο.

— Κι ἐγὼ δὲν περιποιήθηκα ποτὲ πληγωμένο, εἶπε ὁ Ἡγούμενος, καὶ μοῦ εἶναι δύσκολο νὰ σὲ πληροφορήσω ἢ νὰ σοῦ δώσω καμιὰ συμβουλή. Μὰ θὰ φωνάξω τοὺς ἄλλους καλόγερους νὰ ρωτήσω ἂν μπορεῖ κανένας νὰ σὲ βοηθήσει...

— Ἴσως μπορῶ ἐγώ! διέκοψε ὁ ξένος καλόγερος.

— Ἐσύ, παπα-Γρηγόρη; ἔκανε χαμογελώντας ὁ Ἡγούμενος. Ποῦ τὰ ἔμαθες αὐτὰ στὴ μοναξιὰ τῆς μονῆς σου;

— Δὲν ἔζησα μόνο στὴ μονή μου, εἶπε σοβαρὰ ὁ ξένος καλόγερος. Ταξίδεψα πολὺ τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια, καὶ μοῦ ἔτυχε ν' ἀπαντήσω πολλὲς δυστυχίες, καὶ νὰ νοσηλέψω καμπόσους πληγωμένους,— καὶ γυρνώντας μᾶλλον ψυχρὰ πρὸς τὸν Μιχαήλ: Εἶμαι στὴ διάθεσή σου, εἶπε, καὶ θὰ χαρῶ πολὺ ἂν μπορέσω νὰ κάμω τίποτα.

Ὁ Μιχαὴλ σηκώθηκε εὐθὺς καὶ τὸν ὁδήγησε στὸ δωμάτιο τοῦ Κωνσταντίνου, ὅπου βρῆκαν τὸν πάτερ Μεθόδιο ποὺ μετάνοιζε πλάγι στὸν ἄρρωστο.

— Εἶναι τόσο ἥσυχος, ἐξήγησε, ποὺ κόντεψα ν' ἀποκοιμηθῶ κι ἐγώ!

Ὁ ξένος ἔγειρε ἀπάνω στὸν πληγωμένο, τὸν κοίταξε, καὶ βιαστικὰ τράβηξε τὰ σκεπάσματα. Μὲ τρόμο εἶδε τότε ὁ Μιχαὴλ πὼς ὁ Κωνσταντῖνος ἦταν βουτημένος στὸ αἷμα.

— Παναγία μου! φώναξε φρικιασμένος. Τί εἶναι αὐτά;

— Ἄνοιξε ἡ πληγή του, εἶπε ὁ πάτερ Γρηγόρης, καὶ πρέπει νὰ πέρασε κάμποση ὥρα! Γρήγορα, φέρτε μου ξαντὸ καὶ πανιὰ καὶ χλιαρὸ νερό... Ἴσως προφταίνουμε ἀκόμα...

Ἐνόσω ἔτρεχε ὁ πάτερ Μεθόδιος νὰ φέρει τὰ χρειαζούμενα γιὰ νὰ ξαναγίνει καινούριος ἐπίδεσμος, σκυμμένος ἀπάνω στὸν ἀναίσθητο Κωνσταντῖνο, γύρευε ὁ Γρηγόρης νὰ χύσει ἀνάμεσα στὰ χείλη του λίγο δυνατὸ παλιὸ κρασί. Μὰ δὲν ἦταν εὔκολο. Τὰ δόντια του τὰ εἶχε τόσο σφιγμένα, ποὺ τὸ κρασὶ δὲν περνοῦσε.

Σήκωσε ὁ καλόγερος τὸ κεφάλι ἀποθαρρυμένος καὶ εἶδε τὸν Μιχαὴλ σκυμμένο πλάγι του. Τέτοια ἀπελπισία ζωγραφίζουνταν στὸ πρόσωπο τοῦ νέου, ποὺ ὁ καλόγερος ταράχτηκε.

— Μὴν κάνεις ἔτσι, εἶπε κάπως ἀπότομα, δὲν πέθανε ἀκόμα! Μπορεῖ καὶ νὰ σωθεῖ! Καὶ πρόσθεσε πιὸ σιγά: Βάστα τὸ κεφάλι του, θὰ ξαναδοκιμάσω.

Καὶ μὲ ἐπιμονὴ ξανάρχισε στάλα-στάλα νὰ χύνει τὸ κρασὶ ἀνάμεσα στὰ κλειστὰ δόντια τοῦ πληγωμένου.

Ὁ πάτερ Μεθόδιος γύρισε μὲ τὰ χρειαζούμενα, καὶ ὁ Γρηγόρης, ἀφοῦ ἔπλυνε τὴν πληγή, τὴν ἄλειψε μὲ μιὰ δική του ἀλοιφή, τὴν ἔκλεισε μὲ ξαντὸ καὶ τὴ σφιχτόδεσε. Ὕστερα ξάπλωσε προσεκτικὰ τὸν ἄρρωστο, καὶ ξανάρχισε νὰ τοῦ δίνει κόμπο-κόμπο τὸ κρασὶ ἀνακατωμένο μὲ κάτι στάλες γιατρικό.

Ὡς τὸ βράδυ δὲν κούνησε ὁ καλόγερος ἀπὸ κοντὰ ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο, δὲν ἔπαυσε νὰ προσέχει κάθε του κίνηση, κάθε του ἀναπνοὴ ποὺ μποροῦσε νὰ εἶναι καὶ ἡ τελευταία.

Πρὸς τὸ βράδυ ὅμως ὁ Κωνσταντῖνος ἄρχισε νὰ ταράζεται. Ἡ θέρμη ἀνέβαινε ὁλοένα, καὶ δυὸ-τρεῖς φορὲς ξύπνησε ξαφνικὰ καὶ φώναξε δυνατὰ τὸ φίλο του.

— Ἐδῶ εἶμαι, τοῦ ἀποκρίνουνταν βουλγάρικα ὁ Μιχαήλ,—καὶ ὁ Κωνσταντῖνος τότε, σὰ νὰ συνέρχουνταν, ἔρριχνε μιὰ ματιὰ τοῦ ξένου, καὶ πάλι τὰ βλέφαρά του ἔκλειναν.



— Εἶμαι ὁ Πάτερ Γρηγόρης.

Ὅσο ὅμως προχωροῦσε ἡ νύχτα, ἡ ταραχὴ τοῦ ἀρρώστου αὔξανε, ποὺ καὶ ποῦ μουρμούριζε ἀσυνάρτητα λόγια, ποὺ ἔριχναν τὸν Μιχαὴλ σὲ ἀμηχανία. Ἀπὸ τὴ μιὰ ἤθελε γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ ν' ἀπομακρύνει τὸν ἄγνωστο καλόγερο, μὴν ἀκούσει τίποτα ποὺ δὲν ἔπρεπε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Κωνσταντίνου, κι ἀπὸ τὴν ἄλλη, βλέποντας μὲ τί προσοχὴ φρόντιζε τὸ φίλο του, δίνοντάς του ἀδιάκοπα δυναμωτικά, ἐξετάζοντας κάθε λίγο τὸ σφυγμὸ καὶ τὴν καρδιά του, φοβοῦνταν νὰ τὸν ἀπομακρύνει, μὴν τύχει καὶ πάθει τίποτα ὁ Κωνσταντῖνος καὶ τοῦ μείνει στὰ χέρια.

Μὰ σὰ νὰ μάντευσε ὁ παπὰς τοὺς στοχασμοὺς καὶ τοὺς φόβους του, σηκώθηκε ἀπὸ κοντὰ ἀπὸ τὸ προσκεφάλι κι ἔκανε νόημα τοῦ Μιχαὴλ νὰ καθήσει στὴ θέση του.

— Θὰ μείνω ἐδῶ, τοῦ εἶπε σιγά, ἂν δεῖς τίποτα, φώναξέ με.

Καὶ κάθησε στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ κελιοῦ, μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὸν τοῖχο καὶ τὰ μάτια κλειστά, σὰ νὰ κοιμοῦνταν.

Κάμποση ὥρα πέρασε, ἡ σιωπὴ ἦταν βαθιά, τὸ μοναστήρι ὅλο ἀναπαύουνταν βουτημένο στὸ σκοτάδι. Μόνο στὸ κελὶ τοῦ ἀρρώστου ἕνα καντήλι ἔκαιε μπρὸς στὸ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἐξακολουθοῦσε νὰ μουρμουρίζει ποῦ καὶ ποῦ ἀσυνάρτητα λόγια, καὶ ὁ Μιχαήλ, γερμένος ἀπάνω του, τὸν ἡσύχαζε ψιθυρίζοντάς του λόγια ἀγάπης, ἐνῶ στὴ γωνιά του ὁ καλόγερος ἔμοιαζε νὰ κοιμᾶται βαθιά.

Ἔξαφνα ἀκούστηκε ἔξω ἕνα δυνατὸ σφύριγμα.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Τά παιδιά γράφουν

Η ΝΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΗ ΣΟΥ

Καλέ μου φίλε!...
γερὴ εἶν' ἡ βάρκα σου, κράτα τιμόνι
μὴν σὲ τρομάζουνε βοριάδες
ἡ θάλασσα κι' ἄγρια φουσκώνει,
στρέψε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς σου,
στ' ἀκοίμητο φανάρι, πρὸς τὸ φῶς
πέσε, γονάτισε καὶ προσευχήσου,
πλάϊ σου ναύτης ὁ Χριστός!...

Καλέ μου φίλε!...
σύρε τὰ πόδια σου μὴ σὲ τρομάζει
ἡ δίψα, τὸ σκληρὸ λιοπύρι,
μουρμουριτό, ἀργυρόηχο, σὲ κράζει,
ἐκεῖ στὴν πράσινη ραχούλα.
Μὴ δειλιάζεις, μένε πιστὸς
σβῦσε τὴν δίψα σου νά! ἡ βρυσούλα
νά! κι' ὁ Χριστός!...

Καλέ μου φίλε!...
μὴν φοβηθῆς κι' ἡ νίκη εἶναι δική σου,
γρήγορα τώρα νὰ τὴν κουρσέψης
κάνε ἕνα κρίνο τὴν ψυχή σου,
μὴ φοβηθῆς τὸν Γολγοθᾶ,
κοίταξε τὸν Θεάνθρωπο παρηγορήσου
δικά σου, εἶν' ὅλα τ' ἀγαθὰ
κι' ἡ νίκη, εἶναι δική σου!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜΑΝ. ΨΑΡΡΑΣ
Μαθητὴς Ε΄ τάξεως Γυμν. Νάξου

Η ΑΝΟΙΞΗ

Ἔφθασε ἡ ἄνοιξη
ἡ μυριανθισμένη
καὶ φαντάζει ὁλόχαρη
καὶ ροδοστολισμένη.

Ἡ φύση ἄλλαξε μορφὴ
καὶ ὅλο ὀμορφαίνει
καὶ τὴ χρυσή της τὴ στολὴ
ὁ ἥλιος τὴ θερμαίνει.

Καὶ τὰ πουλάκια στὰ κλαδιὰ
μὲ χάρη κελαηδοῦνε
γιατὶ ἦρθεν ἡ ἄνοιξη
καὶ τὸ Θεὸ ὑμνοῦνε.

ΑΝΔΡΕΑΣ Σ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου, Ξαγιάντα

ΠΕΡΙ ΑΝΕΜΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ!!

Μόλις τελείωσα τὸ μάθημα τῆς Κοσμογραφίας καὶ Ἀστρονομίας — φοιτητὴς στὸ Πανεπιστήμιο — καὶ ἀμέσως ἴσια στὸ σπίτι μου. Ἦτανε ἡ ὥρα περασμένη καὶ καθὼς ἤμουνα «μπαλόνι» ἀπὸ τὴ διδασκαλία, ἔφαγα ἕνα πιάτο... κανναβούρι (τόσο ζαλισμένος ἤμουν ποὺ τὴ... φακή, τὴ νόμιζα γιὰ... κανναβούρι), καὶ εὐθύς... εἰσῆλθα εἰς τό... προσφιλὲς ἅμα καὶ ζεστὸν κρεββάτι μου... Ἀλλά... νομίζω... πὼς φεύγω, πὼς πετῶ! Μέσα μου παράξενα ἀντηχοῦν τὰ λόγια τοῦ καθηγητή μου «...ἡ γῆ συνεχίζει τὸ οὐράνιον ταξίδι της εἰς τὸ ἄπειρον κάθε στιγμήν, κάθε λεπτόν...». Μὰ βέβαια ἡ γῆ, πάντα, τρέχει στὸ Σύμπαν! Ναί, σὰν ἕνα σιδηρόδρομο μοιάζει, ποὺ διαρκῶς κινεῖται καὶ ἐγὼ νἆμαι σ' ἕνα διαμέρισμα τοῦ τραίνου, μαζὶ μὲ ἀνθρώπους — κατοίκους τῆς γῆς — γνωστοὺς κι ἀγνώστους! Πλησιάζουμε στὴ σελήνη, φτάνουμε, περνᾶμε ἀπὸ μπροστά της μά, παράξενο, δὲν εἴδαμε οὔτε ἀνθρώπους, οὔτε ζῶα πάνω της, ἐκτὸς ἀπὸ μιά... σαρδέλλα ποὺ χοροπηδοῦσε στὸν ἀέρα κυνηγῶντας νὰ πιάση μέ... τ' ἁπλωμένα... πόδια της ἕναν ἱπτάμενο... οὐρακοτάγκο — μοναδικὸ θέαμα. Μόνο αὐτὰ τά... παράδοξα ὄντα πάνω στὴ Σελήνη τίποτα ἄλλο! Ἴσως, οἱ ὑπόλοιποι κάτοικοι, οἱ... Σεληναῖοι δηλαδή, σὰν εἶδαν τὴ Γῆ μας ποὺ ἔρχονταν ἀπὸ μακρυά, νὰ κρύφτηκαν στά... ὑποβρύχια μέγαρά τους, φοβούμενοι τὰ ἄγρια καὶ φοβερὰ ὄντα, ποὺ παιδιὰ τῆς Γῆς καλοῦνται! Γι' αὐτὸ ἡ Σελήνη ἔτρεξε γρήγορα νὰ ἐξαφανιστῆ πίσω ἀπ' τὰ ἄλλα οὐράνια σώματα ἐνῶ ὁ σιδηρόδρομος - Γῆ τραβοῦσε ὁλοταχῶς μπροστὰ ξεφυσῶντας λίγη καρβουνόσκονη ἀπό... τὴν ἠλεκτρική... καπνοδόχο της!

Σὲ λίγο νά κι' ὁ Ἄρης! Τὸν ἀναγνωρίσαμε ἀπὸ μιὰ μεγάλη ταμπέλα ποὺ εἶχε κρεμασμένη γύρω του καὶ ἔγραφε: Ἄρης. Κι' εὐθύς, ἐμεῖς οἱ ἐπιβάτες τῆς Γῆς, κολλήσαμε τὶς μύτες μας στὸ τζάμι τοῦ παραθύρου γιὰ νὰ δοῦμε τὸν γείτονά μας, γι' αὐτὸν ποὺ τόσος ντόρος γίνεται!...

Μὰ τότε... ξύπνησα...

ΝΙΚΟΣ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ

Η ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ ΜΟΥ ΑΝΘΙΣΕ...

Ἡ Ἀμυγδαλιά μου ἄνθισε
παράλευρα στὸν κῆπο μου
μὲ τὰ πολλὰ τὰ κρίνα
ἡ ἀμυγδαλιά μου ἄνθισε
τὸν περασμένο μῆνα.

Πανώρια στέκει λυγερὴ
ἀνθισμένη κόρη
τὸ χιόνι δὲν τὴν φόβισε
μήτε τὸ ξεροβόρι.

Μὲς τοὺς λευκοὺς τοὺς κλώνους της
γλυκολαλεῖ τ' ἀηδόνι
κι' αὐτὴ σὰν νύφη στέκεται
καὶ ὅλο καμαρώνει...

Πεταλουδίτσες χίλιες δυὸ
καὶ μέλισσες γυρνοῦνε
καὶ στοὺς ἀνθοὺς τῆς ἀμυγδαλιᾶς
τρέχουν γιὰ νὰ γευτοῦνε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΙΚΟΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου Θέρμου

«ΕΛΛΑΔΑ»

Ἑλλάδα μου, ἡ δόξα σου φωτίζεται καὶ πάλι
καὶ ὅλοι σὲ θαυμάζουνε γιὰ τ' ἄπειρά σου κάλλη

Θεῖες θὰ εἶν' οἱ δάφνες σου σὲ ὅλους τοὺς (αἰῶνες
καὶ πάντα θ' ἀντικρύζουνται σὲ νέους Παρθε- (νῶνες.

Γιατὶ ἐσὺ ἐδίδαξες παντοῦ στὴν Οἰκουμένη
πὼς ἡ «Ἑλλάδα θὲ νὰ ζῆ, ποτέ της δὲν πε- (θαίνει».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ
Μαθητὴς Δ΄. τάξεως Γυμνασίου Βόλου

ΤΟ ΗΡΩΟ ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ

Κάθε πόλη τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδας κάτι θάχη νὰ ἐπιδείξη ὡραῖο. Κάτι θάχη νὰ παρουσιάση μπροστὰ σὲ κάθε ἐκτιμητὴ τοῦ ὡραίου. Ἔτσι καὶ ἡ πόλη μας, οἱ Σέρρες, ἔχουν ἕνα σωρὸ μνημεῖα. Τὴν καμμένη ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους Μητρόπολη, τὴν προτομὴ τοῦ Ἐμμ. Παπᾶ τὸ ἀρχαῖο Βυζαντινὸ Κάστρο της καὶ τὸ ἡρῷο της. Λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη κοντὰ στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ βρίσκεται μέσα στὴν ὀργιακικὴ βλάστηση τοῦ κάμπου, τὸ ἡρῷο τῆς πόλεως, ποὺ κουβαλᾶ τώρα τὰ λείψανα τῆς παληᾶς του δόξας.

Εἶναι μιὰ ἀρκετὰ μεγάλη τετραγωνικὴ ἔκταση. Γύρω - γύρω παχειὲς περικοκλάδες στέκουν ἀκοίμητοι φρουροὶ τῆς ὄμορφης περιοχῆς. Ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν ἕνα μυριοπλούμιστο χαλὶ τοῦ ὡραίου, κεντημένο μὲ τὶς λυγερὲς ἀνεμῶνες καὶ τὶς ταπεινὲς κατακόκκινες τετράφυλλες παπαροῦνες. Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ εἰκόνα δίνει τὴν ἐντύπωση ἑνὸς ἐπίγειου παράδεισου περικυκλωμένου μὲ τὴν πλούσια κόρη τῆς γῆς, τὴ βλάστηση, ποὺ χαρίζει ὁ Καλὸς Θεός. Βρίσκεται ἐκεῖ μακρυὰ ἀπ' τὴ βοὴ τῆς πόλης, ἀνθισμένο, λουλουδισμένο μὲ μόνη συντροφιὰ τὴν κυριαρχία τοῦ πρασίνου ποὺ χαρίζει μιὰ ξεκούραση, μιὰ ἀνάπαυση γλυκειὰ στὸ κουρασμένο βλέμμα. Χαρίζει πλούσιο τὸ λούσιμο γιὰ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα. Λούσιμο ψυχικῆς ἀνάπαυσης μέσα στὸ βασίλειο τοῦ πρασίνου, λούσιμο πνεύματος μέσα στοὺς στοχασμοὺς τῆς σημερινῆς δόξας.

Ὅταν προβάλλη ὁ χρυσοκίτρινος ἥλιος, τότε κάτι διακρίνει ἀπὸ μακρυὰ ὁ ἐπισκέπτης. Κάτι ποὺ ὡς τώρα βρισκόταν θαμμένο καὶ σφιχταγγαλιασμένο μὲ τὸ ἀγριολούλουδο. Εἶναι τὰ σπασμένα καὶ σκορπισμένα μέλη τοῦ «Ἀγνώστου Στρατιώτου». Οἱ ἀχτῖδες ἦλθαν νὰ τοῦ χαρίσουν λίγη παρηγοριὰ στὴν πονεμένη θωριά του, ποὺ πεσμένη καὶ κατακομματιασμένη ἀπ' τὴν μανία τοῦ βάρβαρου Βουλγάρου ἀναπολεῖ περασμένα μεγαλεῖα. Τώρα τὸν ἔνδοξο νεκρὸ τὸν φυλᾶνε οἱ σκιὲς μιᾶς ἐλπιδοφόρας παπαροῦνας, ἐκείνης τῆς παπαροῦνας ποὺ συντρόφεψε τὸν Ἐτσαυρωμένο κατὰ τὶς μεγάλες στιγμὲς τοῦ πόνου καὶ τῆς ὀδύνης του. Ἂν καὶ βρίσκεται θρυμματισμένο καὶ πεσμένο κάτω στὸ χῶμα τὸ ἄψυχο ἐκεῖνο μάρμαρο δίνει τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἐθνικὴ ὑπερηφάνια στὶς πονεμένες μητέρες ποὺ ἔχασαν τὰ παιδιά τους κατὰ τοὺς νικηφόρους πολέμους τῆς Πατρίδας. Σὲ μᾶς δέ, τὸ καμάρι καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς Ἑλλάδας μας, τὴν νεολαία, ξυπνᾶ μέσα μας τὰ ἰδανικὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς μιμησης καὶ μᾶς συμβουλεύει νὰ ποῦμε σ' ἐκεῖνο, αὐτὸ ποὺ ἔλεγαν τὰ Σπαρτιατόπουλα στοὺς μεγάλους: «Θὰ γίνουμε καλύτεροί σας».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου Ἀρρένων. Τάξη Ε΄.

Ο ΤΥΦΛΟΣ

Πῶς ἔχασε τὸ φῶς του ὁ Θανάσης δὲν τὸ θυμόταν πιά. Θυμόταν μονάχα πὼς ὅταν ἦταν κι' αὐτὸς μικρὸ παιδί, ἔβλεπε μὲ τὰ μάτια του ὅπως καὶ τἆλλα τὰ παιδιά Πήγαινε κάθε πρωΐ στὸ σχολεῖο, ἦταν καλὸς καὶ φρόνιμος κι' ὅταν γύριζε τὸ βράδυ στὸ φτωχὸ σπίτι του καθόταν στὴ γωνιὰ δίπλα στὴ μάνα του ποὺ ἔρραβε καὶ μασῶντας ἕνα ξεροκόμματο διάβαζε ἥσυχα καὶ προσεκτικὰ τὶς φυλλάδες ποὺ τοὔδινε ὁ δάσκαλος. Τὶς Κυριακὲς μαζὶ μὲ τἆλλα τὰ παιδιὰ πήγαινε ἐκδρομὲς σὲ περιβόλια σὲ ἐξοχὲς καὶ τὸ βράδυ κατάκοπος παραδινόταν στὸν βαθὺ ὕπνο. Ἔξαφνα ὅμως ἕνα πρωΐ ἀρρώστησε ὁ Θανασάκης. Καὶ μετὰ ἀπὸ τὸ πέρασμα ἀρκετοῦ χρόνου ὁ Θανάσης βρέθηκε τυφλός... Τί τοῦ συνέβη στὴν ἀρρώστεια δὲν θυμόταν. Τὸ μόνο ποὺ ἤξερε ἦταν πὼς εἶχε κάνει ἕνα μεγάλο μακρυνὸ ταξίδι, πολὺ μακρυνὸ σὲ ἀγνώστους καὶ σκοτεινοὺς τόπους, ποὺ δὲν τοὺς φώτιζε ποτὲ ἥλιου ἀκτῖνα. Ἕνα θλιβερὸ ταξίδι ποὺ στὸ ξεκίνημά του ἦταν παιδὶ μικρὸ καὶ χαρούμενο, μὲ τὰ μάτια του γεμάτα φῶς καὶ στὸ γυρισμὸ ἦταν σὰ γέρος, μὲ τὰ μάτια σκοτεινιασμένα καὶ σβυσμένα γιὰ πάντα. Πόσο καιρὸ βάσταξε αὐτὸ τὸ ταξίδι, δὲ τὸ θυμόταν. Τώρα πιὰ δὲν πηγαίνει στὸ σχολεῖο ὁ Θανάσης. Καθισμένος πάντα στὴν ἴδια γωνιά, δίπλα στὴ μάνα του ποὺ ράβει, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο καὶ μασῶντας τὸ ξεροκόμματο θυμᾶται τὰ περασμένα. Μέρες δὲν γνωρίζει οὔτε βλέπει κανέναν. Μόνον ὅταν οἱ καμπάνες χτυποῦν τὴν Κυριακή, τότε μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του πηγαίνει μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ στὴν ἐξοχή, στὰ περιβόλια καὶ στ' ἀμπέλια. Βλέπει τὶς κόκκινες παπαροῦνες καὶ τὰ χρυσαφένια στάχυα, παίζει, τραγουδάει βλέπει τὰ πουλιὰ ποὺ πετᾶνε στὸν οὐρανὸ καὶ τὰ πρόβατα ποὺ βόσκουνε στὰ λειβάδια· ἀλλὰ καὶ τὸ βράδυ φαίνεται σὰ νὰ γυρίζη κουρασμένος χαρούμενος ὅπως πρῶτα. Ὁ καιρὸς περνάει κι' ἡμέρες φεύγουν ἡ μιὰ κατόπι τῆς ἄλλης. Τὰ μαλλιά του ἀρχίζουν νὰ ἀσπρίζουν. Μιὰ μέρα ὅμως ἡ γρηὰ μάνα του ἀρρωστένει κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ φεύγει γιὰ πάντα ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἡ μάνα του εἶχε γεράσει, εἶχε ζαρώσει εἶχε καμπουριάσει. Ἀλλὰ ὁ Θανάσης τὴν βλέπει πάντα μπρός του ὅπως πρῶτα, μὲ τὰ μαῦρα μαλλιά της, τὴ γλυκειὰ τὴ ματιά της, ὄμορφη καὶ χαρούμενη ὅπως τὴ θυμόταν. Πέθανε ἡ γρηὰ μάνα του, ἀλλ ὁ Θανάσης δὲν μπορεῖ νὰ τὸ νοιώση. Γιατὶ ποτὲ δὲν εἶδε νεκρό. Καὶ ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ κάθεται στὴ γωνιὰ χωρὶς συντροφιὰ σὰν πουλὶ μονάχο μέσα στὸ καλύβι, σκέπτεται ὅτι ἡ μάνα του δίχως ἄλλο θὰ ἔχη πάη ταξίδι, ἴσως ὅμοιο μὲ κεῖνο ποὺ ὁ ἴδιος πρὶν καιρὸ εἶχε κάνει. Καὶ περιμένει... Περιμένει τὸν ἐρχομό της...

ΘΩΜΑΣ ΚΡΑΒΑΡΗΣ

Γύρω ἀπ' τόν Ἀθλητισμό

Ο ΠΑΙΚΤΗΣ ΜΙΚΑΝ ΕΧΕΙ ΥΨΟΣ 2.06 μ.

Σὲ ὅλους τοὺς φιλάθλους εἶναι γνωστὸ ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ εἶναι οἱ καλύτεροι μπασκετμπωλίστες τοῦ κόσμου. Λίγοι ὅμως ξέρουν ὅτι ὁ νεαρὸς δικηγόρος τῆς πολιτείας Μιννεσότα Τζὼρτζ Μίκαν, ποὺ ἔχει ὕψος 2.06 μ., εἶναι ὁ ἐκλεκτὸς τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τοῦ θεαματικοῦ σπόρ. Ἂς σημειωθῆ ὅτι σὲ κάθε ἀγῶνα βάζει τουλάχιστον 28 βαθμούς, μὲ ἀτομικὸ ρεκὸρ 53! Ὁ λευκὸς Μίκαν εἶναι καλύτερος παίκτης κι' ἀπὸ τοὺς φημισμένους νέγρους τοῦ συλλόγου «Γκλὸμπ τρότερς» καὶ γι' αὐτὸ οἱ Ἀμερικανοὶ ἀθλητικογράφοι τοῦ ἔδωσαν τὸν τίτλο τοῦ καλυτέρου παίκτη μπάσκετ - μπὼλ τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ 20οῦ αἰῶνα. Ὁ Μίκαν φορεῖ πάντα γυαλιά, καὶ στὶς συναντήσεις ἀκόμη. Παίζει πιάνο, εἶναι παντρεμένος καὶ ἔχει δυὸ παιδάκια, ποὺ τὸν ἐπευφημοῦν ὅταν βάζει στὰ μὰτς τὶς πιὸ ἀπίθανες καλαθιές, ποὺ ἔχει σημειώσει ποτὲ μπασκετμπωλίστας. Καὶ κάτι ἄλλο: Κερδίζει τὸ μῆνα 30.000 δολλάρια.

ΤΟ ΡΩΣΣΙΚΟ ΜΠΑΣΚΕΤ

Οἱ Εὐρωπαῖοι ἀθλητικογράφοι ἔχουν τονίσει πολλὲς φορὲς ὅτι οἱ ἐμφανίσεις τῆς ρωσσικῆς ὁμάδας μπάσκετ - μπὼλ εἶναι ἐξαιρετικές. Ὑπογραμμίζουν ὅμως στὰ ἄρθρα τους, ὅτι οὐδέποτε ρωσσικὴ ὁμάδα μπορεῖ νὰ κερδίση τοὺς μάγους τοῦ ἀμερικανικοῦ μπάσκετ. Καὶ κάτι ἄλλο: Πρέπει νὰ ἀναφερθῆ ὅτι ἡ ἐθνικὴ ρωσσικὴ ὁμάδα, ἀποτελεῖται ἀπὸ παίκτες τῶν κατεχομένων βαλτικῶν χωρῶν, ποὺ προπολεμικὰ κατεῖχαν τὰ σκῆπτρα στὴν Εὐρώπη. Ἡ Ἐσθονία, ἡ Λιθουανία καὶ ἡ Λετονία, προσφέρουν, ὄχι φυσικὰ οἰκειοθελῶς, τοὺς ἄσσους τους στὸ ρωσσικὸ ἀθλητισμό.

Ο ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1 ΕΛΛΗΝΑΣ ΑΘΛΗΤΗΣ

Οἱ τρεῖς μεγαλύτερες μορφὲς τοῦ συγχρόνου ἑλληνικοῦ ἀθλητισμοῦ θεωροῦνται οἱ Κ. Τσικλητήρας στὸ στίβο, ὁ Α. Χριστοφορίδης στὴν πυγμαχία, ὁ Τζὶμ Λόντος στὴν πάλη, ὁ Α. Ζερλέντης στὸ τέννις, ἡ Δ. Λαϊνίτου στὸν γυναικεῖο ἀθλητισμὸ κι' ὁ Ε. Κουβέλης στὴν ποδηλασία. Ἰδιαίτερα ὁ Κ. Τσικλητήρας εἶναι ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 1. Ἦταν Ὀλυμπιονίκης στὸ ὕψος ἄνευ φορᾶς τὸ 1908 καὶ τὸ 1912. Ὁ Τσικλητήρας πέθανε νέος, κατὰ τὸν βαλκανικὸ πόλεμο.

ΑΓΓΛΙΑ - ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ 2 - 1

Ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἐφετεινὰ ποδοσφαιρικὰ παιχνίδια, ἦταν ὁ ἀγώνας τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἀργεντινῆς, ποὺ ἔγινε στὸ Λονδῖνο παρουσίᾳ 100.000 θεατῶν. Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ οἱ Ἄγγλοι ἄσσοι ἀπέδειξαν ὅτι δικαίως κατέχουν τὸν τίτλο τῶν «δασκάλων τῆς μπάλλας». Ἐνίκησαν μὲ 2 - 1, ἂν καὶ ἔχασαν στὸ πρῶτο ἡμιχρόνιο μὲ 1 - 0. Καλύτερος παίκτης τοῦ γηπέδου ἦταν ὁ τερματοφύλακας τῶν ἡττημένων Μικουέλ, ποὺ ἔσωσε κατὰ τὸ β' ἡμιχρόνιο, τὴν ὁμάδα του ἀπὸ φοβερὴ πανωλεθρία, ἀποκρούσας πάνω ἀπὸ 20 φοβερὰ σοὺτ τῶν ἄσσων Μόρντενσεν καὶ Μίλμπουρν.

ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Μὲ συμμετοχὴ τῶν ποδοσφαιρικῶν ὁμάδων τοῦ Παναθηναϊκοῦ, τῆς Α.Ε.Κ. καὶ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ, ἐτελέσθησαν οἱ ἀγῶνες τοῦ Κυπέλλου τοῦ Πάσχα. Κατ' αὐτοὺς ὁ Παναθηναϊκὸς ἐξῆλθε ἰσόπαλος τῆς Α.Ε.Κ. μὲ 1 - 1 καὶ ὁ Ὀλυμπιακὸς ἐνίκησε τὴν Α.Ε.Κ. 3 - 1 καὶ τὸν Παναθηναϊκὸ μὲ 4 - 0. Ἡ τελευταία συνάντηση ἦταν καὶ ἡ πιὸ ἐνδιαφέρουσα, ἀφοῦ πάντα ἕνας ἀγώνας τῶν δύο θρυλικῶν μας συλλόγων συγκινεῖ καὶ τέρπει τοὺς φιλάθλους μας. Ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀπέδειξε ὅτι εἶναι πράγματι καὶ σήμερα τὸ πιὸ «δεμένο» ἑλληνικὸ συγκρότημα, ποὺ διαθέτει ἐκτὸς ἀπὸ τέχνη καὶ δυναμισμὸ καὶ μιὰ ἀλύγιστη θέληση γιὰ τὴν τελικὴ ἐπικράτηση. Ἡ ὁμάδα τοῦ Παναθηναϊκοῦ ἀντιθέτως ἔπαιξε χωρὶς ζωτικότητα.

Π.Α.Ο. - ΒΙΕΝΝΑ 2 - 2
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΒΙΕΝΝΑ 2-2

Ἡ Αὐστριακὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα «Βιέννα», ποὺ ἀγωνίσθηκε στὴν Ἀθήνα, δὲν παρουσίασε τὸ θαυμάσιο παιχνίδι τῆς «Αὐστρίας». Ἦταν μιὰ τουλάχιστον κλάση κατώτερή της. Πάντως οἱ παῖκτες της ἀπέδειξαν ὅτι τὸ Αὐστριακὸ ποδόσφαιρο, καὶ στὴν πιὸ κατώτερη ἐκπροσώπησή του, εἶναι γαχύτης, τέχνη καὶ ὡραῖο θέαμα.

Ἡ ὁμάδα τοῦ Παναθηναϊκοῦ ἔκανε καλὴν ἐμφάνιση, παρουσιασθεῖσα σὲ καλύτερη κατάσταση ἀπὸ τὸν ἀγῶνα της πρὸς τὸν Ὀλυμπιακό. Οἱ παῖκτες της διακρίθηκαν κυρίως σὲ ταχύτητα καὶ τεχνικὴ κατάρτηση. Ἀντιθέτως οἱ παῖκτες τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἦσαν πιὸ δυναμικοί, χωρὶς νὰ παρουσιάσουν τεχνικοὺς συνδυασμούς.

Ο ΕΓΚΕΛΜΑΓΕΡ

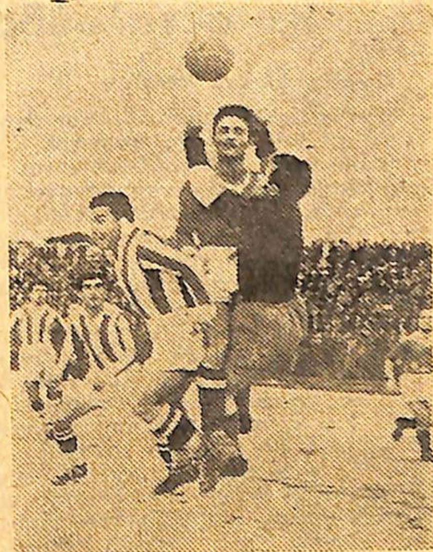
Ὁ τερματοφύλακας τῆς Βιέννα Ἐγκελμάγερ, δὲν εἶναι σὲ δυναμικότητα παρὰ ὁ τρίτος γκολκήπερ τῆς χώρας του. Κι' ὅμως οἱ Ἕλληνες φίλαθλοι τὸν ἐθαύμασαν γιὰ τὸ θετικὸ του παιχνίδι, τὶς τολμηρές του ἐξορμήσεις, τὰ ὑπέροχα πλονζόν του καὶ τὴ μεγάλη του ἀντίληψη. Γενικὰ ὁ Ἐγκελμάγερ ἦταν ὁ ὑπ. ἀριθμὸν 1 παίκτης τῆς ὁμάδας του, κατὰ τοὺς ἀγῶνες της στὴν Ἀθήνα.

Ο ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ ΣΤΗΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑ

Γιὰ πρώτη φορὰ μιὰ ἑλληνικὴ ὁμάδα ἐπισκέφθηκε τὴν Αἰθιοπία. Ὡς γνωστὸν εἶναι ὁ Πανιώνιος, ὁ ὁποῖος στοὺς δύο πρώτους του ἀγῶνες, στὴν Ἀντὶς Ἀμπέμπα, ἐνίκησε τὴν μικτὴ ὁμάδα τῆς αἰθιοπικῆς πρωτευούσης καὶ τὴν ἐθνικὴ ὁμάδα 1 - 10 - 0 καὶ 8 - 0 ἀντιστοίχως. Οἱ Ἕλληνες ποδοσφαιρισταὶ ἔγιναν δεκτοὶ στὴν φιλόξενη χώρα τοῦ φιλέλληνα βασιλιᾶ Χαϊλὲ Σελασιέ, μὲ μεγάλες τιμὲς καὶ περιποιήσεις.

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ

ΠΟΥΡΝΙΑ: Τὰ παιδιὰ τῆς Πουρνιᾶς ἵδρυσαν τὴν ὁμάδα «Κλέφτης». Τῆς ἔδωσαν αὐτὴ τὴν ὀνομασία γιατὶ ἐκεῖ κοντὰ βρίσκεται τὸ βουνὸ Κλέφτης.



Μιὰ φάση ἀπὸ ἕναν ἀγῶνα τῆς ὁμάδος τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ποὺ οἱ παῖκτες της πάντα εἶναι μαχητικοὶ καὶ ὁρμητικοί. Διακρίνονται οἱ Βασιλειάδης, Κοτρίδης καὶ Γερμενής.

Τὴν ἀποτελοῦν οἱ Κοντογιάννης, Βρυζώνης Ι, ΙΙ καὶ ΙΙΙ, Διακόπουλος, Ζωνόπουλος, Παπατρύφων, Θεοδώρου, Γιάννος, Σωτηρούλης, Μήτρου, Παπατρύφων.

Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΦΥΛΑΚΤΟ: Τὰ ἐπαναπατρισθέντα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μας, ἵδρυσαν τὴν ὁμάδα Α. Ε. Παιδοπόλεως, ποὺ νίκησε τὶς ὁμάδες τοῦ Τυχίου μὲ 4 - 1, τῆς Λύρας μὲ 3 - 0 κ. ἄ. Τὴν ἀποτελοῦν οἱ Μητρουλάκης, Μακρυλάκης, Κουνδουράκης, Κουκουλάκης, Κοντελάκης, Κικιδάκης, Κουκουλίκας, Γιαμουσιοκάκης, Κουταλάκης.

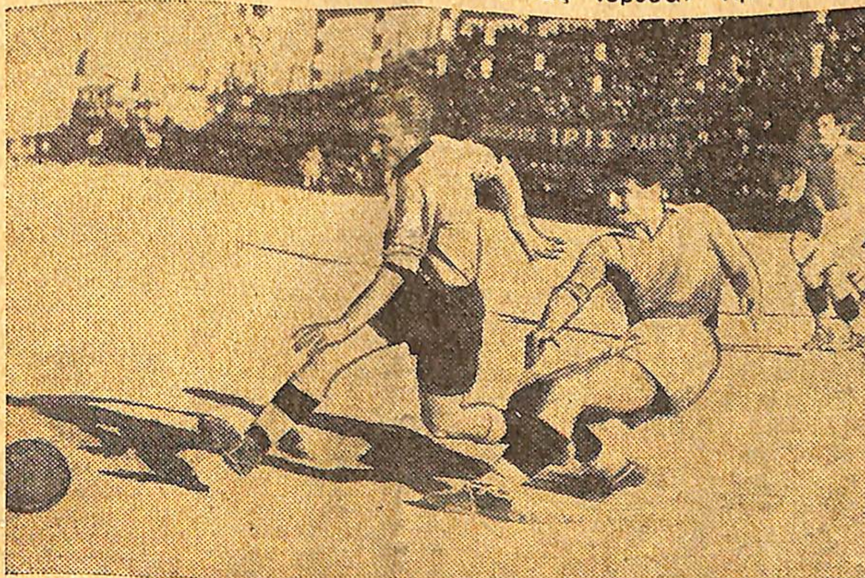
Α. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ

ΜΑΡΟΥΣΙ: Ἡ παιδικὴ ὁμάδα τῆς «Θυέλλης» Ἀμαρουσίου νίκησε τὴν «Λάτσιο» μὲ 4 - 3.

Η ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ 1951

Πλούσια καὶ ἐνδιαφέρουσα προμηνύεται ἡ ἐφετεινὴ κολυμβητικὴ περίοδος. Ἡ Ε.Κ.Κ.Ο.Φ. ἔχει προτάσεις ἀπὸ τὴ Γαλλία, Αὐστρία καὶ Γιουγκοσλαβία, γιὰ νὰ διεξαχθοῦν στὴν Ἀθήνα διεθνεῖς ἀγῶνες. Οἱ κολυμβηταὶ μας ἔχουν ἀρχίσει τὶς προπονήσεις τους στὴ θάλασσα καὶ ὅλοι ἐλπίζουν ὅτι στὴν Α' κολυμβητικὴ ἡμερίδα τῆς 13ης Ἰουνίου θὰ ἐπιτύχουν καλὲς ἐπιδόσεις. Ἰδιαίτερα ὁ Ἀλέκ. Ζήσιμος πιστεύει ὅτι ἐφέτος θὰ ξανακαταρρίψη τὰ ρεκὸρ του ἀπὸ τὰ 200 μέχρι τὰ 1500 μ. Ἡ Πετρούλα Ρουμπὲν καὶ ἡ Λιλὴ Χατζηαργύρη θὰ προσπαθήσουν νὰ καταστοῦν ἡ μιὰ καλύτερη ἀπὸ τὴν ἄλλη.

ΛΥΜ.



Ἀπὸ ἕναν ἀγῶνα Παναθηναϊκοῦ — ΑΕΚ.: Ὁ Πατάκας τῆς ΑΕΚ ἔχει ὑπερφαλαγγίσει τὸν Σταφυλίδη καὶ ἑτοιμάζεται νὰ σουτάρη.

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἡ πεταλούδα

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἐλάτε μαζί μου σήμερα στὸν κῆπο... Τώρα μὲ τὴν ἄνοιξη βγήκαμε κι' ἐμεῖς οἱ γρηοῦλες ἀπ' τὸ καβούκι μας... Πάει ὁ χειμώνας, τὸ τζάκι, τὸ τούρτουρο... Ὁ ἥλιος εἶναι ζεστός. Τὰ παιδιὰ λένε μάλιστα πὼς καίει κι' ἀποζητάνε κιόλας τὸν ἴσκιο... Μὰ ἐγὼ τὸν δέχομαι τόσο εὐχάριστα καὶ θὰ κάτσω ἐδωδὰ στὸ παγκάκι νὰ τὸν χαρῶ...

Τρέξτε σεῖς, παῖξτε, πηδῆξτε ὅσο σᾶς ἀρέσει... Κοιτάτε τὴ Ρηνιὼ πῶς πετᾶ ἀπὸ λουλοῦδι σὲ λουλοῦδι καὶ τραγουδεῖ. Μὰ τί; Πεταλούδα ἔγινε ἡ Ρηνούλα;

Ἡ Ρηνιὼ παίρνει ἀπὸ τὰ λόγια μου ἀφορμὴ καὶ θυμᾶται τὸ τραγούδι τῆς πεταλούδας. Ἁπλώνει τὰ χεράκια της καὶ καθὼς στριφογυρίζει ἡ κοντή της φουστίτσα γίνεται φτερό... «Μιὰ ὡραία πεταλούδα σ' ἕναν κάμπο μιὰ φορὰ... τραλαλὰ τραλαλά!».

Ἄξαφνα ὅμως τὴν βλέπει κιόλας δίπλα της τὴν ὡραία πεταλουδίτσα. Εἶναι κι' αὐτὴ εὐχαριστημένη ποὺ ἦρθε ἡ ἄνοιξη καὶ ντύθηκε τὰ πολύχρωμα βελούδινα φτερά της... Ἕνα σκουληκάκι ἦταν καὶ κοιμόταν ναρκωμένη μέσα στὸ κουκούλι της... Κι' ἄξαφνα, τάκ, τάκ, τῆς χτύπησε ἡ Ἄνοιξη τὴν πόρτα.

— Ἔ! τεμπελίτσα, ξύπνα λοιπόν, ντύσου τὰ χρυσᾶ σου καὶ τὰ βελοῦδα σου... Ἡ φύση παντρεύεται μὲ τὸ Μάη κι' ἔχουμε γλέντι... Κοίτα πόσα λουλούδια τῆς ἔφεραν τὰ φυτὰ καὶ τὰ δέντρα. Τί θὰ τῆς φέρης ἐσύ;

Ἡ μικρὴ πεταλούδα ξύπνησε ἄφησε τὸ σπάργανο τῆς κάμπιας καὶ φόρεσε τὰ χρυσά της καὶ τὰ βελοῦδα της...

Ἀμέσως μέθυσε ἀπὸ τ' ἀρώματα καὶ τὸ μῦρο, ζαλίστηκε ἀπὸ τὰ χρώματα κι' ἄρχισε τὸν τρελλό της χορό.

Μὰ νὰ ἡ Ρηνούλα ποὺ βγαίνει μπροστά της.

«Ζοῦσε κι' ἦταν μιὰ χαρὰ» τραγουδοῦν ἀκόμη τὰ χείλη της, μὰ ὡστόσο τὸ χέρι της ἁπλώνεται νὰ τῆς πάρη αὐτὴ τὴ χαρά, νὰ τὴν κάνη νὰ πάψη νὰ ζῆ.

— Τί τὴ θέλεις Ρηνιώ μου τὴν πεταλούδα;

— Θὰ τὴν πιάσω, γιαγιά, νὰ δῶ ἀπὸ τί εἶναι κανωμένα τὰ φτερά της...

— Θὰ μαδήσουν ἴσως στὰ χέρια σου Ρηνούλα, θὰ ξεκολλήσουν. Δὲ βλέπεις πόσο εἶναι μικρούλα κι' ἀμέστωτη;

Μὰ ἡ Ρηνιὼ ἔχει κιόλας ἁπλώσει τὸ χέρι, πιάνει τὸ φτεράκι... Στὸ χέρι της ἀπομένει ἀπὸ τὰ πόδια τῆς πεταλούδας μιὰ κίτρινη σκόνη... Τὸ μικρὸ φτερωτὸ γιὰ τὴν ὥρα γλύτωσε.

— Τί εἶναι γιαγιάκα αὐτὴ ἡ κίτρινη σκόνη;

— Εἶναι ἡ γύρη τῶν λουλουδιῶν. Ἡ πεταλουδίτσα τὴν παίρνει καὶ τὴν πάει ἀπὸ τὸν ἕνα ἀνθὸ στὸν ἄλλο.

— Γιατί, γιαγιάκα;

— Γιὰ νὰ γίνη καρπὸς τὸ λουλοῦδι, νὰ δέση, νὰ εἶναι πιὸ χρήσιμο στὴ φύση. Ἂν δὲν ἦταν οἱ πεταλοῦδες, καὶ τ' ἄλλα ζουζούνια — μέλισσες, σφῆκες καὶ κάθε λογῆς πετούμενο — δὲ θάτρωγες ὄμορφα φροῦτα... Τὰ λούλουδα τῆς μηλιᾶς τὰ πορτοκαλολούλουδα, οἱ ἀνθοὶ τῆς μυγδαλιᾶς καὶ κάθε δέντρου θἄπεφταν ἀνώφελα κι' ἄχρηστα στὴ γῆ, ἐνῶ τώρα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὀμορφιά τους τὴν ἄνοιξη, μᾶς δίνουν καὶ τοὺς καρπούς τους τὸ καλοκαίρι. Σκέψου λοιπὸν τί κακὸ θὰ γινόταν ἂν κάθε παιδὶ σκότωνε κάθε τόσο κι' ἀπὸ μιὰ πεταλούδα.

Ἡ Ρηνιὼ ἔμεινε σκεπτικὴ λίγο. Ὕστερα εἶπε:

— Ποτέ, πιά, γιαγιάκα δὲ θὰ πειράξω πεταλουδίτσα.

Τί λέτε, καλά μου παιδιά, θὰ θυμᾶται τὰ λόγια μου ἡ μικρὴ σκανταλιάρα; Ἐλπίζω πὼς ἂν τὰ ξεχάση, θὰ τῆς θυμίσετε ἐσεῖς τὴν ὑπόσχεσή της.

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ



ὁ Χρυσὸς ΓΛΑΡΟΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ στὴν ὄχθη ἑνὸς καταπράσινου νησιοῦ εἶχε χτισμένο τὸ καλύβι του ἕνας νεαρὸς ψαρᾶς. Γιὰ μόνη συντροφιά του εἶχε τοὺς γλάρους, ποὺ μαζεύονταν γύρω του καὶ ἔπαιρναν ἀπὸ τὰ χέρια του τὰ μικρὰ ψαράκια ποὺ τοὺς χάριζε. Κι' ὁ ψαρᾶς μας ἦταν πολὺ εὐτυχισμένος γιατὶ τὸν ἀγαποῦσαν οἱ γλάροι καὶ γιατὶ κι' αὐτὸς τοὺς ἀγαποῦσε πολύ. Μὰ περισσότερο ἀπ' ὅλους ἀγαποῦσε ἕνα γλάρο ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ κανέναν ἄλλον. Γιατὶ ὁ γλάρος αὐτὸς ἦταν ὁλόχρυσος κι' ἔμοιαζε σὰ νὰ λουζόταν ἀπ' τὶς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου. Κι' ἐρχόταν κάθε μέρα καὶ καθόταν στὸν ὦμο τοῦ ψαρᾶ μας κι' ὅλο τοὔλεγε, τοὔλεγε σὲ μιὰ γλῶσσα γλυκειὰ καὶ μαγική.

Μιὰ μέρα, ὡστόσο, σὰν ξύπνησε ἀπ' τὸν βαθύ του ὕπνο ὁ ψαρᾶς μας ἔνοιωσε στὴν ψυχή του μιὰ μαγικὴ χαρά. Καὶ χωρὶς νὰ ξέρη ἀπὸ ποῦ προερχόταν αὐτὸ τὸ εὐχάριστο συναίσθημα, σηκώθηκε γιὰ νὰ λουστῆ στὰ γαλανὰ νερά. Μὰ σὰν ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς καλύβας του, ἡ χαρὰ πέταξε ἀπ' τὴν ψυχή του κι' ὁ πόνος φώλησασε σ' αὐτήν· γιατὶ ἐκεῖ μπροστὰ στὰ πόδια του εἶδε πληγωμένο, ἀναίσθητο τὸν ὁλόχρυσο γλάρο. Τὸν ἅρπαξε ἀμέσως στὰ χέρια του κι' ἄρχισε νὰ περιποιῆται τὶς πληγωμένες του φτεροῦγες. Κι' ὁ ὁλόχρυσος γλάρος τοῦ μίλησε μ' ἀνθρώπινη φωνή.

«Πήγαινε» τοῦ εἶπε «σὰ θέλης νὰ μὲ γλυτώσης ἀπ' τὸ θάνατο, στὴ μέση τῆς θάλασσας. Καὶ σὰν φτάσης ἐκεῖ φώναξε τρεῖς φορές: Νερὸ - κοχύλι - γοργόνα· κι' ἂν ἔχης τόλμη πολὺ κι' ἀγάπη βαθειὰ γιὰ μένα, θὰ μὲ σώσης».

Ὁ ψαρᾶς μας δὲν ἔχασε καιρό. Μιὰ καὶ δυὸ μπαίνει στὴν μικρὴ βαρκούλα του καὶ γρήγορα - γρήγορα ἀρχίζει νὰ τραβᾶ κουπί· καὶ σὲ λίγο φθάνει στὴ μέση τῆς θάλασσας.

— «Νερὸ - κοχύλι - γοργόνα, νερὸ - κοχύλι - γοργόνα, νερὸ - κοχύλι - γοργόνα» φωνάζει τότε ὁ νέος ψαρᾶς κι' ἀμέσως ἡ θάλασσα σχίζεται στὰ δυὸ καὶ μιὰ πανέμορφη νεράϊδα ξεπηδᾶ ἀπ' τὸν βυθό της.

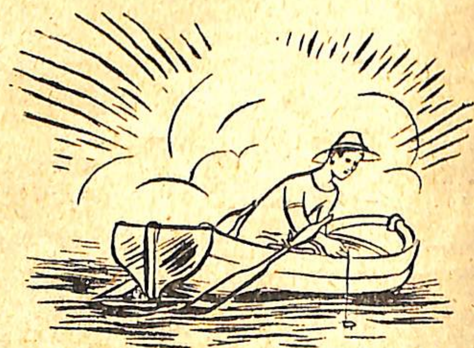
«Ἔλα μαζύ μου, καλέ μου ψαρᾶ, ἔλα μαζύ μου σὰν θέλης νὰ σώσης τὴν βασιλοπούλα μας. Γιατὶ ὁ ὁλόχρυσος γλάρος δὲν εἶναι παρὰ ἡ κόρη τοῦ βασιλῆα μας, τοῦ πολυχρονεμένου. Ἡ βασιλοπούλα μας ἦταν ὄμορφη σὰ θεὰ μὰ ἦταν πολὺ περίφανη καὶ δὲν καταδεχόταν κανένα πλᾶσμα μέσα στὸ βασίλειό μας. Γι' αὐτὸ ὁ πατέρας της τὴν καταράστηκε νὰ γίνη ψαροπούλι καὶ νὰ τριγυρνᾶ στὶς θάλασσες. Ὅμως τῆς εἶπε πὼς σὰ μετανοιώση πραγματικὰ γιὰ τὴν περηφάνεια της καὶ σὰν χυθῆ ἀπ' τὶς φτεροῦγες της ὅλο τὸ πουλίσιο αἷμα, θὰ τὴν συχωρέση. Καὶ θὰ τὴν ξαναδεχτῆ στὸ παλάτι του, ὅταν τοῦ στείλει ἕνα ἄνθρωπο, τόσο καλό, ποὺ νὰ πάρη ἀπόφαση γι' ἀγάπη της ν' ἀφήση τὴν ἀνθρώπινη ζωή του καὶ νάρθη νὰ ζήση στὸν δικό μας κόσμο. Τί λές, λοιπόν, θὰ κάνης ἐσὺ αὐτὴ τὴν θυσία; ρώτησε ἡ γοργόνα.

Ὁ ψαρᾶς γύρισε τὰ μάτια κι' ἀντίκρυσε τὸ καταπράσινο νησάκι του καὶ τὸ φτωχό του καλύβι. Πόσο ὄμορφα ἦταν ὅλα ἐκεῖ κάτω! Καὶ πόσο εὐτυχισμένος ζοῦσε μέσα στὴν μοναξιά του! Μὰ ἡ καρδιά του σφίχτηκε πάλι ἀπὸ πόνο σὰν σκέφτηκε τὴν πληγωμένη βασιλοπούλα· καὶ τότε γύρισε καὶ εἶπε στὴν γοργόνα.

«Πᾶρε με γρήγορα μαζύ σου στὸν βυθὸ τῆς θάλασσας. Ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει χωρὶς θυσίες».

Κι' ἀμέσως ψηλὰ κύματα σηκώθηκαν κι' ἡ γοργόνα κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι τὸν καλὸ ψαρᾶ χάθηκε στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας.

Η ΑΝΕΜΗ



ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ



ΤΟ ΚΡΕΒΒΑΤΙ ΠΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΝΑΠΕΣ

«Ἡ καλὴ νοικοκυρά, εἶναι δούλα καὶ κυρά», ἔλεγαν οἱ γιαγιάδες μας... Λέω οἱ γιαγιάδες μας, γιατὶ αὐτὸ σήμερα δὲν φτάνει... Στὶς μέρες μας, ἡ «καλὴ νοικοκυρὰ» πρέπει νὰ εἶναι λίγο μαραγκός, καὶ λίγο σιδερᾶς, καὶ λίγο ἀσπριτζῆς, μ' ἄλλα λόγια πολυτεχνίτης... Γιατὶ ὁ τεχνίτης γιὰ νὰ ἔρθη σπίτι, κοστίζει ἀκριβά, καὶ δὲν μποροῦμε νὰ τὸν μετακινοῦμε γιὰ μικροπράγματα. Αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ κάνουμε πιὰ μόνες μας, καὶ... τόσο τὸ χειρότερο ἂν δὲν ξέρουμε...

Γνωρίζω πολλὰ κορίτσια, ποὺ θάθελαν ἕνα ντιβάνι καὶ ποὺ δὲν ἔχουν τὰ χρήματα νὰ τὸ ἀγοράσουν...

Ξέρετε πόσο εὔκολα ὅμως ἕνα κρεββάτι γίνεται ἕνας ὡραῖος, μεγάλος καναπές, ποὺ μπορεῖτε νὰ τὸν τοποθετήσετε σὲ ὅποιο δωμάτιο θέλετε ἂν δὲν ἔχετε πολὺ χῶρο, καὶ ποὺ ἐνῶ τὴ νύχτα γίνεται κρεββάτι, τὴν ἡμέρα εἶναι ἕνα χαριτωμένο ἔπιπλο ποὺ στολίζει;

Καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς δώσω καὶ πολλὲς ὁδηγίες : τὰ σχέδια σᾶς δείχνουν τί πρέπει νὰ κάνετε.

Προμηθευτῆτε βαμβάκι πρόστυχο, φτηνό, ἀπ' αὐτὸ ποὺ γεμίζουν τὰ στρώματα, καὶ λίγο καβοτσόπανο. Ἁπλῶστε τὸ βαμβάκι στὰ σίδερα τοῦ κρεββατιοῦ, σκεπᾶστε το μὲ τὴν καναβάτσα, καὶ ρᾶψτε τα καλά, μὲ σπάγγο καὶ σακοράφα, σταυρωτά. Ὁ σκελετὸς εἶναι ἕτοιμος. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ τὸν ντύσετε μὲ ἕνα ὕφασμα τοῦ γούστου σας. Ἁπλὸ φτηνὸ κρετονάκι, ἢ ἄλλο πιὸ ἀκριβό, ἀνάλογα μὲ τὸ περιεχόμενο τοῦ κουμπαρά σας. Καὶ ὁ ντόπιος ἀλατζᾶς εἶναι περίφημος γι' αὐτό.

Σᾶς συμβουλεύω στὰ πόδια τοῦ κρεββατιοῦ, στὰ τρία μέρη ποὺ δὲν ἀκουμποῦν στὸν τοῖχο, ν' ἁπλώσετε μιὰ ταινία καναβάτσας, γιὰ νὰ στρώνεται καλύτερα τὸ σκέπασμα.

Μὲ τὸ ἴδιο ὕφασμα, ντύνετε καὶ δυὸ μαξηλάρια τοῦ καναπέ.

Περιττὸ νὰ πῶ πὼς τὸ σκέπασμα «κουμπώνεται» πάνω στὸν καναπὲ μὲ κουμπιὰ καὶ κουμπότρυπες ποὺ δὲν φαίνονται, γιὰ νὰ φεύγη εὔκολα τὸ βράδυ, ὅταν ξαναγίνεται κρεββάτι. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ θῆκες τῶν μαξηλαριῶν.

Ἂν ἔχετε λίγη φαντασία καὶ εἶστε ἄξιες, μπορεῖτε μὲ λίγα χρήματα, νὰ φτιάσετε κάτι ἀληθινὰ ὄμορφο — σὰν τὸν καναπὲ ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα.

Στὸ μῆκος τοῦ σίδερου τοῦ κρεββατιοῦ, πρὶν ράψετε τὴν καναβάτσα μὲ τὸ βαμβάκι, στὴ φάτσα, μπορεῖτε νὰ βάλετε ἀπὸ μιὰ στενὴ σανίδα (ΑΒ) στὸ ἕνα καὶ στὸ ἄλλο μέρος, γιὰ νὰ «γεμίση» πιὸ καλὰ τὸ στήριγμα τοῦ καναπέ.

Καὶ τώρα ἐμπρός! Καλὸ κουράγιο!

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Τὸ ψάρι σὲ φέτες.

Τὸ φρέσκο ψάρι φαίνεται ἀπὸ τὸ μάτι του ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ζωηρό, ἀπὸ τὰ σπάραχνα ποὺ πρέπει νὰ εἶναι κόκκινα, κι' ἀπὸ τὴν κοιλιά του ποὺ δὲν πρέπει νὰ εἶναι μαλακὴ καὶ φουσκωμένη.

Τὰ μεγάλα ψάρια, ἐκεῖνα ποὺ πουλιόνται σὲ φέτες, ἂν εἶναι φρέσκα, τὸ κρέας τους ποὺ ἀκουμπάει στὸ μεσαῖο κόκκαλο πρέπει νὰ εἶναι ἄσπρο. Ἂν δῆτε ὅτι στὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ κρέας τους κιτρινίζει ἔστω κι' ἐλαφρά, μὴν τ' ἀγοράσετε γιατὶ δὲν εἶναι φρέσκα.

Γιὰ νὰ τὰ ξελεπιάσετε δὲ πιὸ εὔκολα, βουτῆξτε τα πρῶτα λίγο σὲ καυτὸ νερό. Καὶ ρῖξτε του ἀφοῦ τὸ καθαρίσετε ἀπὸ τὰ ἐντόσθια του, λίγο ξύδι, φεύγει ἡ ψαρίλα.

Πῶς φυλάγονται τὰ μάλλινα χωρὶς ναφθαλίνη.

Πρὶν φυλάξουμε τὰ μάλλινα ροῦχα τοῦ χειμῶνα, πρέπει νὰ τὰ βουρτσίσουμε πρῶτα καλά, καὶ νὰ βγάλουμε ὅλους τοὺς λεκέδες, γιατὶ αὐτοὶ τραβοῦν τὸ σκόρο (Ὅταν δὲν πλένονται, φυσικά).

Μὴν ξεχνᾶτε πὼς ἡ μυρωδιὰ τῆς τυπογραφικῆς μελάνης διώχνει τὸ σκόρο. Ἐκεῖνα τὰ φορέματα ποὺ θέλετε νὰ τὰ προφυλάξετε ἰδιαίτερα, τυλῖξτε τα πρὶν τὰ φυλάξετε στὸ ντουλάπι ἢ στὸ σεντοῦκι σὲ ἐφημερίδες, ἕνα ἕνα, ποὺ τὶς κλείνετε προσεκτικά, ὥστε νὰ μὴ μείνη οὔτε μιὰ τρυπίτσα ἀνοιχτή. Τὸ καλύτερο εἶναι νὰ τὰ φυλᾶτε σὲ μεγάλες κουκκοῦλες ποὺ τὶς φτιάνετε μόνες σας ἀπὸ παλιὲς ἐφημερίδες ποὺ τὶς κολλᾶτε μὲ αὐτὴ τὴν κόλλα ποὺ διώχνει τὸ σκόρο κι' ὅλα τὰ ἔντομα!

Ρίχνετε 15 δράμια στύψη σὲ σκόνη σὲ ἑκατὸ δράμια νερὸ χλιαρό. Ὅταν ἡ στύψη λυώση καὶ κρυώση, ρίχνετε ἀνάλογο ἀλεῦρι καὶ τὸ βάζετε στὴ φωτιὰ νὰ βράση γιὰ νὰ γίνη κόλλα. Τότε ρίχνετε καὶ πέντε δράμια πιπέρι κοπανισμένο.

Ἂν κολλήσετε μ' αὐτὸ τὶς ἐφημερίδες, δὲν ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ ναφθαλίνη.

Πῶς πλένονται οἱ μάλλινες κουβέρτες.

Σὲ μιὰ μεγάλη σκάφη λυώνουμε πράσινο σαπούνι, καὶ προσθέτουμε ἀφέψημα ἀπὸ ρίζες σαπωνάριας. (τσουένι). Ἀφήνουμε τὴν κουβέρτα νὰ μουσκέψη ὅλη νύχτα, καὶ τὸ πρωῒ τὴν ζυμώνουμε καλὰ στὸ σαπουνόνερο. Τὴν ξεπλένουμε μὲ πολλὰ νερά, καὶ τὴν στίβουμε σὲ δυνατὸ πανί.

Κατόπιν, ἐνῶ εἶναι ἀκόμη ὑγρὴ σιάχνουμε τὸ τρίχωμά της μὲ στεγνὴ βούρτσα καὶ τὴν ἀφήνουμε νὰ στεγνώση στὴ σκιά.

Πῶς καθαρίζουν τ' ἀνοιχτόχρωμα παπούτσια.

Ἂν ἔχετε χρωματιστὰ παπούτσια καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ βρῆτε βερνίκι στὸ χρῶμα τους, γιὰ νὰ τὰ καθαρίσετε μεταχειρισθῆτε λίγο βούτυρο. Τὸ ἴδιο κάνετε στὰ λευκὰ παπούτσια ποὺ ἔχουν καὶ χρωματιστὸ πετσί.

Πρὶν φυλάξετε τὰ χειμωνιάτικα παπούτσια σας, ἀλεῖψτε τα μὲ λίγο μουρουνόλαδο, γεμῖστε τα μὲ σβώλους ἀπὸ ἐφημερίδα, καὶ τυλῖξτε τα σὲ ἐφημερίδες.

Ἡ γλυκερίνη εἶναι καλύτερη ἀπὸ τὸ μουρουνόλαδο, ἀλλὰ κοστίζει ἀκριβά.

Πῶς καθαρίζουν οἱ ἄσπρες ζῶνες.

Οἱ ἄσπρες πέτσινες ζῶνες, καθαρίζουν θαυμάσια μὲ βενζίνη ἀλλὰ μὴν τὶς τρίβετε στὰ μέρη ποὺ εἶναι λεκιασμένες, γιατὶ θὰ λεκιάσουν περισσότερο.

Βουτῆντε τις μέσα στὴ βενζίνη σὲ μιὰ λεκάνη. Ἀφῆστε τις νὰ στεγνώσουν στὸν ἀέρα, ἁπλώνοντάς τις ὁριζόντιες στὶς πλάκες τοῦ μπαλκονιοῦ.

Καὶ προσοχή : μακριὰ ἀπὸ τὴ φωτιά!

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Τὰ λουλούδια — ἀκόμη καὶ τὰ φτωχὰ ἀγριολούλουδα δίνουν ὄψη πρόσχαρη καὶ στὸ πιὸ σκυθρωπὸ δωμάτιο.

Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λείπουν ἀπὸ τὸ σπίτι. Καὶ μὴ μοῦ πῆτε πὼς εἶναι δύσκολο νὰ τὰ προμηθευτῆ κανεὶς ἢ ὅτι στοιχίζουν!

Τὸ ζήτημα, εἶναι νὰ διατηρηθοῦν φρέσκα καὶ δροσερὰ ὅλη τὴν ἑβδομάδα.

Νὰ λοιπὸν τί θὰ κάνετε... Μόλις φέρετε τὸ μπουκέτο σας ἀπ' ἔξω — ποὺ φυσικὰ θἄχη κακοπάθη κάπως ἀπὸ τὸ δρόμο — βάλετέ τα ἀμέσως, ἁπλωτά, σὲ μιὰ λεκάνη μὲ δροσερὸ νερό. Ἐκεῖ θὰ μείνουν ὡς ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας.

Ὕστερα, τὰ βάζετε στὰ ἀνθοδοχεῖα ποὺ θἄχουν ἀραιὸ σαπουνόνερο, ἀφοῦ τὰ ραντίσετε πρῶτα ἐλαφρὰ μὲ λίγο δροσερὸ νερό.

Κάθε πρωΐ, τ' ἀφήνετε 2-3 λεπτὰ στὴ λεκάνη μὲ τὸ καθαρὸ νερό, κι' ὕστερα τὰ ξαναβάζετε στὸ σαπουνόνερο.

Αὐτὸ τὸ ἀλλάζετε κάθε τρεῖς μέρες.

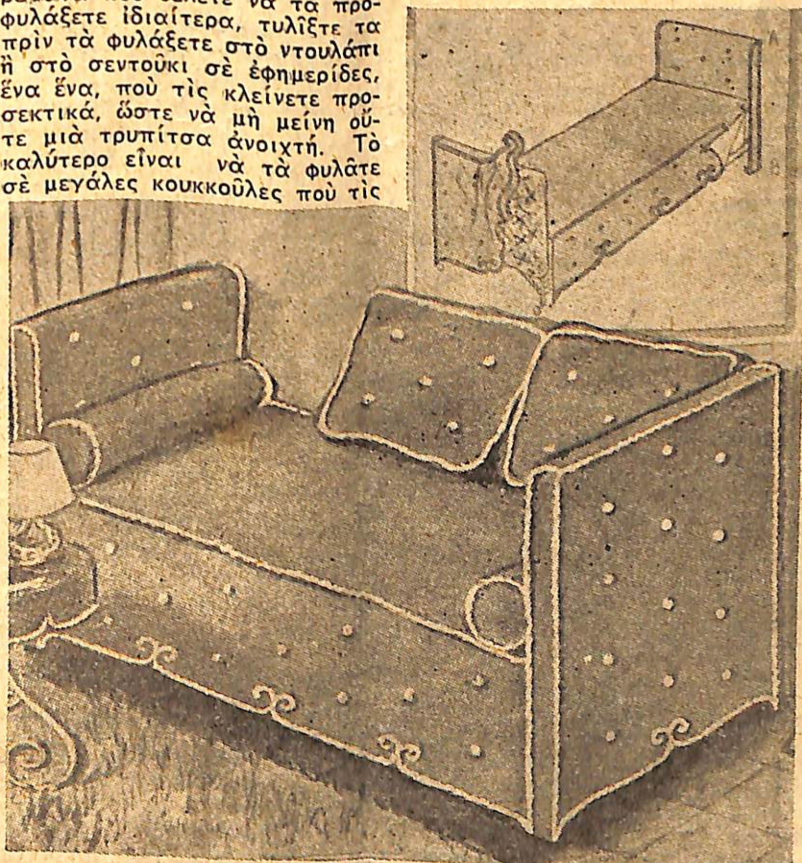
Τὰ λουλούδια διατηροῦνται ἔτσι δροσερά, κι' ὁλόκληρο μῆνα.

Ἂν εἶναι λουλούδια μακροκότσανα, βουτᾶτε κάθε πρωῒ τὴν ἄκρη τοῦ κοτσανιοῦ τους σὲ βραστὸ νερὸ καὶ τὴν κόβετε μὲ τὸ ψαλλίδι. Τότε στὰ βάζα βάζετε καθαρὸ νερό, ποὺ τὸ ἀλλάζετε κάθε μέρα.

Λίγο ἀλάτι στὸ νερό, τὰ ὠφελεῖ πολύ. Μὴν βάζετε ποτὲ στὰ λουλούδια σας παγωμένο νερό. Ἂν τὸ νερὸ εἶναι παγωμένο, κόψτε το μὲ λίγο ζεστό.

Ἂν τὰ λουλούδια εἶναι πολὺ ντελικάτα ρίξετε στὸ νερὸ λίγη ἀσπιρίνη. Θὰ τὰ δῆτε ἀμέσως νὰ πάρουν νέα ζωή.

Ἡ θεία ΜΑΡΙΑΝΑ



Τὸ ντιβάνι εἶναι ἕτοιμο...

ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

Διήγημα τοῦ Χ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Ἀπρίλης καὶ Πασκαλόγιορτα καὶ μιὰ ἄνοιξη γλυκειὰ καὶ ψιλόβροχη ποὺ δὲν θυμοῦμαι παρόμοια.

Εἴχαμε τὰ πρόβατα προσωρινὰ στὴν Ἀρακαντέλλα, μιὰ ὄμορφη καὶ ψηλὴ ράχη, ἀντίκρυ στὸ χωριό μου καὶ περιμέναμε νὰ περάσουν τὰ κοπάδια τοῦ Ντίνου Ραμούση, νὰ τὰ σμίξωμε καὶ νὰ τραβήξωμε γιὰ τὰ ξεκαλοκαίρια τῆς Ροδόβολης.

Εἶχα πάει νωρὶς στὸν ἀρμεγῶνα καὶ περίμενα τὰ γαλάρια νὰ τ' ἀρμέξωμε καὶ νὰ πάρω τὸ γάλα γιὰ τὸ σπίτι, γιατὶ τὸ ἤθελε ἡ μάνα μου, ἄλλο γιὰ βούτυρο καὶ ἄλλο γιὰ ξυνόγαλο.

Τὰ γαλάρια βοσκοῦσαν ἀκόμα κάτω ἀπὸ τὰ Λύβια, ὡς τὴν Παναγιά, κι' οἱ πιστικοὶ δὲν φαίνονταν, ἂν καὶ κόντευε ἡ ὥρα τοῦ ἀρμεγμοῦ.

Κάτω, μακρυὰ στὸ βάθος τῆς κοιλάδος, κυλοῦσε τὸν κατήφορο τὰ γαλανὰ νερά του ὁ μεγάλος ποταμὸς τοῦ τόπου μας, ὁ Καλαμᾶς, κι' ἔδινε ζωὴ σ' ὅλην ἐκείνη τὴν πλούσια εἰκόνα ἀπὸ κάμπους καὶ βουνά, ἀπὸ ράχες καὶ πλαγιὲς ἀπὸ λόγγα καὶ χωριά, ἀπὸ κοπάδια καὶ λακκιές, ποὺ στέκονταν γύρα - γύρα.

Ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ τὰ γαλάρια δὲν συμμαζεύονταν, κι' οἱ πιστικοὶ δὲν φαίνονταν...

Σὲ λίγο φάνηκε ἕνας πιστικός, πὤβγαινε ἀπὸ τὴν λακκιά, πίσω ἀπὸ τὴν Ἀρακαντέλλα.

— Τί γενήκατε σήμερα;

— Τί νὰ γίνωμε; μοῦ ἀπολογήθηκε ξέκαρδα. χάσαμαν τὸν Σιοῦτο Καλέσιο!

Μοῦ φάνηκε πὼς μὲ κτύπησε ἀστραπή.

— Ὁ Σιοῦτος - Καλέσιος χαμένος; Χάνεται ποτὲ τὸ πρῶτο κριάρι, ποὺ σέρνει πίσω του ὅλο τὸ κοπάδι, ὁ δεύτερος πιστικὸς τοῦ πατέρα μου; Βέβαια κάποιος θὰ τὸν ἔκλεψε! Κι' ἂν τὸν ἔκλεψαν γιὰ ἔχος, θὰ τὸν ἔκλεψαν ἀπὸ μακρυά, ἂν γιὰ φαγί, τώρα θὰ μαγειρεύεται. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἐλπίδα νὰ ξαναβρεθῆ ὁ Σιοῦτο - Καλέσιος.

Αὐτὰ ἔλεγα μέσα μου κι' ἀνέβηκαν ἀπὸ τὴν καρδιά μου τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Τὸν ἀγαποῦσα τόσο πολὺ τὸν Σιοῦτο - Καλέσιο, ποὺ νόμισα ἐκείνη τὴ στιγμή, ὅτι εἶχα χάσει ὄχι μονάχα αὐτόν, ἀλλὰ ὁλάκερο τὸ κοπάδι! Γιατὶ ὁ Σιοῦτο - Καλέσιος ἦταν ἡ δόξα τοῦ κοπαδιοῦ μου, τὸ καμάρι τῶν δικῶν μου καὶ ὅλων τῶν πιστικῶν μου.

Σὲ λίγο ἔφτασε ἐπάνω ὁ πιστικὸς περίλυπος.

Χάθηκαν ἀπὸ τὰ μάτια μου ὅλα τὰ ἀνοιξιάτικα κάλλη τοῦ Ἀπριλιοῦ κι' ἄρχισε νὰ βασιλεύει μαῦρος χειμῶνας μέσα στὴν καρδιά μου.

Τί λὲς τοῦ εἶπα γιὰ τὸ Σιοῦτο μας;

— Τί νὰ εἰπῶ; μοῦ ἀπολογήθηκε δύστυμα. Τί μπορῶ νὰ εἰπῶ; Ἄλλο πὼς μᾶς τὸν ἔκλεψαν. Ἔρριξα ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὰ μάτια μου πρὸς τὸ κοπάδι ποὺ βοσκοῦσε κάτω στὰ Λύβια καὶ τὸ εἶδα ξεσκισμένο ἐδῶ κι' ἐκεῖ, σὰν νὰ εἶχαν μπῆ σαράντα λύκοι καὶ τὸ σκόρπισαν!

Μὲ πῆραν τὰ δάκρυα σβάρνα κι' ἄρχισα νὰ κλαίγω, σὰν μικρὸ παιδί, ἂν κι' ἤμουν δέκα ἐφτὰ χρόνων παλληκάρι τότε.

— Τί εἶναι αὐτά; μοῦ εἶπε ὁ πιστικός. Δὲν ντρέπεσαι; Τί; Θὰ χαθοῦμε γιὰ ἕνα κριάρ; Τὰ κοπάδια σου νἆν' καλά!

Τέτοιο κριάρ; τοῦ εἶπα ἐγώ! ποῦ θὰ βροῦμε τέτοιο κριάρι;

— Ἀχαούχαααα! ξεφώνησε ὁ πιστικός, θέλοντας νὰ μὲ παρηγορήση. Γιὰ ἕνα παλιοκρίαρο καν'ς ἔτσι; Τὸ μοναστήρ' νἆν' καλὰ κι' ἀπέ, καλοέρ'! Τὸ κοπάδ' σ' νἆν' καλά... Ἐσεῖς νἆστε καλά, οἱ νοικοκυραῖοι, καὶ κριάρια καὶ τραγιὰ καὶ βιὸ ὅσο θέλ'ς! Ἀλλ' ὅτι κι' ἂν μὤλεγε ὁ πιστικός, δὲν μποροῦσε νὰ μοῦ πραΰνη ἢ νὰ μοῦ μακρύνη τὸν πόνο μου καὶ τὴν ἐντύπωσή μου ἀπὸ τὸ χαμὸ τοῦ σημαδιακοῦ κριαριοῦ μου ποὺ στόλιζε τὰ κοπάδια μου, σὰν τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ.

Σὲ λίγο ἄρχισαν νὰ φαίνονται ἕνας - ἕνας ὅλοι οἱ πιστικοί, κι' ἄλλοι ἔμειναν μὲ τὰ στέρφα καὶ μὲ τ' ἀρνοζυγούρια κι' ἄλλοι σύμμασαν τὰ γαλάρια καὶ τὰ καυτάριασαν γιὰ τὸν ἀρμεγῶνα. Ἐνῶ πρὶν μὲ τὸ Σιοῦτο - Καλέσιο ἔρχονταν τὰ γαλάρια τὸ πολὺ σ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ἀπὸ τὴ Λύβια στὸν ἀρμεγῶνα, ἐκείνη τὴν ἡμέραν ἔκαναν μιὰ ὥρα ἀκέρια. Αὐτὸ θὰ εἰπῆ τί ἀξίζει νάχη συρτάρι τὸ κοπάδι του καὶ μάλιστα σὰν τὸν καϋμένο τὸ Σιοῦτο - Καλέσιο! Ἦταν ζωγραφισμένη ἡ λύπη στὸ πρόσωπο τῶν πιστικῶν καὶ τὸ κοπάδι φαίνονταν σὰν ὀρφανό, ὅταν ἦρθαν κι' αὐτοὶ στὸν ἀρμεγῶνα. Μοῦ φαίνονταν ὅτι ὅλο ἐκεῖνο τὸ κοπάδι, ποὺ ἀνέβηκε ἐκεῖ ἐπάνω, μοῦ ζητοῦσε τὸ Σιοῦτο Καλέσιο. Μοῦ φαίνονταν πὼς ἄκουγα νὰ μοῦ λέγη:



— Ντροπὴ νὰ κάν'ς ἔτσι...

—«Νὰ βρῆς τὸν Σιοῦτο μας!»

Δὲν μποροῦσα πιὰ νὰ βαστάξω καὶ ξέσπασα στὰ κλάματα καὶ μοῦ ξανάειπε ὁ ἀρχιπιστικός:

— Τί εἶν' αὐτὰ ἀπὸ σένα; Ντροπὴ νὰ κάν'ς ἔτσι! Δὲν χορταίν' τὸ μάτ' σου ἀπὸ τόσα πρόβατα; Συλλογίσ' ὅτ' εἶναι τόσοι ἄνθρωποι, ποὺ δὲν ἔχουν οὔτ' ἕνα ζωντανό!

Τὰ λογικὰ τὰ λόγια τοῦ ἀρχιπιστικοῦ μου ἄρχισαν νὰ δουλεύουν μέσα μου, σὰν δραστήριο γιατρικό!

Δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμα τ' ἄρμεγμα ὅταν εἶδα νἄρχεται ἕνα σύννεφο πέρα ἀπὸ τὴν Βαλαώρα κατ' ἀπάνω μας σὰν φοβερὸς δράκοντας, καὶ μᾶς ἔκρυψε τὸν ἥλιο! Μιὰ δυνατὴ ἀστραπὴ ψηλὰ στὸ ραχοκέφαλο τῆς Βαλαώρας, ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς μάχης, ποὺ ἄρχισε ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς. Ἄρχισαν νὰ πέφτουν ἀνάργια - ἀνάργια χοντρὲς σταλαγματιὲς κι' ἂν τύχαινε νὰ πέση καμμιὰ ἐπάνω μας, αἰστανόμαστε βαροὺν τὸν χτύπο της. Δεύτερη, τρίτη ἀστραπὴ κι' ἡ βροχὴ ἄρχισε δυνατὴ ψηλὰ στὴ Βαλαώρα μιάμιση ὥρα καὶ πλειότερο, μακρυὰ ἀπὸ μᾶς, ὡς ἐκεῖ.

Ὅταν τέλειωσε τὸ ἄρμεγμα, εἶπε ὁ ἀρχιπιστικός:

— Βάλτε τὰ πρόβατα στὴν πλαγιὰ καὶ μὴ φοβᾶστε τὴν βροχή, γιατὶ δὲν θὰ περάση δῶθε ἀπὸ τὸν ποταμό.

Ἐκεῖ ποὺ ἑτοιμάζαμε τὸ γάλα γιὰ τὸ σπίτι, μιὰ φωνή:

— «Τέτοιο κριάρι, δὲν ἔχει π' θενὰ ὁλόγυρα! Οὔτε θὰ τοὺς πάη ὁ νοῦς πὼς εἶναι στὸ δικό μας κοπάδι! Αὐτοὶ θὰ τὸ γυρεύουν ἐκεῖ γύρα καὶ δὲν θὰ ριχτοῦν δῶθε! Ἂς εἶν' καλὰ ὁ Καλαμᾶς, ποὺ μᾶς χωρίζει! Χαχαχαχααααά».

Κι' ἡ φωνὴ ἔπαψε!

Ξαφνίστηκα, κύτταξα καλὰ - καλὰ τὸν οὐρανό. Ξαφνίστηκαν κι' οἱ ἄλλοι, ποὺ ἄδειαζαν τὸ γάλα γιὰ τὸ σπίτι. Μὲ κύτταξαν οἱ πιστικοὶ κι' οἱ ὑπηρέτες καὶ τοὺς κύτταζα κι' ἐγὼ χωρὶς νὰ ξέρουμε πῶς νὰ ἐξηγήσωμε τὴν ὁμιλία τὴ μεγαλόφωνη καὶ τὴν παράξενη, ποὺ κατέβαινε ἀπάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα. Ὁ ἀρχιπιστικὸς ὅμως, ποὺ ἦταν πολύπειρος σ' ὅλα, κι' εἶχαν ἀσπρίσει ὅλα τὰ μαλλιά του ἀπάνω στὰ κορφοβούνια τοῦ Πίντου, μᾶς εἶπε:

— Αὐτὸ εἶναι ἕνα θαῦμα, ποὺ τὤχω ἀκούσει μὲ τ' αὐτιά μου πολλὲς φορές. Μπορεῖς ν' ἀκούσης λόγια κι' ὁμιλίες κι' ἀπὸ δέκα ὧρες μακρυά! Καμμιὰ φορὰ τὰ σύννεφα, ὅταν ἀκουμποῦν στὴ γῆ, ὅπως τώρα στὴ Βαλαώρα ἢ καὶ χαμηλώνουν, παίρνουν τὴ φωνὴ καὶ τὴν στέλνουν ὡς ἐκεῖ ποὺ φτάνει ἡ οὐρά τους. Βλέπεις, εἴμασταν τυχεροί!... Τὸ κριάρ' μας βρέθηκε! Εἶναι στὸ κοπάδι ποὺ βόσκει στὴ Βαλαώρα! Τί τὸ θέλ'ς; Εἶναι ἅγιο βιὸ τὸ βιό σου καὶ δὲν τρώγεται εὔκολα.

— Καὶ τί πρέπει νὰ κάνωμε τώρα; τοῦ εἶπα, γιὰ νὰ βροῦμε τὸν Σιοῦτο - Καλέσιό μας;

— Τί νὰ κάνωμε; μοῦ ἀπάντησε. Νὰ πᾶμε στὴ Βαλαώρα καὶ νὰ τὸν πάρωμε ἀπὸ τὸ κοπάδι ποὺ βόσκει ἐκεῖ πέρα! Νὰ κινήσωμε ἀμέσως καὶ νὰ μὴ χάνωμε καιρό, ἂν καὶ δὲν φοβᾶμαι νὰ τὸν χαλάσουν γιατὶ τὸν πῆραν γιὰ ἔχος κι' ὄχι γιὰ φαγί.

Κι' ἀκούγοντας τὴν συμβουλὴ τοῦ ἀρχιπιστικοῦ, ξεκίνησα ἐγὼ μὲ δύο πιστικούς μου, περάσαμε τὸ ποτάμι στοῦ Ράϊκου τὸ γεφύρι, κι' ἀπ' ἐκεῖ στὴ Βαλαώρα. Κάναμε μὲ τὸν κύκλο τοῦ γεφυριοῦ δυὸ ὧρες καὶ πλειότερο. Χύμησαν τὰ σκυλιὰ πάνω μας, ἅμα μᾶς ὡσμίστηκαν κι' ἔτρεξαν οἱ πιστικοὶ νὰ μᾶς ἀπαντήσουν καὶ νὰ μᾶς ρωτήσουν τί θέλομε ἐκεῖ.

— Τί θέλομε; τοὺς εἶπα· τὸν Σιοῦτο - Καλέσιο γρήγορα! Ἢ θ' ἀρχίσωμε πόλεμο! Δὲν φεύγομ' ἀπ' ἐδῶ χωρὶς τὸ κριάρ' μας!

Στὴν ἀρχὴ θέλησαν ν' ἀρνηθοῦν κι' ὅτι δὲν ἤξεραν τίποτε, ἀλλ' ἐγὼ τοὺς τὤκοψα:

— Φέρτε γλήγορα τὸ κριάρ' καὶ μὴν κρύβεται τὴν κλεψιά σας! Μᾶς ἔφερε τὸ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 271)

'Αφιεροῦται εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσα

ΥΜΝΟΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΒΟΡ. ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΤΙΧΟΙ:
Συνεργασία 'Ομάδος Στελεχῶν

ΜΟΥΣΙΚΗ:
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΜΑΥΡΟΥ
'Ανθυπολοχαγοῦ Μουσικῆς
('Αρχηγοῦ Προσκόπων)

Maestoso

Στά χω- ριά τῆς γλυ- κειᾶς μας πα- τρί- δος ἕ- να
Στά παι- διά τῆς πού τό σο πο- νέ σαν να χα-
φῶς λαμ- πε- ρό θ'ά πλω- θῆ κι'οἱ ψυ-
ρί σω- με νέ α πνο- ή καί να
χές τῶν παι- διῶν μας θά ζή- σουν μέ χα-
δώ- σωμ' αὐ- τά πού πο- θή σαν με δου-
ρά καί γα- λή- νη μα- ζί.
λειά με χα ρά μέ ζω- ή.

Allegro

'Εμ- πρός νά γί- νω- με ὁ φά-
ρος καί ὁ δη- γός κά- θε χω- ριοῦ
— 'Εμ- πρός νά δώ- σω- με μέ θάρ-
ρος ζω- ή στό σπί- τι τοῦ παι διοῦ.

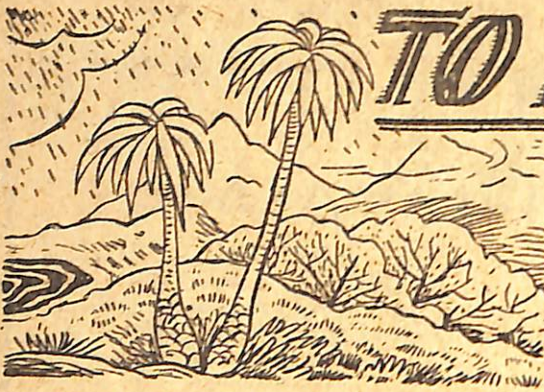
1. Στὰ χωριὰ τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδος
ἕνα φῶς λαμπερὸ θ' ἁπλωθῇ
κι' οἱ ψυχὲς τῶν παιδιῶν μας θὰ ζήσουν
μὲ χαρὰ καὶ γαλήνη μαζί.

2. Στὰ παιδιά της ποὺ τόσον πονέσαν
νὰ χαρίσωμε νέα πνοὴ
καὶ νὰ δόσωμ' αὐτὰ ποὺ ποθήσαν
μὲ δουλειὰ μὲ χαρὰ μὲ ζωή.

'Επωδὸς 'Εμπρὸς νὰ γίνωμε ὁ φάρος
καὶ ὁδηγὸς κάθε χωριοῦ
ἐμπρὸς νὰ δώσωμε μὲ θάρρος
ζωὴ στὸ σπίτι τοῦ παιδιοῦ (δὶς)

'Εξετελέσθη στὶς 20 'Απριλίου γιὰ πρώτη φορὰ μπροστὰ στὴ Βασίλισσα Φρειδερίκη κατὰ τὴν τελετὴ τῆς ἀποφοιτήσεως τῶν πρώτων Στελεχῶν τῆς Σχολῆς Στελεχῶν τοῦ «Σπιτιοῦ» τοῦ ἐράνου Προνοίας Βορείων 'Επαρχιῶν 'Ελλάδος, ἀπὸ τὴ Χορωδία τῶν μαθητριῶν τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ 'Ανθ/γοῦ Μουσικῆς καὶ 'Αρχηγοῦ Προσκόπων Γεωργίου Ι. Μαύρου.

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ



(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Συλλογίζεστε πάντα τὴν πατρίδα σας κύριε! εἶπε ὁ πρίγκηπας. Αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό... Ἄχ ἡ πατρίδα! Ἐκεῖ πρέπει νὰ ξαναγυρίζῃ κανείς! Ἐκεῖ πρέπει νὰ πεθαίνῃ... Ἐγὼ ὅμως πεθαίνω μακρυὰ ἀπὸ τὴ χώρα ποὺ ἀγαπῶ, ἀπὸ τὴν πατρίδα μου. Γι' αὐτὸ κι' ἐσεῖς πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ προσπαθήσετε νὰ φύγετε ἀπ' ἐδῶ...

— Ναυπηγοῦμε ἕνα πλοῖο πρίγκηπα. Εἶπε ὁ μηχανικός. Ναί, θέλομε νὰ φύγομε ἀλλὰ θὰ ξαναγυρίσωμε γρήγορα...

— Ναί... νὰ φύγετε, ἄν...

Φάνηκε νὰ διστάζῃ, κι' ὕστερα εἶπε.

— Κύριε Σμίθ, μπορῶ νὰ σᾶς πῶ δυὸ λόγια ἰδιαιτέρως;

Οἱ ἄλλοι ἔφυγαν ἀπὸ τὸ δωμάτιο.

Σὲ λίγα λεπτὰ βγῆκε κι' ὁ Κύρος Σμίθ. Ἡ συνομιλία τους ἦταν πολὺ σύντομη. Δὲν τοὺς εἶπε ὅμως τί τὸν ἤθελε ὁ πρίγκηπας. Ἔτσι ἔφτασε ἡ νύχτα.

Στὴν κουζίνα οἱ ἄποικοι βοῆκαν ἄφθονες κονσέρβες, κι' ἔτσι δὲν τοὺς ἔλειψε τὸ φαΐ. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ὁ πρίγκηπας φάνηκε νὰ ξυπνάῃ ἀπὸ τὸν λήθαργο ποὺ εἶχε πέσει. Ἀνασηκώθηκε λίγο, σταύρωσε τὰ χέρια, κι' ὕστερα ἀργοκινώντας τὰ χείλη του πρόφερε...

— Θεός... Πατρίδα...

Αὐτὰ ἦταν τὰ τελευταῖα του λόγια...

Ὁ μηχανικὸς πλησίασε καὶ τοῦ ἔκλεισε τὰ μάτια... Ὁ Ἔρμπερτ κι' ὁ Πένκροφ ἔκλαιγαν... Ὁ Ἄϋρτον σκούπισε ἕνα δάκρυ. Ὁ Νὰβ γονατιστὸς ἔλεγε προσευχές...

Ὁ Κύρος Σμὶθ τότε ψιθύρισε...

— Ὁ Θεὸς ἂς ἀναπάψῃ τὴν ψυχή του... Κι' ἂς συγχωρέσῃ ὅλες τὶς ἁμαρτίες του κατὰ τὸ μέγα Ἔλεός του...

Καὶ γυρίζοντας στοὺς φίλους του, εἶπε.

— Ἂς προσευχηθοῦμε γιὰ τὸν εὐεργέτη μας ποὺ ὁ Κύριος τὸν ἔχει ἀναπάψει...

. . . .

Ἀργά, κατὰ τὰ ξημερώματα, οἱ ἄποικοι σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεση ποὺ εἶχαν δώσῃ στὸν πρίγκηπα Δακκάρ, πῆραν τὸ ἀσημένιο κιβώτιο ποὺ τοὺς χάρισε, κι' ἀφοῦ ἔκλεισαν ὅλες τὶς πόρτες, ἄνοιξαν τοὺς κρουνοὺς τοῦ νεροῦ.

Ὕστερα κατέβηκαν ἕνας ἕνας στὴν βαρκούλα ποὺ ἦταν δεμένη στὴν ἐξωτερικὴ σιδερένια σκαλίτσα.

Τράβηξαν λίγο κουπὶ σιάροντας, κι' ἡ βάρκα ἀπομακρύνθηκε λίγο ἀπὸ τὸν «Ναυτίλο».

Σὲ λίγο τὸ θεόρατο ὑποβρύχιο, κουνήθηκε ἐλαφρά, κι' ἄρχισε νὰ βυθίζεται... Οἱ ἄποικοι ἀπομακρύνθηκαν τότε ἀρκετά. Τὸ νερὸ θὰ ἔκανε τὴ δουλειά του.

Σὲ ἕνα τέταρτο, ἡ θάλασσα σκέπασε τὸν «Ναυτίλο».

Τὸ ἰσχυρὸ ὅμως φῶς τῶν προβολέων του, ἔβγαινε ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ φώτιζε ἀκόμη... Καθὼς ὅμως τὸ ὑποβρύχιο βυθίστηκε στὴν ἀπύθμενη ἐκείνη θάλασσα, ἔσβυσε καὶ τὸ φῶς σιγὰ - σιγά...

Ὁ πρίγκηπας Δακκάρ, ἀναπαυόταν σύμφωνα μὲ τὴ θέλησή του στὸν ὑγρὸ τάφο ποὺ διάλεξε.

Ο ΘΥΜΟΣ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΩΝΑ

Ὅταν οἱ ἄποικοι ξαναγύρισαν στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ἦταν ὅλοι ἄθυμοι καὶ βαρειὰ λυπημένοι.

Ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ποὺ ἦταν ὁ «ἀπὸ μηχανῆς Θεὸς» σὲ ὅλες τὶς δύσκολες περιστάσεις τῆς ζωῆς τους, τοὺς στεροῦσε ἀπὸ τὸν προστάτη τους, ἀπὸ τὸν εὐγενικὸ φίλο ποὺ εἶχαν μάθει μέσα σ' ἕνα ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα νὰ σέβονται καὶ ν' ἀγαποῦν.

Ὡστόσο, ἀκολουθώντας τὶς τελευταῖες συμβουλές του, ρίχτηκαν μὲ κέφι στὴ δουλειά, γιὰ ν' ἀποτελειώσουν τὸ καράβι τους.

Ὁ Κύρος Σμὶθ μάλιστα, ἰδιαίτερα τοὺς ἔσπρωχνε νὰ βιάζονται. Θάλεγε κανεὶς πὼς τελευταῖα δὲν τὸν χωροῦσε τὸ νησί, πὼς εἶχε κάποιο ἰδιαίτερο λόγο νὰ θέλῃ νὰ φύγῃ τὸ γρηγορώτερο.

Ὅπως καὶ νἆναι, τώρα ποὺ εἶχαν τὰ κατάλληλα ἐργαλεῖα, ἡ δουλειὰ προχωροῦσε γρήγορα, κι' ὁ Πένκροφ λογάριαζε πὼς σ' ἕνα - δυὸ μῆνες θὰ ἔρριχναν τὸ καράβι τους στὸ νερό.

Περιττὸ νὰ ποῦμε πὼς ὅταν γύρισαν στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα πράγματα ποὺ ἔκαναν ἦταν ν' ἀνοίξουν τὴν ἀσημένια θήκη ποὺ τοὺς εἶχε χαρίσει ὁ πλοίαρχος Νέμος, καὶ νὰ ἐξετάσουν τὸ περιεχόμενό της.

Τὰ μάτια τους θαμπώθηκαν ἀπὸ τὸ θησαυρὸ ποὺ βρῆκαν μέσα: ἦταν ἐκεῖ πετράδια κάθε λογῆς, ἀπὸ τὰ πιὸ μεγάλα καὶ τὰ πιὸ σπάνια: διαμάντια, ρουμπίνια, σμαράγδια, ζαφείρια, καθὼς καὶ μιὰ θαυμάσια συλλογὴ ἀπὸ μαργαριτάρια, ποὺ τὰ εἶχε ψαρέψει ὁ ἴδιος ὁ πλοίαρχος Νέμος, στὰ ταξίδια του κάτω ἀπὸ τὴ θάλασσα.

Ὅταν μὲ τὸ καλὸ θὰ γύριζαν στὸν πολιτισμένο κόσμο, θὰ ἦταν ὅλοι πολὺ πλούσιοι.

— Μὲ αὐτὸν τὸν θησαυρό, φώναξε ὁ Πένκροφ, θὰ κάνομε τὸ νησὶ Λίγκολν ἀληθινὸ Παράδεισο... Θὰ φτιάσουμε λιμάνια, σιδηροδρόμους, ἐργοστάσια... Ἐδῶ θὰ ζήσουμε τὴν ὑπόλοιπη ζωή μας...

— Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τελειώσῃ γρήγορα τὸ καράβι μας! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ μηχανικός.

Στὸ μεταξύ, τὸ ἡφαίστειο, ξανάρχισε πάλι τὰ δικά του...

Στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας, τὸ ἄκουγαν νὰ μουγκρίζῃ ὑπόκωφα.

Τώρα ἕνα σύννεφο καπνοῦ ἦταν μόνιμα στὴν κορυφή του, καὶ ποῦ καὶ ποῦ, ἡ λάβες ποὺ ξεχύνονταν, κυλοῦσαν πρὸς τὸ βορεινὸ μέρος τοῦ νησιοῦ, πάνω ἀπὸ τὸν ὅρμο τοῦ Σκυλόψαρου.

— Ὁ γέρω Πλούτων ἔχει θυμώσει! ἔλεγε ὁ δημοσιογράφος. Θέλει νὰ μᾶς φοβίσῃ καὶ νὰ μᾶς διώξῃ τὸ γρηγορώτερο ἀπὸ τὸ νησί...

— Ποιὸς Πλούτων; ἔλεγε ὁ Πένκροφ. Ποιὸς εἶναι πάλι αὐτὸς ὁ χριστιανός;

— Εἶναι ἕνας ἀρχαῖος θεός, στὴν ἑλληνικὴ μυθολογία. Κατοικεῖ μέσα στὰ ἔγκατα τῆς γῆς, καὶ ποῦ καὶ ποῦ θυμώνει, καὶ τότε τὰ ἡφαίστεια πετοῦνε λάβα καὶ φωτιά!

— Ἂν ζοῦσε ὁ πρίγκηπας Δακκάρ, θὰ τὸν ἔκανε καλὰ τὸν γέρο ἀλιτήριο! ἔλεγε μὲ πεποίθηση ὁ Πένκροφ. Τώρα ὅμως ποὺ τὸν χάσαμε, ποιὸς θὰ μᾶς προστατέψῃ;

— Ὑπάρχει κίνδυνος Κύρο; ρώτησε ὁ Γεδεὼν τὸ μηχανικό. Ἐννοῶ ἀπὸ τὸ ἡφαίστειο...

— Ὄχι, ἀπάντησε ὁ Κύρος Σμίθ. Ἔτσι ποὺ εἶναι τοποθετημένο τὸ ἡφαίστειο, ὅση λάβα κι' ἂν ρίξῃ, θὰ πέσῃ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, στὴ θάλασσα. Ἕνα μέρος ὅμως μπορεῖ νὰ χυθῇ καὶ νὰ καταστρέψῃ τὴ Στάνη. Στὴ λίμνη ὅμως Γκρὰντ ἡ λάβα θὰ σταματήσῃ.

— Ὥστε σὰ νὰ λέμε δὲν διατρέχουμε κανένα κίνδυνο... ἔκανε ὁ Πένκροφ.

— Δὲν εἶπα τέτοιο πρᾶγμα... εἶπε ἀργὰ ὁ μηχανικός. Ὁ κίνδυνος δυστυχῶς εἶναι ἀλλοῦ...

Δὲν θέλησε νὰ πῇ πιὸ πολλά, ἀλλὰ στοὺς ἄλλους ἔκανε ἐντύπωση τὸ σκυθρωπό του ὕφος. Ἦταν φανερὸ ὅτι ὁ μηχανικὸς φοβόταν κάτι. Δὲν τοὺς εἶπε ὅμως τί.

Τώρα δούλευαν στὸ καράβι σὰ δαιμονισμένοι. Ὁ Κύρος Σμὶθ δὲν τοὺς ἄφηνε στιγμὴ νὰ ξεκουραστοῦν...

Ποῦ καὶ ποῦ, ἀκουγόταν ἕνα ὑπόκωφο βουητό, κι' ἡ γῆ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους ἔτρεμε...

— Καλὰ γέρο - παράξενε! φώναζε τότε ὁ Πένκροφ, σὰ νὰ μιλοῦσε στὸν ἀρχαῖο θεό... Ἀκούσαμε! Θέλεις νὰ μᾶς τινάξῃς ἔξω ἀπὸ τὸ νησί... Ἀλλὰ ἔννοια σου, δὲν θὰ σοῦ περάσῃ...

— Ποῦ τὸ ξέρεις Πένκροφ; ρωτοῦσε γελῶντας ὁ δημοσιογράφος.

— Ὁ πρίγκηπας Δακκὰρ θὰ βρῇ τρόπο νὰ μᾶς προστατέψῃ καὶ πέρα ἀπὸ τὸ θάνατο! ἔλεγε ὁ ναυτικός. Ὁ Θεὸς ν' ἀναπάψῃ τὴν ψυχή του! Ἀπὸ κεῖ ψηλὰ ποὺ βρίσκεται, θὰ ἐξακολουθῇ νὰ γνιάζεται γιὰ μᾶς...

Ἕνα πρωῒ ὅτι χάραζε, ξύπνησαν ἀπὸ τὶς φωνὲς τοῦ Νάβ.

Ἔτρεξαν στὴ βεράντα τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, κι' ἐκοίταξαν ἐκεῖ ποὺ τοὺς ἔδειχνε ὁ νέγρος: μὲ τὸ τηλεσκόπιο, εἶδαν πὼς μεγάλα κύματα λάβας κατέβαιναν πυκνά, πρὸς τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ νησιοῦ. Σὲ λίγη ὥρα θὰ ἔφταναν στὴ Στάνη...

— Γρήγορα Πένκροφ! φώναξε ὁ μηχανικός. Ζέψε μὲ τὸν Ἄϋρτον τοὺς ὀνάγρους στ' ἀμάξι, νὰ τρέξουμε στὴ Στάνη νὰ ἐλευθερώσουμε τὰ ζῶα...



Μὲ τὸ τηλεσκόπιο εἶδαν πὼς μεγάλα κύματα κατέβαιναν πυκνά.

Οἱ δυὸ ναυτικοί, ἔτρεξαν ὅσο γρήγορα μποροῦσαν. Τὸ ἀμάξι ἦταν ἕτοιμο σὲ λίγο, καὶ ξεκίνησαν.

Ποτὲ ὁ Πένκροφ δὲν εἶχε μαστιγώσει ἔτσι τὰ ζῶα. Τὸ ἀμάξι πετοῦσε: ἔπρεπε

μὲ κάθε θυσία νὰ προλάβουν νὰ φτάσουν πρὶν ἀπὸ τὴ λάβα...

Καθὼς πλησίαζαν στὴ Στάνη, ὁ ἀέρας ἦταν καφτός, ζεστός, μύριζε φωτιὰ καὶ θειάφι... Ἡ λάβα κατεβαίνοντας εἶχε καταστρέψει τὸ δάσος πέρα ἀπὸ τὴ Στάνη, κι' ὅλα τ' ἀγρίμια καὶ τὰ πουλιὰ ποὺ εἶχαν τὶς φωλιές τους ἐκεῖ, ἔτρεχαν καὶ πετοῦσαν τρελλὰ ἀπὸ τὸ φόβο νὰ γλυτώσουν.

Τὰ ζῶα ποὺ ἦταν φυλακισμένα στὴ Στάνη, προσπαθοῦσαν νὰ σπάσουν τὸν περίβολο... Οἱ ἄποικοι ἄνοιξαν τὴν πόρτα μὲ τὸ τσεκοῦρι, καὶ τὸ κοπάδι ξέφρενο χύθηκε πρὸς τὴ λίμνη Γκράντ...

Οἱ ἄποικοι πῆραν τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Ὅταν ξαναγύρισαν στὸ Γρανίτινο Παλάτι, εἶδαν τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς: ἡ λάβα πλημμύρισε καὶ κατέστρεψε τὴ Στάνη. Ὅλη ἐκείνη ἡ καταπράσινη περιοχή, εἶχε σκεπαστῆ ἀπὸ τὴ μαυριδερὴ οὐσία ποὺ ἔκαιγε...

Σύμφωνα μὲ τὶς προβλέψεις τοῦ μηχανικοῦ, ἡ λάβα σταμάτησε στὴ λίμνη Γκράντ.

Ὅταν οἱ ἄλλοι ξανάπιασαν δουλειὰ στὸ ναυπηγεῖο, ὁ Κύρος Σμὶθ πῆρε κατὰ μέρος τὸν Ἔρμπερτ.

—Παιδί μου, τοῦ εἶπε, θέλω νὰ μὲ συνοδέψης στὸ σπήλαιο ὅπου βυθίστηκε ὁ «Ναυτίλος». Κάτι θέλω νὰ ἰδῶ!

Πῆγαν μὲ τὸ ἁμάξι στὴν παραλία, κι' ἐκεῖ βρῆκαν δεμένη τὴ βαρκούλα ποὺ τοὺς εἶχε πάει στὸ ὑποβρύχιο.

Ἦταν λειψονεριά, καὶ σὲ λίγο μπῆκαν χωρὶς δυσκολία στὸ ἀπέραντο ὑπόγειο σπήλαιο.

Ὁ Κύρος Σμὶθ εἶχε πάρει μαζί του ἕνα φανάρι.

Εἶπε τοῦ Ἔρμπερτ νὰ πάη τὴ βαρκούλα πρὸς τὰ τειχώματα, ποὺ τὰ ἐξέτασε προσεχτικά, γιὰ πολλὴ ὥρα.

— Ὁ πλοίαρχος Νέμος εἶχε δίκηο! μουρμούρισε.

Ὅταν βγῆκαν στὴν παραλία, ὁ Κύρος Σμὶθ κάθισε σ' ἕνα βράχο. Τὸ πρόσωπό του ἦταν σκοτεινιασμένο...

— Ἔρμπερτ, εἶπε τοῦ παιδιοῦ, ἔφτασε ἡ ὥρα νὰ σοῦ ἀποκαλύψω ἕνα μυστικὸ ποὺ σὲ λίγο θὰ τὸ μάθουν καὶ οἱ ἄλλοι. Μοῦ τὸ εἶπε ὁ πλοίαρχος Νέμος ὅταν μὲ κράτησε λίγα λεπτὰ κοντά του μόνο. Θυμᾶσαι; Σφῖξε τὴν καρδιά σου Ἔρμπερτ κι' ἄκουσέ με! Τὸ νησί μας εἶναι γραφτὸ νὰ χαθῆ.

— Νὰ χαθῆ; Μὰ πῶς κύριε; ἔκανε τὸ παιδὶ μὲ ξάφνιασμα.

— Αὐτὸ τὸ ὑπόγειο σπήλαιο φτάνει ὡς τὸ ἡφαίστειο, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Ἕνα τείχωμα τὸ χωρίζει ἀπ' αὐτό... Ἕνα τείχωμα ὄχι καὶ πολὺ γερό, καθὼς βεβαιώθηκα πρὸ ὀλίγου... Ἂν αὐτὸ τὸ τείχωμα ραγιστῆ καὶ σπάσει, τὸ νερὸ τῆς θάλασσας θὰ χυθῆ στὰ ἔγκατα τῆς γῆς, ὅπου θρηνομανάει ἡ φωτιὰ τοῦ ἡφαιστείου... Τὸ νερὸ θὰ βράση καὶ θὰ γίνη στὴ στιγμὴ ἀτμός... Καὶ τότε τὸ νησὶ ὁλόκληρο θὰ τιναχτῆ στὸν ἀέρα σὰν πυροτέχνημα! Πότε θὰ γίνη αὐτό; Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ πῆ... Μπορεῖ σὲ λίγους μῆνες. Μπορεῖ καὶ τούτη τὴ στιγμή... Πάντως ἀργὰ ἢ γρήγορα τὸ ὡραῖο νησί μας, θὰ πάψη νὰ ὑπάρχη... Θὰ τὸ καταπιῆ ὁ ὠκεανός... Ὁ πρίγκηπας Δακκὰρ μὲ προειδοποίησε, καὶ μοῦ εἶπε νὰ βιαστοῦμε νὰ φύγουμε τὸ γρηγορώτερο... Αὐτὴ ἦταν ἡ τελευταία ὑπηρεσία ποὺ μᾶς προσέφερε...

— Ὦ κύριε! Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῆ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα! φώναξε τὸ παιδὶ ποὺ εἶχε γίνει κατάχλωμο.

— Νὰ προσεύχεσαι στὸ Θεὸ Ἔρμπερτ νὰ βγοῦμε ζωντανοὶ ἀπ' αὐτὴ τὴ δοκιμασία! εἶπε ὁ μηχανικός. Καταλαβαίνεις τώρα γιατὶ βιαζόμουν τόσο νὰ τελειώση τὸ καράβι;

Ὅταν οἱ ἄλλοι ἄκουσαν τὰ δυσάρεστα νέα τάχασαν. Δὲν ἦταν διόλου προετοιμασμένοι γι' αὐτό. Ὁ Πένκροφ μόνο ποὺ δὲν ἔκλαιγε...

— Καὶ τώρα φίλοι μου δουλειά! τοὺς εἶπε ὁ μηχανικός. Τὸ καράβι εἶναι ἡ μόνη ἐλπίδα σωτηρίας ποὺ μᾶς μένει!

Ἦταν Παρασκευὴ ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Τὰ σοφὰ λόγια τῶν Σπαρτιατῶν

Πότε καὶ ἀπὸ ποιοὺς εἰπώθηκαν οἱ παρακάτω φράσεις

1) Παρανόμως καὶ ἀδίκως ἀπολλύμενος, κρείσσων εἰμὶ τῶν ἀναιρούντων.

2) Οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολεμίων τοῖς ξίφοις ἐφικνοῦνται.

3) Ὁ σοὶ ἀνομοιότατος.

4) Οὐδέποτε ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ Εὐρώτα.

5) Καὶ πῶς τις δικαίως ἂν ἐπαινοῖτο, εἰ καὶ πρὸς τοὺς πονηροὺς πρᾶος εἴη;

6) Ὁ εἰδὼς λόγον καὶ τὸν τοῦ λέγειν καιρὸν οἶδεν.

7) Πρόβατον μὲν ἀεὶ τὴν αὐτὴν φθέγγεται φωνήν, ἄνθρωπος δὲ πολλὰς καὶ ποικίλας, ἕως ἂν τὸ δόξαν ἐπιτελέση.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) «Παρανόμως καὶ ἀδίκως ἀπολύμενος κρείσσων εἰμὶ τῶν ἀναιρούντων».

Δηλαδή: Ἔτσι παράνομα καὶ ἄδικα ποὺ χάνομαι, εἶμαι πολὺ καλλίτερος ἀπ' αὐτοὺς ποὺ μὲ δίκασαν σὲ θάνατο».

Εἶναι λόγια Ἄγι τοῦ Τελευταίου, βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης. Αὐτὸς γίνηκε βασιλιᾶς στὴ Σπάρτη στὰ 244 π. Χ. κι' ἔμεινε στὸ θρόνο 4 μόνο χρόνια. Στὸν τέταρτο χρόνο συνελήφθη ἔπειτα ἀπὸ ἐνέδρα καὶ καταδικάστηκε ἀπὸ τοὺς ἐφόρους, χωρὶς δίκη, σὲ θάνατο. Καθὼς τὸν πήγαιναν οἱ φύλακές του στὴν ἀγχόνη εἶδε κάποιον ὑπηρέτη του νὰ κλαίη.

Πάψε, τοῦ εἶπε, νὰ κλαῖς γιὰ μένα. Γιατὶ ἔτσι ἄδικα καὶ παράνομα ποὺ χάνομαι εἶμαι πολὺ καλλίτερος ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ μὲ δίκασαν σὲ θάνατο.



Καὶ μὲ αὐτὰ τὰ λόγια, παράδωσε χωρὶς ἀντίσταση τὸ λαιμό του στὸ βρόχο ποὺ εἶχαν ἑτοιμάσει οἱ δήμιοι.

2) «Οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολεμίων τοῖς ξίφοις ἐφικνοῦνται».

Δηλαδή: «Οἱ Σπαρτιάτες μὲ τὰ ξίφη τους φθάνουν τοὺς ἐχθρούς των».

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ εἶπε ὁ βασιλιᾶς τῆς Σπάρτης Ἆγις ὁ νεώτερος, ἀπαντώντας σὲ κάποιο πείραγμα τοῦ Δημάδη, ποὺ ἦταν ὁ ἐπιφανέστερος ἀπὸ τοὺς μακεδονίζοντας ρήτορας τῶν Ἀθηνῶν. Ἔζησε στὰ 380 - 320 π. Χ. Ἦταν ὄργανον τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ Ἀλέξανδρου. Ὁ Κάσσανδρος ὅμως τὸν ἐθανάτωσε.

Ὁ Δημάδης, λοιπόν, εἶπε εὐφυολογώντας πὼς τὰ ξίφη τῶν Σπαρτιατῶν εἶναι τόσο μικρὰ ὥστε νὰ μπορεῖ εὔκολα ἕνας θαυματοποιὸς — ταχυδακτυλουργὸς ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα — νὰ τὰ καταπιῆ.

Ἀλλὰ ὁ Ἆγις τοῦ ἔδωσε τὴν ἀπάντηση:

— Καὶ ὅμως μ' αὐτὰ τὰ ξίφη οἱ Σπαρτιάτες φθάνουν τοὺς ἐχθρούς τους.

3) «Ὁ σοὶ ἀνομοιότατος». Δηλαδή: Ἐκεῖνος ποὺ δὲν σοῦ μοιάζει.

Κι' αὐτὰ τὰ λόγια τὰ εἶπε ὁ Ἆγις ὁ νεώτερος.

Κάποιος ἀρκετὰ κακεντρεχὴς ρωτοῦσε διαρκῶς τὸν Ἆγι ποιὸς ἦταν ὁ καλλίτερος Σπαρτιάτης.

— Ὁ σοὶ ἀνομοιότατος, ἦταν ἡ πληρωμένη ἀπάντηση.

4) Οὐδέποτε ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ Εὐρώτα.

Δηλαδή: «Ἐσᾶς ποτὲ ἀπὸ τὸν Εὐρώτα».

Ἦταν ἀπάντηση τοῦ Ἀνταλκίδα — εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔκαμε τὴ γνωστὴ ταπεινωτικὴ γιὰ τοὺς Ἕλληνες εἰρήνη στὰ 387 π. Χ. — σὲ κάποιο Ἀθηναῖο ποὺ γιὰ νὰ τὸν πειράξη τοῦ εἶπε πὼς πολλὲς φορὲς οἱ Ἀθηναῖοι ἔδιωξαν τοὺς Σπαρτιάτες ἀπὸ τὸν Κηφισσό.

— Ἐμεῖς ὅμως δὲν σᾶς διώξαμε ποτὲ ἀπὸ τὸν Εὐρώτα, ἀπάντησε ὁ Ἀνταλκίδας.

Ἤθελε, ὅπως καταλαβαίνετε, νὰ θυμήση στοὺς Ἀθηναίους, πὼς αὐτοὶ δὲν κατάφεραν νὰ φθάσουν μέχρι τοῦ Εὐρώτα καὶ νὰ ἀποκλείσουν τὴν πόλη τῶν Σπαρτιατῶν ὅπως τόσες φορὲς οἱ Σπαρτιάτες ἀπόκλεισαν τὴν Ἀθήνα.

5) «Καὶ πῶς τις δικαίως ἂν ἐπαινοῖτο, εἰ καὶ πρὸς τοὺς πονηροὺς πρᾶος εἴη»;

Δηλαδή: «Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαινεθῆ κανεὶς δίκαια ὅταν δείχνει καλωσύνη καὶ πρὸς τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους;».

Εἶναι λόγια τοῦ Ἀρχιδαμίδα. Ὅταν κάποιος ἐπαινοῦσε τὸ βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης Χαρίλα ἢ Χαρίλαο, ἀνιψιὸ τοῦ νομοθέτη Λυκούργου, γιατὶ ἔδειχνε πραότητα καὶ καλωσύνη σ' ὅλο τὸν κόσμο, χωρὶς διάκριση, εἶπε ἀπορώντας αὐτὲς τὶς φράσεις:

Πῶς μπορεῖ νὰ ἐπαινεθῆ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δείχνει καλωσύνη καὶ στοὺς κακούς.

Μὰ τὴν ἀπάντηση στὸν Ἀρχιδαμίδα τὴν ἔδωσε πολὺ ἀργότερα ὁ Χριστὸς ποὺ κήρυξε τὴν ἀγάπη, τὴν πραότητα καὶ τὴν καλωσύνη σὲ ὅλους χωρὶς ἐξαίρεση.

6) «Ὁ εἰδὼς λόγον καὶ τὸν τοῦ λέγειν καιρὸν οἶδεν.

Δηλαδή: Ἐκεῖνος ποὺ ξέρει νὰ μιλεῖ, ξέρει καὶ πότε νὰ μιλάη.

Καὶ αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ Ἀρχιδαμίδα. Ἦταν ἀπάντηση σὲ κάποιον ποὺ κατηγοροῦσε τὸ σοφιστὴ Ἑκαταῖο ὅτι ὅταν κάθησε στὸ σπαρτιατικὸ συσσίτιο δὲν μιλοῦσε καθόλου.

— Μοῦ φαίνεται πὼς ἀγνοεῖς, τοῦ εἶπε ὁ Ἀρχιδαμίδας, ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ξέρει νὰ μιλῆ ξέρει καὶ πότε νὰ μιλάη: «Ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι ὁ εἰδὼς λόγον καὶ τὸν τοῦ λέγειν καιρὸν οἶδεν».

7) «Πρόβατον μὲν ἀεὶ τὴν αὐτὴν φθέγγεται φωνήν, ἄνθρωπος δὲ πολλὰς καὶ ποικίλας, ἕως ἂν τὸ δόξαν ἐπιτελέση».

Δηλαδή: Τὸ πρόβατον, ἔχει πάντα τὴν ἴδια φωνή. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως ἀλλάζει συχνὰ μέχρις ὅτου ἐπιτύχει ἐκεῖνο ποὺ θέλει.

Εἶναι φράση τοῦ βασιλιᾶ Ἀρχιδάμου γιοῦ τοῦ Ἀγησιλάου. Ὁ Ἀρχίδαμος συμβούλευε τοὺς Ἕλληνες νὰ καταγγείλουν τὴ συμμαχία τους μὲ τοὺς Μακεδόνες Ἀντίγονο καὶ Κρατερὸ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ζήσουν ἐλεύθεροι.

Ἐπειδὴ ὅμως δίσταζαν τοὺς εἶπε τὴ φράση γιὰ νὰ τοὺς πείση πὼς ὅταν οἱ Μακεδόνες θὰ γίνονταν πιὸ ἰσχυροὶ θὰ ἔκαναν τὸν ζυγὸ σκληρότερο.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Τὸ χωριό μου τὸ καϋμένο
πούναι στὴν πλαγιὰ χτισμένο
ἔχει κάτασπρα σπιτάκια
σκόρπια σὰν τὰ προβατάκια.

Ἔχει ὄμορφες βρυσοῦλες
καὶ πανώριες ἐκκλησοῦλες
καὶ κοπέλλες ροδαλὲς
πρόσχαρες καὶ παχουλές.

Τὸ πρωΐ μὲ τὴν αὐγὴ
πρὶν ἀκόμα ὁ ἥλιος βγῆ
ὅλα τὰ καλὰ παιδιὰ
τρέχουνε γιὰ τὴ δουλειά.

. . . .

Ἄχ! χωριό μου ἀγαπημένο,
πούσαι πιὰ καταστραμένο
ἀπ' τὰ Σλαβικὰ τὰ χέρια,
τῶν Βουλγάρων τὰ μαχαίρια.

Πόσο θἄθελα μιὰ μέρα
νὰ βρεθῶ πάλι κεῖ πέρα
καὶ στὴν ἐκκλησιὰ νὰ τρέξω
τὸ Χριστὸ νὰ ἱκετεύσω.

Καὶ ν' ἀνοίξω τὴν καρδούλα
νὰ τοῦ πῶ μιὰ προσευχούλα
νὰ μᾶς στείλη τὰ παιδιά μας
πούναι ἀκόμη μακριά μας.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΛΛΑ
Μαθήτρια Δ΄. Τάξεως Δημ.
Παιδόπολη Λαρίσης

Η ΑΝΟΙΞΗ

Παντοῦ χαρά, βελάσματα, τραγούδια. Παντοῦ δροσιὰ καὶ ἀνακούφιση.

Ὅλα γύρω μου εἶναι χαρούμενα καὶ πρασινοφορεμένα. Ὅλα χαίρονται καὶ τραγουδοῦν. Καὶ μεγάλες ἐρωτήσεις γίνονται μέσα μου γιὰ ὅλα αὐτά. Ἀλλὰ πρὶν ἀκόμη νὰ μοῦ ἀπαντήση κανένας στὶς ἐρωτήσεις μου ἡ φαντασία μου γοργὴ βλέπει κάποια ὀμορφοστολισμένη νὰ ἔρχεται ἀπὸ μακρυά.

Κάποια γελαστὴ κόρη νὰ ὁδηγῆ τὰ χελιδόνια καὶ τοὺς βοσκοὺς στὰ ψηλὰ βουνά. Νὰ πρασινοφορῆ τὰ πάντα: Εἶναι ἡ Ἀρχόντισσα ποὺ στὰ χέρια της κρατᾶ περήφανα μιὰ πράσινη σημαία. Ζητωκραυγὲς καὶ χαρούμενες φωνὲς ἀντιλαλοῦν στὴ γελαστὴ φύση πρὸς τιμὴ τῆς πεντάμορφης βασιλοπούλας. Γιορτὲς παντοῦ. Γιορτάζει ἡ γῆ ντυμένη στὰ καταπράσινα. Γελοῦν εὐχαριστημένα τὰ δέντρα, γελάει ὁ ἥλιος σκορπίζοντας παντοῦ τὸ γλυκό του φῶς. Τραγουδοῦν τὰ πουλιὰ μὲ τὴ γλυκειά τους μελωδία, στέλνοντας ὕμνους εὐχαριστίας στὸ Θεό, τραγουδοῦν οἱ βοσκοὶ στοὺς κάμπους καὶ στὰ βουνὰ εὐχαριστόντας τὸν Δημιουργὸ τοῦ Σύμπαντος γιὰ τὴν ὡραῖα γελαστὴ ἀνοιξιάτικη ἡμέρα ποὺ τοὺς χάρισε. Ὅλα γιορτάζουν, γελοῦν καὶ χαίρονται τὴν μυριοστόλιστη ἄνοιξη.

ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ
(Σωτ. Φασ.)

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Ἡ καταιγίδα σύντριβε ὅτι εὕρισκε στὸ τρομακτικὸ διάβα της, τὰ κλαδιὰ παράδερναν στὸ κῆπο τοῦ φτωχοσπιτού μας, ἀφήνοντας θλιβεροὺς τριγμοὺς ποὺ μοιάζανε μὲ θρήνους.

Μέσα στὴν κάμαρά μας τὴ ζεστή, γύρω ἀπὸ τὸ μαγκάλι καθόμασταν σιωπηλοὶ καὶ ἄκεφοι, τ' ἀδέρφια μου, ἡ μάνα μου, κι' ἐγώ.

Ὁ γέρω - παποῦς μας, μᾶς διάβαζε ἕνα ὡραῖο παραμῦθι τοῦ Ντίκενς καὶ μιὰ λεμονόκουπα τσίριζε στὸ μαγκάλι κρατώντας τὸ ἴσο στὴ βραχνὴ καὶ ρυτιδιασμένη φωνή του. Ἡ μάνα μου πότε σταυροκοπιόταν μπροστὰ στὸ ξεθωριασμένο εἰκονοστάσι καὶ πότε ἔρριχνε ἀπὸ τὸ παράθυρο ματιὲς πέρα κατὰ τὸ λιμάνι, ποὺ τὸ ἔδερνε μανιασμένη φουρτοῦνα.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ παπούς μας κόβοντας τὸ παραμύθι τῆς εἶπε:

— Μὴ γιὰ τὸ Θεό. Μπὰ σὲ καλό σου, τί κάνεις ἔτσι; Μὴ χολοσκᾶς καὶ πικραίνεσαι. Κάνε κομμάτι κουράγιο. Δὲν ἦρθε σήμερα θἄρθη αὔριο. Μπά...

— Οὔτε αὔριο, ποτέ, ποτὲ δὲν θὰ ξανάρθη· εἶπε ἡ μάνα μου κι' ἔπεσε σκούζοντας στὸ σοφὰ δακρυσμένη καὶ συντριμένη. Βλέποντάς την ἔτσι μάτωνε ἡ καρδιά μας γιὰ τὴ δόλια τὴ μάνα μας ποὺ μαράζωνε, καὶ γιὰ τὸν πατερούλη ποὺ τρεῖς μῆνες τώρα ἔλειπε σὲ μακρυνὲς θάλασσες.

— Μὴν κλαῖς μάνα, μὴν κλαῖς μανοῦλι μου χρυσό, θἄρθη ὁ πατέρας, θἄρθη, ὅπου νἆναι φτάνει.

Κι' ἔτσι ὅπως ἦταν μὲ μάτια κόκκινα ἀπ' τὰ δάκρυα, ποὺ θαρροῦσες πὼς πετοῦσαν φλόγες μᾶς ἀπόθησε λέγοντάς μας:

— Ἔρμα καὶ δύστυχα κάντε τὴν προσευχή σας, μήπως καὶ ὁ Ἄη Νικόλας τὴν ἀκούσει καὶ φέρει τὸν πατέρα σας... Τὰ ἀναφιλητὰ τῆς μάνας ἀντηχοῦσαν σὰν μυρολόϊ καὶ νοιώθαμε κάτι σὰν νὰ μᾶς ἔσφιγγε τὴν καρδιά. Κάπου - κάπου, μονολογοῦσε κι' ἔταζε νὰ πάη λαμπάδα καὶ λιβάνι.

Θὰ πνίγηκε. Κάνε τὸ θάμα σου Παναγιά μου! Ἄχ... Ἄη Νικόλα μου βοήθα...

Ἡ ἀπελπισία εἶχε θρονιαστῆ τώρα μέσα μας καὶ μᾶς εἶχε τυλίξει μὲ τὰ στιβαρὰ πλοκάμια της, καὶ ἡ φαντασία μου σὰν κινηματογραφικὴ ταινία γύριζε καὶ μοὔφερνε σκέψεις ποὺ τάραζαν τὸ εἶναι μου.

Ξαφνικά! Ὤ!... Μάνα, μάνα μου, ὁ πατέρας ἔρχεται, ὁ πατέρας ἦρθε. Εἴπαμε μὲ μιὰ φωνὴ τ' ἀδέρφια μου κι' ἐγώ. Τὰ βήματά του ἀντηχοῦσαν σὰν χαρούμενες κωδωνοκρουσίες μέσα στὸ μικρὸ στρατόνι τοῦ κήπου μας καὶ τὸ σκυλί μας ἡ Σπίθα τὸν καλοσώριζε μὲ γαυγίσματα ποὺ πάντοτε προδίνανε τὸν ἐρχομό του.

— Πατέρα Πατέρα!...

Ἦταν ὁ πατερούλης μας. Τόσο ξαφνικό· Τόσο ἀπίστευτο! Μὰ ἀληθινό.

Στὴ θωριά του ἁπλώθηκε ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία στὸ φτωχικό μας, ἡ πίκρα καὶ ἡ λύπη πέταξαν μακρυά, μακρυά μας καὶ χάθηκαν γιὰ πάντα.

Σ' εὐχαριστοῦμε Παναγιά μου, σ' εὐχαριστοῦμε, εἶπε κι' ἕνα δάκρυ γοργοκύλισε ἀπὸ τὰ μάτια τῆς μάνας μου σὰν βιαστικὸ μαργαριτάρι, γιὰ στερ[...]ίσως φορά.

ΣΠΥΡΟΣ ΡΥΣΟΛΥΜΟΣ
Ἀθήνα

Η ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ ΜΑΣ

Σ' ἕναν κάμπο εἶναι χτισμένη
ἡ Παιδόπολη, παιδιά,
γύρω γύρω σιταράκια
μέσ' τὴ μέση μιὰ φωλιά.

Τὰ παιδάκια παίζουν, τρέχουν
— ὅλο πρόσχαρα παιδιὰ —
σὰν πουλάκια ποὺ πετοῦνε
ἕνα ἕνα στὰ κλαδιά.

Ἡ αὐλή μας γύρω - γύρω
μὲ λουλούδια εἶναι γεμάτη
καὶ μοσχομυρίζει ὁ τόπος
στ' ἀχνοφύσημα τοῦ μπάτη.

Ἡ Σημαία κυματίζει
μ' ἕνα φύσημα ἐλαφρὸ
καὶ περήφανα ἀντικρύζει
τὸ γαλάζιο οὐρανό...

ΑΘΗΝΑ Ν. ΤΖΙΩΡΑ
Μαθήτρια Δημοτικοῦ τάξη Δ΄
Παιδόπολη Λαρίσης

ΔΕΗΣΗ

Χριστέ μας, Σὺ ποὺ σταυρώθηκες γιὰ χάρη ὅλου τοῦ κόσμου, Σὲ παρακαλοῦμε ἐκπλήρωσε τὸν φλογερό μας αὐτὸ πόθο! Δῶσε μας πίσω λατρευτέ μας Ἰησοῦ, τὴν Κύπρο μας. Δώστην μας πίσω τὴν διαλεχτὴ αὐτὴ κόρη τῆς γαλάζιας μας Ἑλλάδας! Χωρίστηκε γιὰ λίγο ἀπὸ τὴ Μητέρα της, μὰ ὁ χωρισμὸς εἶναι ὀδυνηρός. Δώστην μας λοιπὸν πίσω γλυκέ μου Ναζωραῖε. Βλέπεις μὲ πόση λαχτάρα τὴν περιμένουμε ὅλοι μας, μικροὶ καὶ μεγάλοι. Ἕνωσέ την μὲ μᾶς πάλι ὅπως καὶ πρῶτα. Μὴν θελήσης νὰ τὴν ἀφήσης μακρυὰ ἀπὸ μᾶς Χριστέ. Ὁ πόνος μας θὰ εἶναι ἀβάσταχτος! Ἡ γλυκειά μας Πατρίδα ἡ ζηλευτὴ Ἑλλάδα, δὲν θὰ μπορέση νὰ βαστάξη νὰ βλέπη τὴ μεγαλύτερη κι' ὀμορφότερη κόρη της νὰ βρίσκεται μακρυά της. Ἔχασε πολὺ αἷμα πολεμώντας γιὰ τὴν λευτεριά της, γιὰ τὴν Θρησκεία. Ἐξαντλήθηκε πιά. Ἕνα τέτοιο χτύπημα, τόσο δυνατό τόσο ὀδυνηρό, δὲν θὰ μπορέση νὰ τὸ βαστάξη. Βοήθησε καὶ σὺ Ἁγία Μητέρα, βοηθῆστε μας! Κάντε γρήγορα σᾶς παρακαλοῦμε, νὰ κυματίση καὶ πάλι στὴ Λευκωσία, κάτω ἀπὸ τὰ δακρυσμένα μάτια τῶν Κυπρίων, ὑπερήφανο τὸ δοξασμένο Ἑλληνικὸ λάβαρο, ἡ γλυκειὰ Γαλανόλευκη!

ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ
Μαθήτρια Γυμνασίου
Σπάρτης

Η ΑΝΟΙΞΗ

Πόσο μ' ἀρέσει ἡ ἄνοιξη
π' ἀνθοῦνε τὰ λουλούδια
καὶ τὰ παιδιὰ τὴ χαίρονται
μὲ γέλια καὶ τραγούδια.

Καὶ τὰ πουλιὰ χαρούμενα
στὸ γλυκοξύπνημά τους
τὸν ἥλιο γλυκοχαιρετοῦν
μὲ τὸ κελάϊδημά τους.

Πόσο μ' ἀρέσει ἡ ἄνοιξη
νὰ βλέπω τὰ κοπάδια
νὰ βόσκουνε χαρούμενα
στὰ πράσινα λιβάδια.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΤΣΙΛΗΜΑΓΚΟΣ
Μαθητὴς Στ΄. τάξη Δημ.
Ἰωσηφόγλειον

ΜΗΤΕΡΑ

Μὲ πόσο σεβασμὸ ἀντικρύζω τὴν γλυκειά σου μορφὴ αἰώνια μητέρα. Σὲ βλέπω μὲ τόση ἀγάπη νὰ νανουρίζης τὸ νιόβγαλτό σου μπουμπούκι ποὺ σὲ λίγο θ' ἀνοίξη τὰ πέταλά του στὴ ζωή, καὶ θὰ γνωρίση ποιὸς εἶναι ὁ κόσμος, τί εἶναι ζωή. θὰ νιώση λύπες καὶ χαρές θὰ περάση ἀπὸ ἀρρώστειες. Καὶ σ' ὅλα αὐτὰ ἐσένα θὰ βλέπη γιὰ προστάτη. Ἐσὺ ἔχοντάς το πιασμένο ἀπὸ τὸ μικρό του χεράκι θὰ τὸ στηρίζης καὶ θὰ τὸ μαθαίνης νὰ περπατᾶ. Πρὶν ὅμως τὸ φέρης σ' αὐτὴν τὴν ἡλικία, πόσες φορές, δὲν σ' ἔχει κάνει νὰ ὑποφέρης ἀπὸ τὶς μικροαρρώστειες του, τὶς μιζεριές του στὸ φαΐ καὶ τὰ τόσα ἄλλα καπρίτσια του... Μὲ πόση χαρὰ εἶδες τὸ πρῶτο του δοντάκι καὶ πόση χαρὰ αἰστάνθηκες ἀκούγοντας τὰ πρῶτα του λογάκια. Κι' ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἀφοῦ σοῦ χαρίσει πολλὲς λύπες καὶ χαρὲς ἔρχεται ἡ ἐποχὴ γιὰ τὸ σχολεῖο. Μὲ καμάρι τὸ βλέπεις νὰ ἀπομακρύνεται μὲ τὴν τσάντα στὸ χέρι γιὰ τὸ σχολειό. Μαθαίνεις μὲ περηφάνεια ὅτι προοδεύει, ὅτι εἶναι ἀπὸ τοὺς πρώτους στὴν τάξη. Πόση ὅμως στενοχώρια νιώθης καὶ πόσο βαθειὰ σὲ πληγώνουν τὰ λόγια τοῦ δασκάλου ὅταν σοῦ λέη ὅτι τὸ παιδί σου πρέπει νὰ καταβάλη προσπάθειες γιὰ νὰ μὴν χάση τὴν χρονιά του. Σὲ βλέπω νὰ τοῦ μιλᾶς, νὰ τοῦ δίνης συμβουλὲς γιὰ νὰ βρῆ τὸ μονοπάτι, τὸ σωστὸ μονοπάτι ποὺ θὰ τὸν ὁδηγήση στὴν πραγματικὴ ζωή, τὴν τίμια. Σ' ἐκεῖνο τὸ μονοπάτι ποὺ θὰ τὸν κάνη νὰ κρατᾶ ξεχωριστὴ θέση στὴν κοινωνία. Κι' αὐτὸ νομίζω ὅτι εἶναι τὸ ὄνειρό σου. Κι' αὐτὴ ζητᾶς νὰ εἶναι ἡ πληρωμή σου γιὰ ὅσα ἐσὺ τοῦ προσέφερες, γιὰ τὰ ξενύχτια ποὺ ἔκανες ἀλλάζοντας τὰ βρεγμένα πανιὰ στὸ κεφάλι του, γιὰ τὶς ἀγωνίες ποὺ τράβηξες γιὰ ὅλα τὰ βάσανα καὶ τὶς πίκρες ποὺ ποτίστηκες, ὥσπου νὰ τὸν κάνης Ἄνθρωπο.

Μητέρα! Νὰ μιὰ λέξη ποὺ θ' ἀντηχῆ πάντοτε σ' ὅλον τὸν κόσμο καὶ ποὺ θἆναι ἡ λέξη ποὺ θὰ σημαίνει τὸ πιὸ γλυκό, τὸ πιὸ εὐγενικό, τὸ πιὸ ὄμορφο πρᾶγμα ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ
Μαθήτρια Γυμνασίου Γιαννιτσῶν

ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 266)

σύννεφο τὴ φωνή σας ποὺ λέγαταν: «Τέτοιο κριάρ' δὲν ἔχει π'θενὰ ὁλόγυρα. Οὔτε θὰ τοὺς πάη ὁ νοῦς ὅτι τὸ κριάρ' εἶν' ἐδῶ. Αὐτοὶ θὰ τὸν γυρεύουν ἐκεῖ γύρα καὶ δὲν θὰ ριχτοῦν δῶθε. Ἂς εἶν' καλὰ ὁ Καλαμᾶς ποὺ μᾶς χωρίζει. Χαχαχαχααααά!» Μᾶς τὴν ἔφεραν τὴν ὁμιλία σας τὰ σύννεφα.

Οἱ κλέφτες τοῦ Σιούτου - Καλέσιου κυττάχτηκαν ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλο καὶ δὲν ἤξεραν τί ν' ἀπολογηθοῦν.

— Γρήγορα! τοὺς εἶπα, τὸ κριάρ' μας καὶ τὸ ποδοκόπι μας. Ἀλλοιώτικα πιανόμαστε ἀπ' ἄρματα στὴ στιγμή!

Πῆγε ἕνας τους στὸ κοπάδι πὤβοσκε λίγο πέρα πάνω καὶ μᾶς ἔφερε τὸν Σιοῦτο μας καὶ μᾶς παρακάλεσε νὰ μὴν ἐπιμένουμε γιὰ ποδοκόπι ἀλλ' οἱ πιστικοί μου ἐπέμειναν νὰ μᾶς δώσουν ἕνα ἀρνὶ καλὸ γιὰ ποδοκόπι μας.

— Χώρ'ς τὸ ποδοκόπι δὲν τὸ κονοῦμε ἀπὸ ἐδῶ, παλιοκλέφτες, τοὺς εἶπαν οἱ πιστικοί μου ἄγρια. Τὸ ποδοκόπι γρήγορα!

Τὸ ποδοκόπι σὲ τέτοιες περιστάσεις εἶναι νόμος, κι' ὁ νόμος εἶναι σεβαστὸς ὅταν ἐκεῖνος ποὺ τὸ ζητάει ἔχει δύναμη. Κι' ἐμεῖς εἴχαμε τὴ δύναμη ποὺ χρειάζονταν, τὸ πήραμε καὶ γυρίσαμε ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο μὲ τὸν Σιοῦτο κι' μ' ἕνα ἀρνὶ ποδοκόπι ποὺ τὤσφαξαν οἱ πιστικοὶ καὶ τὤφαγαν.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Ἐσκιμῶοι, οἱ ὑπεράνθρωποι τῆς πολικῆς περιοχῆς

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 256)

Ὡς τὴν ἡλικία τῶν δύο χρονῶν, ὁ νεαρὸς Ἐσκιμῶος, ὁλόγυμνος, μένει σχεδὸν μόνιμα στὶς πλάτες τῆς μητέρας τους, τοποθετημένος σὲ μιὰ εἰδικὴ κουκούλα, τῆς «πάρκας» τῆς μητέρας του. («Πάρκα» εἶναι τὸ γούνινο ἐπανωφόρι ποὺ φοροῦν οἱ Ἐσκιμῶες). Ἀπὸ τὴν κουκούλα αὐτὴ βλέπει κανεὶς νὰ βγαίνη ἕνα μικρὸ νυσταγμένο πρόσωπο, ποὺ κουνιέται μὲ τὸ ρυθμὸ τῶν κινήσεων τῆς μητέρας του, ἐνῶ κόβει τὸ κρέας, μαγειρεύει, ἢ φροντίζει γιὰ τὶς ἄλλες δουλειές. Μόλις τὸ παιδὶ ἀρχίζει νὰ κλαίη ἡ μητέρα του τὸ θηλάζει. Ἀπὸ πολὺ μικρὸ τὸ ταΐζει μὲ παστὸ κρέας, ποὺ προηγουμένως τὸ μαλακώνει μασῶντας το καὶ τοῦ τὸ δίνει στόμα μὲ στόμα. Ἀλλὰ ὁ θηλασμὸς κρατεῖ πολὺν καιρό, ἀκόμα καὶ ὅταν τὸ παιδὶ μάθη νὰ τρώη ὅλα, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὸ κάνη νὰ ἡμερώνη ὅταν τοῦ πιάσουν τὰ... νευράκια του.

Αὐτὸς ποὺ βλέπει γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα Ἐσκιμωάκι, 3 ἢ 4 χρονῶν, νὰ ἀφήση χορτασμένο τὸ στῆθος τῆς μητέρας του γιὰ νὰ καπνίση πίπα μένει κυριολεκτικὰ σαστισμένος. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ προνόμιο ἀνήκει ἀποκλειστικὰ στ' ἀγόρια. Ὅταν τὰ ἀγόρια ἀρχίζουν νὰ τραβοῦν ἕνα - δυὸ ρουφηξιὲς καπνὸ ὁ πατέρας τους εἶναι πολὺ περήφανος γιατὶ αὐτό, κατὰ τὴ γνώμη τους, εἶναι μιὰ ἀπόδειξη ἀνδρισμοῦ. Οἱ Ἐσκιμῶοι τρελλαίνονται γιὰ τὸν καπνό. Τὸ κάπνισμα εἶναι γι' αὐτοὺς ἡ μεγελείτερη πολυτέλεια καὶ ἀπόλευση.

Ἴσως, ἄλλη φορά, τὰ ξαναποῦμε γιὰ τοὺς Ἐσκιμώους.

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

ΟΙ ΔΥΟ ΓΕΙΤΟΝΕΣ

Δύο βάτραχοι κάποτε, ἔμεναν πολὺ κοντὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, ἀγκαλὰ σὲ πολὺ διαφορετικὴ κατοικία. Ὁ ἕνας ἔμενε σὲ μιὰ βαθειὰ λίμνη, πέρα ἀπὸ τὸ δρόμο, ὅπου εἶχε ἡσυχία, ἀσφάλεια, κι' ὅλα τ' ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄλλος εἶχε βολευτῆ σὲ μιὰ λακκούβα τοῦ δρόμου, κι' ἔμενε ἐκεῖ, στὸ λασπονέρι, καρτερώντας νὰ περάση καμμιὰ ἀλογόμυγα γιὰ νὰ νὰ τὴ χάψη.

Ὁ βάτραχος τῆς λίμνης ἔλεγε καὶ ξανάλεγε στὸν ἄλλο:

— Ἄσε τὴ νερολακκούβα γείτονα, κι' ἔλα στὴ λίμνη κοντά μου ὅπου θὰ περνᾶς σπουδαῖα καὶ θάχης ὅλα τὰ καλά!

— Ὄχι, ἔλεγε ὁ ἄλλος ποὺ βαριόταν νὰ κουνηθῆ, καλὰ εἶμαι δῶ ποὺ βρίσκομαι, καλὲς εἶναι κι' οἱ λάσπες, τώρα ποὺ τὶς συνήθισα μ' ἀρέσουν!

Ὥσπου μιὰ μέρα, πέρασε ἕνα βαρὺ κάρρο καὶ τὸν ἔκοψε.

Ἀπὸ τεμπελιὰ κι' ἀμέλεια, πολὲς φορὲς ὁ ἄνθρωπος τὴν παθαίνει σὰν τὸ βάτραχο. Ἐνῶ εἶναι εὔκολο νὰ διαλέξη τὸ καλύτερο, βαρυέται νὰ κάνη μιὰ μικρὴ προσπάθεια, καὶ τὴν παθαίνει...

Ο ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΣ

Μιὰ φορὰ ἦταν ἕνας ἀστρολόγος, πολὺ ἀφηρημένος.

Αὐτὸς λοιπὸν τὄχε συνήθεια κάθε βράδυ νὰ βγαίνη ἔξω, στὰ χωράφια, καὶ μὲ τὴ μύτη στὸν οὐρανό, νὰ κοιτάζη τ' ἄστρα.

Μιὰ νύχτα λοιπὸν ποὺ ἔκανε τὸ συνηθισμένο του περίπατο, χαζεύοντας καὶ μὴ προσέχοντας ποὺ πατάει, ἔπεσε σ' ἕνα πηγάδι χωρὶς πεζούλι, ποὺ τὸ εἶχε ἀνοίξει στὸ χτῆμα του κάποιος χωριάτης.

Ὅταν βρέθηκε κεῖ μέσα ὁ δύστυχος, ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ φωνάζη, καὶ νὰ τὰ βάζη μὲ τὴν τύχη του, ἀντὶ νὰ συλλογιστῆ τὴν ἀπροσεξία του.

Εὐτυχῶς ποὺ ἄκουσε τὶς φωνές του ἕνας διαβάτης, ποὺ ὅταν τοῦ ἱστόρησε τὸ πάθημά του, καθὼς ἔσκυβε γιὰ νὰ τὸν τραβήξη ἀπὸ τὸ πηγάδι, τοῦ εἶπε:

— Ἐσὺ καλέ μου ἄνθρωπε, ποὺ ἐνδιαφέρεσαι τόσο γι' αὐτὰ ποὺ γίνονται στὸν οὐρανό, δὲν ἀνοίγης τὰ μάτια σου νὰ δῆς κι' αὐτὰ ποὺ εἶναι στὴ γῆ, μπροστὰ στὰ πόδια σου;

Πόσοι ἄνθρωποι ἀλήθεια μεγαλοπιάνονται καὶ χάνουν τόσο τὸ μυαλό τους, ποὺ στὰ τελευταῖα τὴν παθαίνουν στὰ πιὸ κοινὰ καὶ στὰ πιὸ συνηθισμένα!

ΤΑ ΒΟΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΞΟΝΙ

Δυὸ βόδια ἦταν ζεμένα σ' ἕνα βαρὺ κάρρο ποὺ μὲ κόπο τὸ τραβοῦσαν. Σὲ κάθε γύρο ὅμως ποὺ ἔκανε τὸ ἀξόνι τοῦ κάρρου, ἔτριζε.

Γυρίζουν λοιπὸν τὰ βόδια καὶ τοῦ λένε.

— Αἴ φίλε, γιὰ στάσου! Ἐμεῖς ἱδρώνουμε καὶ μοχθοῦμε, καὶ τοῦ λόγου σου φωνάζης!

Ἔτσι καὶ μερικοὶ ἄνθρωποι: αὐτοὶ κάνουν τὴ φασαρία, κι' ἄλλοι κάνουν ὅλη τὴ δουλειά.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΒΟΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

Μιὰ φορὰ τρία βόδια ἔβοσκαν μαζί. Ἕνα λιοντάρι νοστιμεύτηκε τὸ κρέας τους, μὰ ὅπως ἦταν μονιασμένα, δὲν τολμοῦσε νὰ τὰ βάλη καὶ μὲ τὰ τρία. Μὲ λόγια πλανερὰ λοιπὸν κατάφερε νὰ τοὺς βάλη ζιζάνια, καὶ νὰ τὰ κάνη νὰ μαλώσουν καὶ νὰ χωρίσουν.

Ἔτσι ξεμοναχιασμένα, τὰ ἔφαγε μιὰ χαρὰ καὶ τὰ τρία.

Ἡ ἕνωση κάνει τὴ δύναμη. Ἀλλοίμονο στοὺς ἀνθρώπους ποὺ χωρίζουν ἀπὸ τὸ φίλο τους γιατὶ ἄκουσαν τὸν ἐχθρό τους.

Νανούρισμα

Γεῖρε πιὰ στὸ προσκεφάλι,
κούκλα μου ξανθομαλλοῦ,
στὄνειρό σου νἄρθει πάλι
μιὰ Νεράϊδα τοῦ γιαλοῦ.

Κάνε νάνι, κάνε νάνι,
νὰ περάσω τὴν κλωστή,
νὰ σοῦ ράψω τὸ φουστάνι,
ποὺ θὰ βάλεις τὴ γιορτή.

Κιὰν σοῦ βροῦν ψεγάδια ὡς τόσο
στὸ φουστάνι σου πολλά,
μὰ κἐγὼ θὰ μεγαλώσω
καὶ θὰ ράβω πιὸ καλά.

Κάνε νάνι, νἄρθει τώρα
κὴ Νεράϊδα τοῦ γιαλοῦ,
νὰ σὲ πάει στὴν πέρα χώρα,
κούκλα μου ξανθομαλλοῦ.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

Βελόνα καὶ δαχτυλήθρα

Λέγ' ἡ βελόνα μὲ καμάρι:
— Κάθε καπέλλο προφαντό,
κάθε μαντήλι καὶ ποδίτσα
ἐγὼ τρυπώνω, ἐγὼ κεντῶ.

Ἐγὼ θὰ ράψω τὰ κουμπάκια
καὶ θὰ ταιριάξω τὶς δαντέλλες·
κἐγὼ θὰ φτιάσω τὰ λουλούδια
κάποιες πολύχρωμες κορδέλλες.

Κάθε κλωστίτσα μεταξένια
σ' ἐμένα τρέχει χαρωπή.
Μὰ ἐσύ, καϋμένη δαχτυλήθρα,
τάχα ποιὰ κάνεις προκοπή;

Κεῖπε κἐκείνη: —Τὸ χεράκι,
ποὺ κάποτε τρυπᾶς, στοχάσου,
ἐγὼ βοηθῶ καὶ προστατεύω,
νὰ σ' ὁδηγήση στὴ δουλειά σου.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ



ΤΙ ΛΙΠΑΣΜΑ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΦΥΤΑ

Αὐτὰ ποὺ λένε «Βιομηχανικὰ φυτὰ» εἶναι δυὸ λογιῶν :

1. Ἐκεῖνα ποὺ τὰ καλλιεργοῦμε κυρίως γιὰ τὴν κλωστή τους ὅπως τὸ μπαμπάκι, τὸ καννάβι καὶ τὸ λινάρι.
2. Κι' ἐκεῖνα ποὺ τὰ καλλιεργοῦμε γιὰ τὸ σπόρο τους, ὅπως τὸ σουσάμι καὶ τὸ λινάρι.

Ὅλα τὰ βιομηχανικὰ φυτὰ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ χωράφια καλοδουλεμένα καὶ πλούσια σὲ θρεπτικὰ στοιχεῖα. Σὲ τέτοιο χωράφι, κάθε τέσσερα χρόνια πρέπει νὰ ρίχνουμε τουλάχιστον 2.000 ὀκάδες κοπριὰ στὸ στρέμμα, κι' αὐτὸ ἀπὸ τὸ χειμῶνα.

Αὐτὴ εἶναι ἡ βασικὴ λίπανση νὰ ποῦμε.

Ἂν ὅμως ρίξουμε τὴν κοπριὰ σὲ ἄλλο φυτὸ τοῦ κύκλου τῆς ἀμειψισπορᾶς, ἢ ἂν δὲν ἔχομε ἀρκετὴ κοπριά, τότε θὰ μεταχειριστοῦμε μόνο χημικὰ λιπάσματα.

Ἂν ὅμως μποροῦμε νὰ κάνουμε τὴν βασικὴ λίπανση μὲ κοπριά, τὸ χημικὸ λίπασμα μπορεῖ νὰ συμπληρώση τὴ δόση τῆς κοπριᾶς ποὺ μᾶς λείπει.

Τὰ φυτὰ ποὺ καλλιεργοῦμε γιὰ τὴν κλωστή τους, χρειάζονται σχετικὰ περισσότερο ἄζωτο. Ἡ μέση τους λίπανση θὰ εἶναι κατὰ στρέμμα :

Νίτρο ἢ ἀμμωνία .... 10 ὀκάδες
Ὑπερφωσφορικὸ .... 20 »

Ἂν τὸ χῶμα εἶναι φτωχὸ σὲ κάλι, θὰ προσθέσουμε καὶ 10 ὀκάδες θειϊκὸ κάλι.

Τὰ φυτὰ ποὺ τὰ καλλιεργοῦμε γιὰ τὸ σπόρο τους (σουσάμι, λινάρι) χρειάζονται περισσότερο φωσφορικό. Θέλουν ἀκόμη καὶ κάλι, ἐκτὸς ἂν τὸ χῶμα εἶναι πλούσιο ἀπ' αὐτό.

Ἡ μέση λίπανσή τους θὰ εἶναι στὸ στρέμμα :

Νίτρο ἢ ἀμμωνία .... 5 ὀκάδες
Ὑπερφωσφορικὸ .... 20 »
Θειϊκὸ κάλι .... 10 »

Ἀντὶ γι' αὐτά, μποροῦμε νὰ ρίξουμε στὸ στρέμμα 40 ὀκάδες λίπασμα τύπου 4 - 12 - 3.

Ἡ σοδειὰ τοῦ μπαμπακιοῦ κυρίως, αὐξάνει ὑπερβολικὰ μὲ τὰ χημικὰ λιπάσματα καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὸ νίτρο.

Στὰ ποτιστικὰ λοιπὸν μπαμπάκια, θὰ διπλασιάσουμε τὴ δόση τοῦ λιπάσματος, ρίχνοντας στὸ στρέμμα :

Νίτρο ἢ ἀμμωνία 20 ὀκάδες
Ὑπερφωσφορικὸ . 30 »

Ἀντὶ γι' αὐτά, στὸ στρέμμα ρίχνουμε 60 ὀκάδες λίπασμα 6 - 8 - 8 σὲ χώματα φτωχὰ ἀπὸ κάλι. Τὸ λίπασμα σκορπίζεται στὴ σπορά, καὶ στὰ ξερικὰ χωράφια ἕνα μῆνα πρωτύτερα.

ΤΟ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΚΛΑΔΕΜΑ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

Τὸ ἀνοιξιάτικο κλάδεμα τοῦ ἀμπελιοῦ ποὺ λέγεται καὶ χλωρὸ κλάδεμα, γίνεται ὕστερα ἀπὸ τὸ πρῶτο κλάδεμα στὸ τέλος τοῦ χειμῶνα, ποὺ λέγεται «κάθαρος».

Οἱ ἀμπελουργοὶ δὲν ἔχουν καταλάβει ὡστόσο καλὰ τὴ σημασία του.

Σκοπὸς εἶναι νὰ ἀφαιρεθοῦν τὰ περιττὰ βλαστάρια καὶ τὰ φύλλα, γιὰ νὰ δυναμώση τὸ ἀμπέλι καὶ νὰ δώση καλύτερο καρπό. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ γίνωνται πάντα ἀπὸ ἔμπειρο κλαδευτή, ποὺ στὸ κάθε κλῆμα θὰ κάνη τὸ κλάδεμα ποὺ χρειάζεται.

Τὸ χλωρὸ κλάδεμα, ὑποδιαιρεῖται στό :

1. Στερφολόγημα. Εἶναι τὸ κλάδεμα τῶν ἀχρήστων βλασταριῶν.

2. Κορφολόγημα ἢ Βλαστοκόπημα. Δηλαδὴ ἐμποδίζουμε τὸ βλαστάρι νὰ μακρύνη παραπάνω ἀπ' ὅσο πρέπει. Πρέπει νὰ κόβεται μόνο ἡ κορυφὴ τοῦ βλασταριοῦ γι' αὐτὸ λέγεται καὶ «κορφολόγημα», κι' ὄχι νὰ κόβεται κομμάτι 40 - 80 πόντων, μὲ 10 φύλλα ἀπάνω ὅπως κάνουν ἄσχημα οἱ ἀνίδεοι ἀμπελουργοί.

Πρέπει κι' αὐτὸ νὰ γίνεται νωρίς, καὶ κυρίως σιγὰ - σιγά, καὶ νὰ μὴ κόβωνται ὅλα τὰ βλαστάρια μαζί. Καὶ ποτὲ νὰ μὴν κόβωνται τὰ φύλλα κάτω ἀπὸ τὸ πρῶτο τσομπὶ στὴ βάση τοῦ βλασταριοῦ.

3. Ξεφύλλισμα. Κόβουμε τὰ φύλλα γιὰ ν' ἀεριστῆ τὸ φυτὸ καὶ νὰ ὡριμάση γρηγορώτερα τὸ σταφύλι.

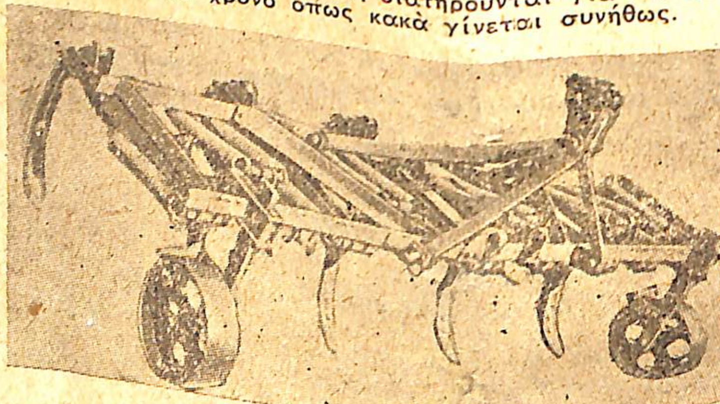
Ὡστόσο δὲν εἶναι κάτι ποὺ πρέπει νὰ γίνεται πάντα, παρὰ μονάχα ὅταν εἶναι ἀνάγκη. Τὸ φύλλο εἶναι τὸ πνεμόνι καὶ τὸ στομάχι τοῦ φυτοῦ, καὶ μὲ τὸ νὰ ξεφυλλίζουμε τὸ ἀμπέλι ἀπρόσεχτα, ἀδυνατίζουμε πολὺ τὸ κλῆμα. Στ' ἀδύνατα κλήματα, πρέπει νὰ κόβουμε μόνο τὰ μικρὰ φύλλα, σ' ἐκεῖνα δὲ ποὺ ἔχουν μεγάλη βλάστηση, μόνο τὰ μεγάλα. Τὰ φύλλα χρειάζονται στὸ ἀμπέλι κι' ὕστερα ἀπὸ τὸν τρύγο, γι' αὐτὸ δὲν πρέπει ν' ἀφήνουμε τὰ ζῶα μας νὰ τὰ βοσκᾶνε ὅπως πολὺ ἄσχημα συνηθίζεται, ἀλλὰ νὰ τ' ἀφήνουμε νὰ πέφτουν μόνα τους.

4. Χαράκωμα ἢ χαραγή. Ἐμποδίζουμε μ' αὐτὴ τὸ χυμὸ νὰ κατέβη κι' ἔτσι δυναμώνουν τὰ βλαστάρια πάνω ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ ἔγινε ἡ χαραγή. Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνεται σ' ἐξαιρετικὲς περιστάσεις μόνο, ὅταν πέφτει τὸ ἄνθος ἢ ὁ καρπὸς (καρπόρροια) ἢ ὅταν θέλουμε νὰ μεγαλώση ἡ ρόγα.

Μόνον τὰ μπράτσα καὶ οἱ ἀμολυτὲς πρέπει νὰ χαράζωνται κι' ὄχι γενικὰ ὁ κορμὸς γύρω ἀπὸ τὴ βάση.

Πρέπει νὰ γίνεται μὲ εἰδικὸ κοφτερὸ ἐργαλεῖο, καὶ τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος τῆς χάραξης πρέπει νὰ κανονίζονται ἀπὸ πρίν.

Τὰ μπράτσα ποὺ χαράχτηκαν, πρέπει νὰ κλαδεύωνται ὕστερα, κάτω ἀπὸ τὴ χάραξη, καὶ νὰ μὴ διατηροῦνται γιὰ τὸν ἄλλο χρόνο ὅπως κακὰ γίνεται συνήθως.



Καλλιεργητής.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Τὸ Μάη ἐξακολουθοῦμε νὰ κάνουμε στὰ χωράφια, στὸ ἀμπέλι, στὰ ὀπωροφόρα, αὐτὰ ποὺ ἔχουμε πεῖ στὸ προηγούμενο φῦλλο.

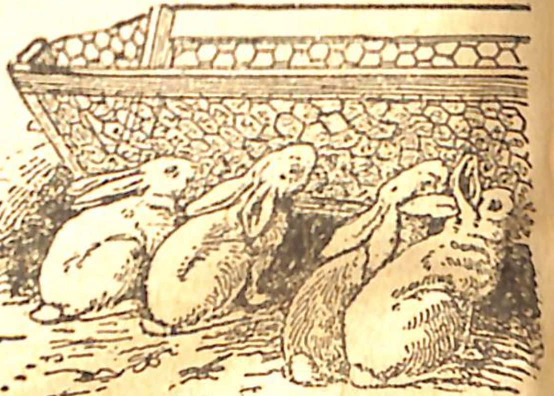
ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ ΜΑΣ

Τώρα τὸ Μάη, τὰ κουνελάκια ποὺ γεννήθηκαν τὸ Μάρτη, εἶναι πιὰ δυὸ μηνῶν. Μποροῦν νὰ τρῶνε πιὰ ὅτι τοὺς δίνουμε, γιατὶ δὲν θηλάζουν.

Ὡστόσο ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἰδιαίτερη φροντίδα, γιατὶ αὐτὴ ἡ ἡλικία εἶναι κρίσιμη. Τώρα εἶναι ποὺ ἀρρωσταίνουν καὶ ψοφᾶνε μὲ τὸ σωρό.

Στὴν κουνελόκλουβα βάζουμε περίπου 10 κουνελάκια μαζὶ μὲ τὴ μητέρα τους ὅταν πάψουν νὰ θηλάζουν. Προσέχουμε δὲ τὰ ἑξῆς :

1. Νὰ μὴ βρίσκονται σὲ στενόχωρη κουνελόκλουβα. Ἂν εἶναι πολλά, τ' ἀραιώνουμε.
2. Ὅταν γίνουν 2 - 2½ μηνῶν, χωρίζουμε τ' ἀρσενικὰ ἀπὸ τὰ θηλυκά, καὶ δίνουμε περισσότερη τροφὴ στ' ἀρσενικά.



Κουνέλια ποὺ τρῶνε ἀπὸ παχνί.

3. Ν' ἀπομονώνουμε ἀμέσως κάθε κουνελάκι ποὺ φαίνεται ἀδιάθετο.
4. Νὰ μὴ ζοῦν στὴν ἴδια κλούβα κουνελάκια διαφορετικῆς ἡλικίας.

Η ΤΡΟΦΗ ΤΟΥΣ

Τὰ κουνελάκια τρῶνε ξερὲς καὶ χλωρὲς τροφές.

Ξερές : Βρώμη. Πολὺ καλὴ σὲ μέτρια ποσότητα. Τὸ πολὺ βλάφτει.

Καλαμπόκι σπασμένο ἢ μουσκεμμένο σὲ λίγο νερὸ καὶ κριθάρι.

Ξερὰ κουκιὰ κοπανισμένα καὶ μουσκεμμένα σὲ λίγο νερὸ μὲ ἀλάτι.

Τὰ πίτουρα : Εἶναι πολὺ θρεπτικὰ καὶ παχαίνουν.

Οἱ βιομηχανικὲς πῆττες σὲ μικρὴ δόση.

Χλωρά : Τριφύλλι καὶ μηδική, λαχανόφυλλα, φύλλα κουνουπιδιῶν, ραδίκια, φύλλα μπιζελιῶν, φασουλιῶν, καρόττων καὶ ἀγκινάρας. Ὄχι ὅμως φύλλα ντομάτας, πατάτας ἢ μελιτζάνας.

Ὁ Μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΑΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ

«Ἄμες δὲ γ' ἐσόμεθα
πολλῷ κάρρονες».

Ψέλνει τὸ δροσαγέρι
τραβώντας γι' ἄλλα μέρη
γλυκόηχα ὡσαννά!
Κι' ἡ μυρωμένη αὔρα
μᾶς φέρνει ἀπὸ τὴ Λαύρα
μηνύματα τρανά!

Ὁ ἥλιος ὁ λαμπρὸς
— σὰν νὰ μᾶς λέει ἐμπρός! —
πύρινο ρίχνει βλέμμα!
Κι' ἡ θάλασσα γελᾶ,
στὸν οὐρανὸ μιλᾶ,
γιὰ δόξες καὶ γιὰ αἷμα!

('Ακοῦτε! Μιὰ φωνή,
βροντόηχη, μακρυνή!...)

—«Πάντα ψηλὰ κοιτάτε,
ἐμᾶς ἀκολουθᾶτε
στὸ δρόμο τῆς τιμῆς!»
Μεγάλοι μας προγόνοι,
κλίνουμε μπρός σας γόνυ,
«καλλίτεροί σας μεῖς!».

ΑΛΚΗΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Εἰλικρίνεια στὸν ἑαυτό μας

Θυμᾶστε ἀπὸ ποῦ ξεκινήσαμε σ' αὐτὰ τὰ σημειώματά μας, ποὺ ἀναφέρονται στὴν εἰλικρίνεια;



Εἴχαμε πῆ: εἰλικρινεῖς πρὸς τὸ Θεό. Ἔπειτα εἴπαμε: Εἰλικρινεῖς πρὸς τοὺς ἄλλους. Τώρα ὅμως πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ κάτι ἄλλο: Εἰλικρινεῖς πρὸς τὸν ἑαυτό μας. Ἂν δὲν ἀποκτήσουμε κι' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν εἰλικρίνεια, δηλαδή, ἂν δὲν τὸ κατορθώσουμε νὰ εἴμαστε καὶ πρὸς τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας ἀληθινοί, ὑπάρχει ἕνας μεγάλος κίνδυνος: Νὰ ψευτίσουμε τὴ συμπεριφορά μας καὶ ἀπέναντι στὸ Θεὸ καὶ ἀπέναντι στοὺς ἀνθρώπους.

Μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἔχουν κιόλας παραξενευτῆ. Θὰ εἶπαν μέσα τους: Τί εἶναι πάλι αὐτό; Εἰλικρινεῖς πρὸς τὸν ἑαυτό μας; Μὰ εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν εἴμαστε πρὸς τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας εἰλικρινεῖς;

Εἶναι καὶ παραεἶναι δυνατόν. Πρῶτα - πρῶτα εἶναι οἱ περιπτώσεις ἐκεῖνες, ποὺ ξεγελᾶμε τὸν ἑαυτό μας, γιατὶ δὲν θέλουμε νὰ πιστέψουμε τὴν ἀλήθεια. Ἀκούσαμε, παραδείγματος χάριν, ὅτι τὰ μαθήματα τοῦ σχολείου θὰ συνεχισθοῦν καὶ ὅλο τὸ καλοκαίρι. Ἐμεῖς, ἂν καὶ τὸ ἔχουμε ἀκούσει καλά, ἐν τούτοις δὲν μᾶς ἀρέσει νὰ τὸ πιστέψουμε. Γι' αὐτὸ ξεγελᾶμε τὸν ἑαυτό μας, ἐλπίζοντας πὼς δὲν θὰ γίνη ἔτσι, ἀλλὰ πὼς τὰ μαθήματα θὰ διακοποῦν.

Οἱ τέτοιες ὅμως περιπτώσεις εἶναι οἱ ἐλαφρότερες. Στὸ τέλος ἔχουν καὶ κάποια δικαιολογία: Τὴν ἐλπίδα. Ἐνῶ ὑπάρχουν ἄλλες περιπτώσεις, ποὺ εἶναι πολὺ βαρειές. Ἐκάμαμε, παραδείγματος χάριν, ἕνα λάθος. Σὰν ἄνθρωποι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ κάμωμε λάθη. Σὰν παιδιὰ καὶ νέοι, μάλιστα ἀκόμη περισσότερο. Ἀντὶ νὰ πιστεύσωμε καὶ ν' ἀναγνωρίσωμε τὸ λάθος μας, τί κάνομε; Ἀρχίζομε ἕναν ἀγῶνα γιὰ νὰ ἀποδείξουμε ὅτι δὲν κάναμε λάθος. Θέλουμε νὰ κάνουμε καὶ τοὺς ἄλλους νὰ πιστέψουν ὅτι δὲν ἔγινε λάθος, ἀλλὰ ὅτι ἔπρεπε ἔτσι νὰ εἶχε γίνει.

Ἂν, τώρα, κυττάξουμε βαθύτερα στὸν ἑαυτό μας, μέσα μας, τότε θὰ ἰδοῦμε τὴν αἰτία ὅλης αὐτῆς τῆς προσπάθειας: Εἶναι ὅτι οὔτε μέσα μας δὲν θέλουμε νὰ παραδεχθοῦμε, ὅτι ἐκάμαμε λάθος. Δὲν ἔχουμε, δηλαδή, τὴ δύναμη νὰ ἀντικρύσουμε τὴν ἀλήθεια οὔτε μέσα στὴν ψυχή μας. Θέλεις ἀπὸ ἐγωϊσμό, θέλεις ἀπὸ φόβο, θέλεις ἀπὸ ὅ,τιδήποτε ἄλλο, προσπαθοῦμε νὰ κρύψουμε τὴν ἀλήθεια καὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας τῆς ψυχῆς μας τὰ μάτια.

Μοιάζουμε, μὲ ἄλλα λόγια, μὲ κεῖνο τὸ μεγάλο πουλὶ τῆς ἐρήμου, τὴ στρουθοκάμηλο, ποὺ ὅταν τὸ κυνηγοῦν καὶ δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ τρέξη ἄλλο, χώνει χώνει τὸ κεφάλι της μέσα στὴν ἄμμο. Ἔτσι ἐπειδὴ ἐκείνη δὲν βλέπει πιὰ τοὺς ἐχθρούς της, νομίζει πὼς δὲν την βλέπουν κι' ἐκεῖνοι. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, φυσικά, ὅτι σὲ λίγο τὴν ἔχουν πιασμένη γιὰ καλά.

Τὸ ἴδιο παθαίνουμε κι' ἐμεῖς, κλείνοντας τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας μπροστὰ στὰ ὁποιαδήποτε λάθη μας. Ἀντὶ νὰ ἰδοῦμε ποιὰ εἶναι τὰ σφάλματά μας, ἀρχίζοντας ἕναν γενναῖον καὶ συστηματικὸν ἀγῶνα ἐναντίον τους, γιὰ νὰ θεραπευθοῦμε ἀπ' αὐτά, προσπαθοῦμε νὰ τὰ σκεπάσουμε, μέχρι ποὺ στὸ τέλος ἐκεῖνα μᾶς κυριεύουν καὶ εἴμαστε πιὰ αἰχμάλωτοί τους.

Ἂς ὑποθέσουμε, παραδείγματος χάριν, ὅτι ὁ Τάκης ἀρχίζει νὰ παρατηρῆ στὸν ἑαυτό του ὡρισμένα σημάδια, ποὺ δείχνουν ὅτι θὰ γίνη λιχούδης: Μόλις ἰδῆ ἕνα γλυκό, τοῦ ἔρχεται νὰ τὸ δοκιμάση, ἔστω κι' ἂν δὲν πρέπει. Περνάει ἀπ' τὸ ζαχαροπλαστεῖο καὶ δὲν μπορεῖ νὰ μὴ καθήση νὰ χαζεύη στὴ βιτρίνα τὶς πάστες, καὶ ἄλλα πολλὰ τέτοια. Ἀντὶ τώρα νὰ εἰπῆ, πὼς αὐτὸ εἶναι κακὸ καὶ πρέπει νὰ τὸ κόψη, ἀρχίζει νὰ δικαιολογῆ τὸν ἑαυτό του: Μὰ ξέρεις, εἶχα δυὸ ἡμέρες ποὺ δὲν εἶχα βάλει στὸ στόμα μου κανένα γλυκό, λέει γιὰ νὰ παρηγορηθῆ. Γιὰ τὸ ζαχαροπλαστεῖο βρίσκει ὅτι δὲν εἶναι τόσο σπουδαῖο νὰ κάθεται νὰ λιχουδεύεται στὴ βιτρίνα, καὶ γιὰ τὰ ἄλλα βρίσκει ἀπὸ μιὰ δικαιολογία, ποὺ ψευτογελιέται μόνος του. Ὡς ποὺ στὸ τέλος καταντάει νὰ μὴ μπορῆ νὰ ἰδῆ γλύκισμα ἢ φαγητό, χωρὶς νὰ βουτήξη τὰ χέρια του γιὰ νὰ φάη καὶ νὰ μὴ τοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ περάση ἀπὸ περίπτερο ἢ μαγαζάκι, χωρὶς νὰ μπῆ ν' ἀγοράση ἔστω καὶ μιὰ καραμέλλα. Ἔχει πιὰ ὑποδουλωθῆ στὴν ἀδυναμία του αὐτή, γιατὶ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ τὴν ἀναγνωρίση ἀπ' ἀρχῆς καὶ νὰ τὴν πολεμήση ὅπως ἔπρεπε.

Φαντάζεσθε ὅμως, ὅτι ὁ Κύριός μας ἦταν ποτὲ δυνατὸν νὰ φέρεται ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ Του μ' αὐτὸν τὸν τρόπο; Μποροῦσε νὰ θέλη νὰ ξεγελάση τὸν ἑαυτό Του; Ἂν Ἐκεῖνος δὲν τὸ ἔκανε, τότε γιατὶ θὰ ἐπιτρέπεται νὰ τὸ κάνουμε μεῖς; Δὲν συμφωνεῖτε ὅτι δὲν πρέπει;

Σᾶς χαιρετῶ
Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Τά παιχνίδια πού παίζουν τά Ἑλληνόπουλα

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Τὸ παιγνίδι αὐτό, ὁ Βασιλιάς, παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο, παίρνουν δὲ μέρος σ' αὐτὸ 12 - 36 παιδιά.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς παῖκτες, ποὺ ὁρίζεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ρωτάει τοὺς ἄλλους:

—Ἀπὸ ποῦ ἔρχεστε;

— Ἀπὸ τὴν Ἀσία, ἀπαντοῦν.

— Καὶ τί κάνατε ἐκεῖ;

Τότε οἱ παῖκτες κάνουν μὲ τὰ χέρια, μὲ τὰ πόδια, τὸ κεφάλι, τὸ σῶμα κλπ. τὶς κινήσεις ποὺ γίνονται στὸ ἐπάγγελμα ποὺ ὑποτίθεται πὼς ἔχουν. (Οἱ παῖκτες ὁρίζουν τὸ ἐπάγγελμα κρυφὰ χωρὶς νὰ τὸ ξέρη ὁ Βασιλιάς, ποὺ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὸ μαντέψη). Γιὰ εὐκολία σας λέω: Ἂν ποῦν γεωργός. Κάνουν τὶς κινήσεις ἑνὸς ποὺ σκάβει κλπ.

Ἂν ὁ Βασιλιὰς δὲν μαντέψη τὸ ἐπάγγελμα, οἱ παῖκτες ἐξακολουθοῦν τὶς κινήσεις. Ὅταν ὅμως τὸ μαντέψη, οἱ παῖκτες τρέχουν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ Βασιλιὰ γιατὶ αὐτὸς τοὺς κυνηγάει. Μόλις πιάση κανένα τὸν κάνει βοηθό του καὶ τρέχει μαζί του γιὰ νὰ πιάσουν καὶ τοὺς ἄλλους. Φυσικὰ καθένας ποὺ θὰ πιαστῆ στὸ μεταξὺ γίνεται βοηθὸς καὶ προσπαθεῖ νὰ πιάση μαζὺ μὲ τὸ Βασιλιὰ καὶ τοὺς ἄλλους βοηθούς του, τοὺς παῖκτες ποὺ δὲν ἔχουν πιαστῆ. Μόλις πιαστοῦν ὅλοι τὸ παιγνίδι ἀρχίζει ἀπ' τὴν ἀρχή.

ΜΙΑ ΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΚΥΚΛΟ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ «μιὰ θέση στὸν κύκλο» παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο μποροῦν δὲ νὰ πάρουν μέρος σ' αὐτὸ 15 - 36 παῖκτες. Οἱ παῖκτες — ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα — σχηματίζουν κύκλο καὶ ἔχουν τὰ χέρια τους πίσω. Ὁ ἄλλος μένει ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο καὶ τρέχει γύρω ἀπ' αὐτόν. Στὸ τρέξιμό του αὐτὸ χτυπάει ἐλαφρὰ τὸ χέρι ἑνὸς ἀπὸ τοὺς παῖκτες τοῦ κύκλου. Μόλις κτυπηθῆ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐγκαταλείψη τὸν κύκλο καὶ νὰ τρέξη κι' αὐτὸς ὅσο μπορεῖ πιὸ γρήγορα γύρω ἀπὸ τὸν κύκλο ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἀντίθετο μέρος ποὺ τρέχει ὁ ἄλλος. Καὶ τρέχουν κι' οἱ δυὸ τώρα μὲ τὸ σκοπὸ νὰ φθάση ὁ ἕνας πρῶτα ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ νὰ καταλάβη τὴν ἄδειανὴ θέση τοῦ κύκλου. Καθὼς οἱ δυὸ δρομεῖς θὰ συναντηθοῦν, καθὼς τρέχουν, πρέπει νὰ χαιρετηθοῦν μὲ χειραψία, καὶ νὰ συνεχίσουν γιὰ νὰ φθάσουν στὴν ἄδεια θέση.

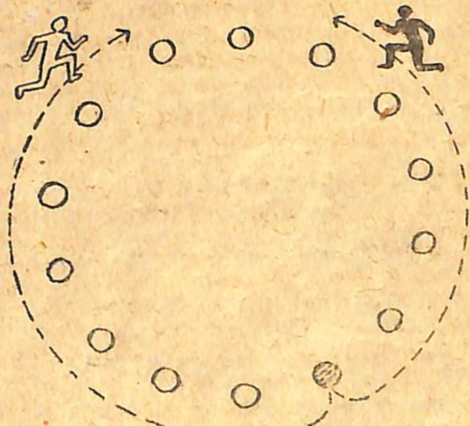
Ὅποιος μείνει ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο συνεχίζει τὸ παιγνίδι τρέχοντας γύρω ἀπὸ τὸν κύκλο καὶ κτυπάει κάποιον ἀπὸ τοὺς παῖκτες στὰ χέρια κλπ. κλπ.

ΟΙ ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟΙ

Καὶ τὸ παιγνίδι αὐτὸ — οἱ ἀπολιθωμένοι — παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο. Παίρνουν μέρος 12 - 24 παῖκτες.

Χαράσσουμε στὸ ἔδαφος ἕνα τετράγωνο ποὺ ἡ πλευρά του εἶναι 20 - 30 μέτρα. Τὸ παιγνίδι παίζεται μέσα σ' αὐτὸ τὸ τετράγωνο. «Οἱ παῖκτες χωρίζουνται σὲ δυὸ ὁμάδες· τοὺς «μάγους» καὶ τοὺς «δραπέτες». Οἱ «μάγοι» κυνηγοῦν τοὺς «δραπέτες» μέσα στὸν κύκλο καὶ μόλις τοὺς φθάσουν καὶ τοὺς κτυπήσουν ἐλαφρὰ στὸν ὦμο φωνάζουν «ἀπολιθωμένοι». Ὁ «δραπέτης» ποὺ θὰ κτυπηθῆ μένει ἀκίνητος στὸ μέρος ποὺ βρέθηκε. Οἱ ἄλλοι δραπέτες ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐλευθερώσουν τοὺς ἀπολιθωμένους κτυπῶντας τους στὸν ὦμο καὶ φωνάζοντας «ἐλεύθεροι». Φυσικὰ οἱ δραπέτες πρέπει νὰ προσέχουν νὰ μὴ πιαστοῦν ἀπὸ τοὺς μάγους καὶ οἱ μάγοι νὰ πιάσουν δραπέτες ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀφήνουν νὰ ἐλευθερώνουν ἀπολιθωμένους. Τὸ παιγνίδι τελειώνει ὅταν ὅλοι οἱ δραπέτες ἀπολιθωθοῦν. Ἀπαγορεύεται στοὺς δραπέτες νὰ βγαίνουν ἔξω ἀπὸ τὸ τετράγωνο· ὅποιος βγῆ ἀπολιθώνεται μέχρις ὅτου κάποιος δραπέτης τὸν ἐλευθερώση.

Ὅταν ἀπολιθωθοῦν ὅλοι οἱ δραπέτες τότε τὸ πρῶτο μέρος τοῦ παιγνιδιοῦ τελειώνει καὶ ἀρχίζει τὸ δεύτερο μὲ δραπέτες τοὺς μάγους καὶ μάγους τοὺς δραπέτες.



Ἡ Σελίδα τῶν Συλλόγων

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΔΑΔΕΣ»

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρατηρήθηκε τὸ ἑξῆς σὲ μερικὲς ἀπὸ τὶς συμμετοχὲς ποὺ ἔχουμε λάβει, γιὰ τὸν α΄ διαγωνισμό μας, τὸν Φιλολογικό: Οἱ συμμετέχοντες ἔστειλαν μόνο τὸ ἕνα μέλος τοῦ Διαγωνισμοῦ, δηλ. πεζὸ ἢ ποίημα. Ἡ προκήρυξη ὅμως ἔλεγε ρητὰ ὅτι ΠΡΕΠΕΙ ὅσοι συμμετάσχουν, νὰ στείλουν καὶ πεζὸ καὶ ποίημα. Παρακαλοῦνται λοιπόν, αὐτοὶ μὲν ποὺ ἔστειλαν τὸ ἕνα μέλος νὰ συμπληρώσουν, οἱ δὲ ἄλλοι νὰ στείλουν καὶ τὰ δύο. Ἀλλοιῶς θὰ ΑΚΥΡΩΘΟΥΝ. Ὁ διαγωνισμὸς λήγει ὁπωσδήποτε τὴν 31 Μαΐου.

Γ΄ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΔΑΔΕΣ»

Συνεχίζοντας ὁ σύλλογος τὴν δράση του προκηρύσσει τὸν 3ον Διαγωνισμὸ «Ἐξυπνάδας καὶ Σοφίας»!...

Παρακαλεῖσθε λοιπόν:

Α΄) Νὰ συμπληρώσετε τὶς φράσεις:

	Βαθμοί
1. «Νοιώθω γιὰ Σὲ Πατρίδα μου...»	5
2. «Δεῖ πειθαρχεῖν...»	3
3. «Πόλεμος πάντων...»	3
4. Εἶδε ὁ τρελλὸς τὸν μεθυσμένο...»	4
5. «Ἐγὼ εἰμὶ τὸ φῶς...»	1

Β΄) Νὰ βρῆτε ποιὸς εἶπε τὴ φράση:

1. «Ἔστι δίκης ὀφθαλμός, ὃς τὰ πανθ' ὁρᾷ!»	6
2. «Νοῦς ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει, τὰ δ' ἄλλα πάντα τυφλὰ καὶ κωφά»	7
3. «Κακοὶ μάρτυρες ἀνθρώποισιν ὀφθαλμοὶ καὶ ὦτα»	7
4. «Τὰ πάντα ῥεῖ»	2
5. «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»	2

Θὰ ἀνακηρυχθοῦν δύο νικηταί, ἀνάλογα μὲ τοὺς βαθμοὺς ποὺ θὰ συγκεντρώσουν. Προθεσμία δίμηνη. Βραβεῖα ἐκλεκτά! Οἱ συμμετοχὲς καὶ τῶν ΤΡΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ θὰ ἀπευθύνωνται στὸ ἑξῆς, στὴν διεύθυνση: Νῖκον Καρλῆν, Βώκου 18, Χαλκίδα, Τμῆμα Διαγωνισμῶν Συλλόγου «ΔΑΔΕΣ».

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΔΑΔΕΣ» ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Στὶς 25-4-51 στὶς 5 - 7½ τὸ ἀπόγευμα ἔγιναν οἱ πρῶτοι ἐνδοσυλλογικοὶ ἀγῶνες στίβου. Στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς ἦταν ἐλεύθερα ἡ συμμετοχὴ στὰ μέλη. Σ' αὐτοὺς ἔλαβαν μέρος ὅλα τὰ μέλη τῆς Χαλκίδος καὶ ὁ Κατεπάνω τῶν Γρεβενῶν. Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

100 μέτρα: 1ος) Σωτήρης Κραταιός, 2ος) Ἄγγελος Φωτός. 300 μέτρα: 1ος) Μικρὸς Ἱεραπόστολος, 2ος) Ἄγγελος Φωτός. 1000 μέτρα: 1ος) Μ. Ἱεραπόστολος, 2ος) Μαχητής. Σφαιροβολία 1ος) Σωτήρης Κραταιός, 2ος Μ. Ἱεραπόστολος. Δισκοβολία: 1ος) Μ. Ἱεραπόστολος, 2ος) Σωτήρης Κραταιός. Λιθοβολία: 1ος) Ἄγγελος Φωτός, 2ος) Σωτήρης Κραταιός. Ἅλμα εἰς ὕψος: 1ος) Σωτήρης Κραταιός. 2ος) Ἄγγελος Φωτός. Ἅλμα τριπλοῦν: 1ος) Σωτήρης Κραταιός, 2ος) Ἄγγελος Φωτός.

Ἡ βαθμολογία ἔχει ὡς ἑξῆς:

1) Σωτήρης Κραταιὸς 39, 2) Ἄγγελος Φωτὸς 37, 3) Μικρὸς Ἱεραπόστολος 27, 4) Μαχητὴς 22, 5) Ρεμῆς 16, 6) Ἀρθοῦρος 12, 7) Κατεπάνω 9, 8) Ματτίας 6.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Παρακαλοῦμε, ὅλα τὰ μέλη μας, νὰ γράφουν κάτω ἀπὸ τὸ ψευδώνυμο, τὸ διακριτικὸ «Πρωτοπόροι». Ἐπίσης παρακαλοῦμε, ὅλα τὰ μέλη μας, νὰ μᾶς ἀποστείλουν τὶς φωτογραφίες, ποὺ τοὺς ζητήσαμε γιὰ τὸ ἄλμπουμ τοῦ συλλόγου.

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗΣ & ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

Ὑπενθυμίζουμε σ' ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα, τὸν ἔρανο, γιὰ τὴ συλλογὴ ἐξωσχολικῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν, ποὺ προκήρυξε τὸ τμῆμα «ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΩΡΑΣ» τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν. Πρέπει, ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ συμβάλουν στὴν προσπάθεια αὐτὴ γιὰ τὸν πλουτισμὸ τῶν βιβλιοθηκῶν, τῶν «ΣΠΙΤΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», μὲ ἐξωσχολικὰ βιβλία καὶ περιοδικά.

Τὶς προσφορὲς μπορεῖτε νὰ τὶς στέλνετε ἢ στὴν διεύθυνση: Περιοδικὸν «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9 - Ἀθῆνας (γιὰ Σύλλογο «Πρωτοπόροι») ἢ ἀπευθείας στὴν διεύθυνση: Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν Ἀθηνῶν, Ρηγίλλης 4, Ἀθῆνας (Τμῆμα Παιδικῆς Ὥρας).

Ὅσοι Ἀθηναῖοι «πεννομάχοι» θέλουν, νὰ συναντήσουν τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ συλλόγου μας καὶ νὰ γνωριστοῦν μὲ τὰ μέλη του, ἂς ἔρχονται κάθε Τετάρτη στὶς 5 - 6.30 τὸ ἀπόγευμα στὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ μας, Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9.

ΜΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

Οἱ σύλλογοι «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» καὶ «ΦΩΤΟΛΑΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΝΕΩΝ», καλοῦν ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ συνδράμουν τὴν προσπάθειά τους, γιὰ τὴν υἱοθέτηση ἑνὸς κατεστραμμένου σχολείου, στέλνοντας, τετράδια, μολύβια, πέννες, βιβλία σχολικὰ κλπ. Εἶναι ἱερὸν καθῆκον ὅλων τῶν «ΠΕΝΝΟΜΑΧΩΝ» καὶ γενικὰ ὅλων τῶν ἀναγνωστῶν, τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» νὰ συνδράμουν τὴν προσπάθεια αὐτὴ τῶν δυὸ συλλόγων.

Οἱ ἀποστολὲς στὴ διεύθυνση: Περιοδικὸ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9 - Ἀθῆνας (γιὰ Συλλόγους «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ - Φ.Ε.Ν.).

ΣΥΛΛΟΓΟΙ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» — «ΦΩΤΟΛΑΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΝΕΩΝ»

ΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ ΑΗΔΟΝΙΩΝ ΝΕΜΕΑΣ

Ἡ προθεσμία συμμετοχῆς εἰς τὸν διαγωνισμῶν τῶν Προσκόπων Νεμέας, ὁρίζεται μέχρι 31 Μαΐου 1951.

Συμμετάσχετε ὅλοι.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ

ΟΙ ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ

Ὁ σύλλογος «Ἀνίκητοι Ἥρωες» Ἀμυνταίου ἀπέκτησε δυὸ νέα τμήματα: Θηλέων μὲ ἀρχηγὸν τὴν Γκρέτα καὶ ἀθλητικὸν μὲ ἀρχηγοὺς τοὺς Λωποδύτη Φάντασμα καὶ Μυστηριώδη Σκιά. Οἱ Ἀνίκητοι Ἥρωες ζητοῦν ἀντιπροσώπους σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Γράψετε Ἀθανάσιον Γεωργιάδην, Γυμνάσιον Ἀμυνταίου.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΣΠΕ»

Α΄. Διαγωνισμὸς

Ὁ σύλλογός μας προκηρύσσει τὸν πρῶτο διαγωνισμὸ μὲ θέμα «ἀγάλια - ἀγάλια γίνεται ἡ ἀγουρίδα μέλι».

Βραβεῖο ὁ Ροβινσὼν Κροῦσος, ἀξίας 40.000 δρχ. Προθεσμία δίμηνη, (τέλη Ἰουνίου). Μὴν ἀμελήσετε.

Σύλλογος «Σ.Π.Ε.»

ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ»

Κατόπιν ἀπαιτήσεως πολλῶν φίλων μ[...] παρατείνομε διὰ 30 ἡμέρες (ἀπὸ σήμε[...] τὸν φιλολογικό μας διαγωνισμὸ «ΚΑ[...] ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥΣ ΤΗΣ Π[...]ΤΡΙΔΟΣ» ποὺ τόση ἐπιτυχία εἶχε μετα[...] τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ μας. [...] μπρὸς λοιπὸν παιδιά, ὅσοι καθυστερήσα[...] σᾶς δίνομε τὴν εὐκαιρία νὰ συμμετάσχ[...]

Οἱ ΤΡΕΙΣ πρῶτοι νικηταὶ θὰ βραβε[...]θοῦν μὲ ΕΤΗΣΙΑ συνδρομὴ στὴν τυπογ[...]φημένη λογοτεχνικὴ ἐφημερίδα μας ὁ «ΦΟ[...]ΝΙΞ». Περιμένομεν ὑποστήριξη ἀπ' τ[...] συλλόγους «Δάδες», «Πρωτοπόροι», «Ἀ[...]κητοι Ἥρωες» κλπ. Συμμετοχὲς γιὰ Σ[...] Παναγόπουλο, Πρινοπούλου 9, Κυψέλη. (Τμῆμα Διαγωνισμῶν «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ»

Α΄. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «ΑΝΙΚΗΤΩΝ ΗΡΩΩΝ»

Ὁ σύλλογος «ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ» συνεχίζοντας τὴ λαμπρή του δράση προ[...]ρύσσει μεγάλο φιλολογικὸ διαγωνισμὸ [...]ζοῦ μὲ θέμα «Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΘΡΑΝΙΟΥ».

Συμμετοχές: Ἀθανάσιον Π. Γεωργιά[...] Ἀμύνταιον, «Ἀνικήτους Ἥρωας». Βραβεῖα πρωτο[...]

Προθεσμία τρίμηνη.

«ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ» (Τμῆμα διαγωνισμῶ[...]

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Εὐχαριστοῦμε θερμῶς τοὺς συναδέλφο[...] μας «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΣ» γιὰ τὴν ἀγάπ[...] καὶ τὰ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔδειξαν γιὰ μᾶς.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιο «ΑΝΙΚΗΤΩΝ ΗΡΩΩΝ»

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΗ

Γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἑορτὴ τὸ δημοτικὸ σχο[...]λεῖο Κρανιῶνος (Καβάλλας) δὲν εἶχε νὰ [...]ὑψώση σημαία. Ἡ 1η ὁμάδα τῶν ἀγοριῶν «ὁ Φάρος» ἀπεφάσισε νὰ ἐξορμήση στὸ χωριό. Μὲ τὸ δάσκαλο ἐπικεφαλῆς σὲ μιὰ ὥρα εἶχε συγκεντρώσει ἕνα μεγάλο ποσὸ χρημάτων. Τὴν παραμονὴ ἔκοψαν μιὰ μεγάλ[...] λεῦκα, ἐργάσθηκαν ὅλες οἱ ὁμάδες καὶ τ[...]ρα ὑπερήφανα κυματίζει ἡ σημαία της ψηλ[...] καὶ χαιρετίζει τὰ γύρω χωριά.

Τὸ σχολεῖο δὲν εἶχε ἐπίσης ἕδρα. Τὰ με[...]γαλύτερα παιδιὰ ποὺ παρακολουθοῦσαν τ[...] μαραγκὸ στὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» μὲ σα[...]νίδια δικά τους ἔφτιαξαν μιὰ ἕδρα.

Ο ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΟΥΡΝΙΑΣ

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Πουρνιᾶς παίρνουν βιβλία ἀπὸ τὴν Βιβλιοθήκη καὶ τ[...] διαβάζουν. Ἀφοῦ τὰ τελειώσουν γράφουν εἰς τὰ τετράδιά τους, τὴν γενικὴ περίληψη ἢ βγάζουν συμπεράσματα ὅλα μαζὶ στὸ σχολεῖο.

Ἐδημιούργησαν μ' αὐτὸ τὸ σύστημα ἕνα τρόπο γιὰ νὰ μαθαίνουν ὀρθογραφία καὶ νὰ γράφουν καλὲς ἐκθέσεις.

Ἐπίσης στὴ Βιβλιοθήκη ὑπάρχει ὁ τόμος τῆς «Παιδοπόλεως» τοῦ 1950, καὶ τὸν διαβάζει ὅποιος μαθητὴς θέλει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟ[...]
Πουρνιὰ - Κονίτσης

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΤΟΥΣ ΜΑΥΡΑΝΑΙΟΥΣ

Στὶς 22 Ἀπριλίου ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» στὸ χωριὸ Μαυραναίους Γρεβενῶν. Στὴν ὡραία τελετὴ τὰ παιδιὰ ἀπήγγειλαν ποιήματα καὶ τραγούδισαν πατριωτικὰ ἐμβατήρια. Στὴν τελετὴ παρέστη καὶ ὁ Γυμνασιάρχης ὁ ὁποῖος συνεχάρη τοὺς μαθητὰς διὰ τὴν ὡραίαν ἐμφάνισή τους.



(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων : 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30 : 500 δραχμές).

387) Ἀγαπητέ μου... σκουριασμένε
συγγνώμην... δοξασμένε Ἄσσε Σπαθὶ
ποὺ ξεφύτρωσες στὴ μέση
στὰ σκουπίδια ἔχεις πέση;

Γουλιέλμος Τέλλος

⁂

388) Ἀγαπητὲ Φάρε Ἀρετῆς ὅπως σοῦ ἔγραψα... μὲ χαρὰ προσχωρῶ εἰς τοὺς «Πρωτοπόρους». Ἀλληλογραφῶ Ἀγγλιστί.

Γουλιέλμος Τέλλος

⁂

389) Θερμὰ ἀντιχαιρετῶ Γαλάζιε Ἄγγελε, Φαέθων. Φίλοι Τάκη Παραδείση, Μαξιμώ, Φαροφύλακα καὶ Νῖκο Σαλονικιὲ σᾶς θερμοχαιρετῶ.

Ἀρίων

⁂

390) Τώνη Γιούλη, Φαέθων, ξέρετε βαριέμαι νὰ γράφω πρῶτος. Γράφτε ἐσεῖς ἂν θέλετε πρῶτοι.

Ἀρίων

⁂

391) Ἀρίωνα, ἔχεις βγάλει μουστάκι μπεμπέκο μου; ἂν δὲν ἔχεις! ἐγὼ νὰ σοῦ συστήσω τὴν λίπανσιν μὲ λίπασμα τύπου 0-16-0 καταλληλότατον εἰς τὴν κατσουμαλιδο - μυστακοφυΐαν.
Μὴν τὰ βάλῃς ποτὲ μὲ τὸν Τζιτζιφρίκο ἄκουσες... κλαψωδέ μου;

Τζιτζιφρίκος

⁂

392) ΘΕΑΜΑΤΑ : Προοδευτικὸ ἀγόρι = πάρτον στὸ γάμο σου νὰ σοῦ πῇ καὶ τοῦ χρόνου.
Λογιώτατος = σοφὸς μὲ δίπλωμα τῆς σχολῆς «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ» ποὺ ξεφουρνίζει τοῦβλα.

Τζιτζιφρίκος

⁂

393) Ἴκαρος = ποιητὴς ἐκ τοῦ προχείρου ἔχων τὴν μορφὴν τοῦ χοίρου...
Γύφτικο Σκεπάρνι = ὄνομα καὶ πρᾶμα.

Τζιτζιφρίκος

⁂

394) Γλυκοαντιχαιρετῶ τὸν Γαλάζιο Ἄγγελο.

Νῖκος Σαλονικὸς

⁂

395) Ἐκπλήξεις! Ἐκπλήξεις! Ἐκπλήξεις!

Νῖκος Σαλονικὸς

⁂

396) Ρουκέττα, καλὲ ἄντες (138 - 30). Ποῦ τὸ ψώνισες τόσο πνεῦμα! Μήπως τρώγοντας... ἀγγινάρες;

Νῖκος Σαλονικὸς
(ὁ θρυλικὸς)

⁂

397) Ἀντιχαιρετῶ Κοκκινιοτόπουλο, ποῦ; (299) Ι. τ' οὐρανοῦ (313) κάνε... γιατι... Ζ. Ρενουὰρ ὡραῖο.

Εὔριπος

⁂

398) Φρρρ. Ροδόπουλε, ὄχι ἐνοχλεῖ ἀλλὰ καὶ παρασύρει Φρρρ. Καὶ αἱ γαρίδες ΜΟΥ εἰσέρχονται εἰς τὴν τορπίλλα σου, Φρρρ. τί λὲς γιὰ πλαστική;...

Εὔριπος

⁂

399) Χαιρετῶ Φ. Ἀρετῆς, Τ. Γιούλη. Τ. Χέρι Ὕμνο Ἐλευθερίας καὶ σᾶς προτείνω ἰδανικὴ ἀλληλογραφία. Ἂν ναὶ γράψτε στὴν ἑξῆς διεύθυνση. Ἀλέξανδρον Τσικλιδὴν Μενεδήμου 6 Χαλκίδα διὰ Ρεμῆν.

Ρεμῆς
«ΔΑΔΩΝ»

⁂

400) Κεφαλλωνίτικο διαβολάκι βλέπω μετὰ λύπης μου ὅτι συνεχῶς ἐκπέμπεις σαπουνόφουσκες. 310) Γιὲ τῆς Λέσβου ἀντιχαιρετῶ. 288) Γουλιέλμε Τέλλο ξύλινα ἢ κέρινα εἶναι;

Ρουκέττα

⁂

401) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως τοὺς χιουμορίστας.

Τολμηρὸ Ἑλληνόπουλο

⁂

402) Δέχομαι ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ μὲ ὅλους - ες ὑπόσχομαι δράση καὶ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ μας.

Τολμηρὸ Ἑλληνόπουλο

⁂

403) Γ. Ἁγιάννης = Κρυάδες, εἰρωνίες, παθήματα, διὰ σᾶς πεννομάχος.

Μαζί σας Ἀνίκητος

⁂

404) Πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους - ες.

Κύκλωψ

⁂

405) Προσχωρῶντας εἰς τὴν κίνησι τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους + ὅλες. Ἰδιαιτέρως: Φάρον ἀρετῆς, Ἴκαρον, Φτερὰ Δόξης. Ἱππότη τοῦ αἰθέρος ἔχεις στραβὲς ἰδέες, ἄλλαξέ τες.

«Ἐλεύθερο πουλὶ»

⁂

406) Γλωσσοκοπάνα = ὄνομα καὶ πρᾶμα. Ἀρίων, τὸ ἴδιο Ρεμῆς = ἄπειρος καὶ ἀνήλικος.

«Ἐλεύθερο πουλὶ»

⁂

407) Ἴκαρε ἀλληλογραφοῦμε; Ἂν ναί, πρωτόγραψε.

«Ἐλεύθερο πουλὶ»

⁂

408) Προσκαλῶ τοὺς Λευκαδῖτες στὸ παράρτημα τῶν «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ» Λευκάδος.

Κόμης Βερνὸν
(Πρόεδρος «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ» Λευκάδος)

⁂

409) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως τοὺς Λευκαδῖτες Παναθηναϊκούς. — Κόμη Βερνὸν προσχωρῶ στοὺς πρωτοπόρους Λευκάδος. Λευκαδῖτες ὅλοι - ες στοὺς πρωτοπόρους Λευκάδος.

Γλάρος τοῦ Ἰουνίου
(Πρωτοπόρων Λευκάδος)

⁂

410) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες καὶ ἀναφωνῶ Ζήτω οἱ «Πρωτοπόροι».

«Γιὸς τῆς Λευκάδος»
(Πρωτοπόρων Λευκάδος)

⁂

411) Προσχωρῶ στὸν ὑπερσύλλογο ΔΑΔΕΣ καὶ ὑπόσχομαι καλὴ πρόοδο στὸ ἔργο μας.

Φοίνικας (Πληροφορίες ἀπ' τὸν Κατεπάνω)

⁂

412) Ναὶ Κεφαλλωνήτικο διαβολάκι καυχᾶσαι πὼς εἶσαι «ἔξυπνο» πρόσεξε ὅμως γιατὶ τὸ ἔξυπνο πουλὶ πιάνεται ἀπὸ τὴ μύτη. Καὶ ξέρεις; Ἐγὼ δὲν χαρίζω κάστανα.

Ὁ Μυστήριος

⁂

413) Ξεύρεις τί λέω Φτερὰ Δόξης; Μὴ σπαταλᾶς τοὺς ἐπάθλους σου γιατὶ κινδυνεύεις καὶ ἀπὸ «Φτερὰ Δόξης» γίνῃς «Φτερὰ Λόξης». Ἔτσι δὲν εἶναι πεννομάχοι;

Ὁ Μυστήριος

⁂

414) Αὐγερινὲ σὲ ξέρω καλά. Χαιρετῶ Ἀετιδέα.

Ρούντης

⁂

415) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν «πεννομαχιῶν» χαιρετῶ ὅλους - ες συνιστῶ δὲ ἀγάπη καὶ ὁμόνοια μεταξύ μας.

Ἀνεμώνη

⁂

416) Βόρειε Ἄνεμε εἶσαι ἀνίσχυρος. Κάποιος εἶναι δυνατώτερος. Ποιὸς σοῦμαθε νὰ τὰ γράφῃς αὐτά; (219) Ροδόπουλος = ἐγωϊστής. Γλωσσοκοπάνα = φόλεγα. Ἀρίων = βατράχι βραχνιασμένο. Μαξιμὼ (κατὰ ὁμοιοκαταληξία) = Καγκουρώ.

Πριλλάντης Πρελλούντιος
(Ψυχολόγος, ἀνεξάρτητος)

⁂

417) Ὑψηλότατε Ἀετιδέα, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ἀπευθύνω ἕνα χαιρετισμό; Ἡ ὑποταγμένη ὑπήκοος.

Γλωσσοκοπάνα

⁂

418) Τζιτζιφρίκο, πρόσεξε μὴν ἐπηρεασθῇς ἀπ' τὸ ψευδώνυμό σου καὶ ἔχομε ὕπνους.

Γλωσσοκοπάνα

⁂

419) Ἀπωλέσθησαν βίδες Αὐγερινοῦ. Ζητεῖται βιδολόγος. Ἐχάθη στόμα Λ. Κομήσσης, ὁ εὑρὼν ἀμειφθήσεται.

Γλωσσοκοπάνα

⁂

420) Κορίτσι Νάϋλον προμήθευσε τὸ Κεφαλ. Διαβολάκι μὲ τὸ θαυματουργό σου βότανο. Θὰ τοῦ κάνῃ καλό. Κεφ. Διαβολάκι στριγγλοθήλυκο εἶσαι;

Γλωσσοκοπάνα

⁂

421) Πεννομάχοι. Ξέρετε γιατὶ ὁ Τὸς - τὸ θὰ ἐξαφανισθῇ ἀπ' τὴν κίνηση; (307). Διότι ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι Αὐτοκράτωρ καὶ θὰ ὑποβληθῇ σὲ ἐξέταση ψυχιατρική.

Γλωσσοκοπάνα

⁂

422) Ζήτω Ὀλυμπιακοί! Κάτω οἱ τενεκέδες Παναθηναϊκοὶ καὶ τὸ κακὸ συναπάντημα. — Χαρούμενο προσκοπάκι γειὰ χαρά σου.

Γλωσσοκοπάνα

⁂

423) Ρουκέτα πρόσεξε (138) γιατὶ θὰ σὲ πετάξω στὸν ἀέρα σάν... ρουκέττα. Φ. Ἀρετῆς εὐγενικὴ ἡ πρόσκλησή σου (157) ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν μένω ἀνεξάρτητος.

«Καλλονιατόπουλο»

⁂

424) Μὲ τὴν κοσμοχαρμόσυνον καὶ λαμπρὰν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος χαιρετῶ τούς: Ἀρίωνα, Δροσοσταλίδα, Θαλασσοπούλι Λ. Κόμησσα, Λογιώτατον, Γλωσσοκοπάνα, Τζίλη, Μπάϋρον (ἀλληλογραφοῦμε; πρωτογράψτε).

«Καλλονιατόπουλο»

⁂

425) Φάρε Ἀρετῆς, ἔγραψα: τὸ παράρτημά μας ὑπόσχεται πολλά: Χαιρετῶ «Γιὸ τῆς Λευκάδος» καὶ «Μεγανησιώτη».

Λόεγκριν
(«ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ» Λευκάδος)

⁂

426) «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ!!! σύλλογος εὐγενῶν ψυχῶν!!

Λόεγκριν
(ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»

⁂

427) Ἐνισχύσατε τὴν δραστηριότητα τοῦ Σ.Π.Ε.

Σύλλογος Σ.Π.Ε.

⁂

428) Ἀετιδέα, Φαέθων, Ἔρμπερτ, Ντολορές, Εὔριπε, Χριστιανόπουλο, κλπ. ἱδρύεται παραρτήματά μας; Ἂν ναί, γράψετε: Σύλλογον Σ.Π.Ε. Φιλότι Νάξου.

Σύλλογος Σ.Π.Ε.

⁂

429) Βαρῶνε Πομερσύ: Βρωμᾶς... κρασί! Συνεπῶς ἀερολογεῖς. — Κ. Διαβολάκι: Λαλεῖ τὸ... κοκορέλι; — Ν. Σαλονικιέ, ζηλεύεις; (98).

Κ. Διαβάκης
Α.Ε.Κ.

⁂

430) Ἀντιχαιρετῶ Λευκή μου Κόμησσα. Ἀλληλογραφοῦμε; Ἂν ναί, γράψε. — Μιὰ ποὺ κι' ἐγὼ εἶμαι... Νάϋλον (ἀγόρι ὅμως) τί λὲς γιὰ μιὰ ἀλληλογραφία Κορίτσι Νάϋλον; Ἂν δέχεσαι γράψε: Κ. Πίτσιον, Λ. Κατσώνη 3, Χαραυγή, Ἀθῆναι.

Κ. Διαβάκης

⁂

431) «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟ», ὁ σύλλογος ποὺ δρᾶ. — Προσχωρῆστε.

⁂

432) Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους καὶ ὅλες γράψτε μου στὴν διεύθυνση: «Μίμην Μπαγδατόπουλον». Ἁγίων Πάντων 19, Καλλιθέαν, Ἀθῆναι. Διὰ τὸν:

Σέρλοκ - Χὸλμς

⁂

433) Κ Μπλοὺντ θερμοὺς χαιρετισμοὺς ἀπὸ τὸ: τὶκ - τάκ. Σοῦ ἔγραψα γράμμα.

Σαίξπηρ
«Πρόεδρ. ἀνικήτων ἡρώων»

⁂

434) Θερμοαντιχαιρετῶ καὶ ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπὸ τούς: Γαλάζιον Ἄγγελον, Θρῦλον, Ἁγνὸ Ἑλληνόπουλο, Μαντὼ Μαυρογένους, καὶ Φάρο Ἀρετῆς Νὰ γράψω πρῶτος;

Σαίξπηρ
«Πρόεδρ. ἀνικήτων ἡρώων»

⁂

435) Ἀγαπητοὶ πεννομάχοι. Μὴ μὲ πειράζετε γιατὶ εἶμαι σοβαρὸ παιδί.

Σαίξπηρ
«Πρόεδρ. ἀνικήτων ἡρώων»

⁂

436) «Ἀνίκητοι ἥρωες» = ἕνας σύλλογος πο θὰ παρουσιάσῃ ἐκπλήξεις. Χαιρετῶ Εὔριπον κα Ἄλκην Ροδόπουλον.

Τέλλος Ἄγρας
«Ἀντιπρόεδρ. ἀνικήτων ἡρώων»

⁂

437) Γλωσσοκοπάνα μάσε τὴν γλῶσσά σου γιατ θὰ στὴν... γρατζουνίσω. Γιὰ χαρὰ Θρῦλε καὶ ζω γράφε Ρενουάρ.

Γάτος τῆς Ἄγκυρας
(Γ. Γραμ. «Ἀνικήτων ἡρώων»

⁂

438) «Στὶς Δάδες εὔχομαι καλὴ ἐπιτυχία. Ὁ φίλος τους

Νῖκος Φωτεινὸς»

439) «Ἐγὼ τουλάχιστον σᾶς τὸ λέω φανερά: Δὲν φοβοῦμαι κανένα. Θὰ τοὺς καθήσω ὅλους στὸ σκαμνί. Δὲν θὰ σταματήσω ποτέ. (Ἐκτὸς καὶ κουραστῶ).

Νίκος Φωτεινὸς»

⁂

440) «ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ: Ὁ Ἴκαρος ἔπαθε κάταγμα τοῦ Ἐγκεφάλου. Καλεῖται πρὸς θεραπείαν του, ὁ διάσημος χειροῦργος κτηνίατρος, Τζιτζιφρίκος. — Ὁ Ἄλκης Ροδόπουλος καλεῖ σὲ μονομαχία τὸν Εὔριπο. Ὁ Μυστήριος ἀρχίζει τὰ μυστήρια. — Ὁ Θρῦλος μας τραγουδᾶ...

Νίκος Φωτεινὸς»
(Ἀνεξάρτητος)

⁂

441) Ν. Σαλονικὸς = ἡ ἔκπληξις
Φάρος Ἀρετῆς = Ψαρᾶς ματαίως ψαρεύων (Στὸ σύλλογο).
Τζιτζιφρίκος = Ὁ φλύαρος.
Ἔρμπερτ = Ὁ παρηγορητής.
Ἴκαρος = Ὁ εὐγενὴς ἀντιγραφεύς.
Ντολορὲς = Ἡ ἀλλαγή.
Ὀλ. Τουΐστ = Ὁ ἀργοπορημένος.
Σκαλιστήρι = Σκουριασμένος τενεκές.

Νίκος Φωτεινὸς
(Οὐδένα φοβούμενος)

⁂

442) «ΔΑΔΕΣ, δέχεσθε ἀπὸ τὸ Στάθη Δάγλαρη τὶς θερμὲς του εὐχαριστίες. Ἂν θέλετε γράψετε στὴ σύσταση: Στάθης Δάγλαρης. Κρέσταινα — Ὀλυμπίας.

Φιλέας Φὸγκ»

⁂

443) «Πεννομάχοι σᾶς χαιρετῶ.

Πιτσιρδόνι»

⁂

444) Σκαλιστήρι: Ν. Χατζηγεώργης, Καραντώνη 10. Μυτιλήνη. Γράφε καὶ τὴν δική σου.

Θανάσης Μπέμπης

⁂

445) Γιὲ τῆς Λέσβου: Εἶσαι συμπατριώτης μου καὶ Ὀλυμπιακός, μὰ δὲ σὲ γνωρίζω.

Θανάσης Μπέμπης

⁂

446) Ἀλληλογραφῶ μὲ Ὀλυμπιακοὺς καὶ μή.

Θανάσης Μπέμπης

⁂

447) Φιλόδοξε Τὸς - τὸ ἡ (197) δεῖγμα τῆς ἀγάπης σου στὸ περιοδικό. Τί σπουδὲς ἔχεις; ἀφοῦ ὅπου ἔδωσες ἀπέτυχες!...
Λόγια τοῦ Εὐρίπου: Σ' ἔφαγα Σολωμὲ στὴν ποίηση (318). Δὲ σὲ καταλαβαίνω (206).

Σταυραετὸς

⁂

448) Ἔλα στὶς 26 τοῦ Μάη ἔξω ἀπ' τὸν Ἅγιο Νικόλαο ὥρα 5½ - 6 νὰ τὰ κανονίσωμε. Κοινὸ γνώρισμα ἡ «Παιδόπολη». Στὴ (296) ἀκατανόητος.

Σωτήρης Κραταιὸς
(ΔΑΔΩΝ)

⁂

449) Πρωτοπόροι... Πρωτοπόροι... Πρωτοπόροι... Φάρε Ἀρετῆς. Γειά σου, ἔγραψα.

Γιὸς τῆς Λέσβου
(ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ)

⁂

450) Χαιρετῶ ὅλες καὶ ἰδιαιτέρως τὸ «Γύφτικο σκεπάρνι».

Ἑλένη Μ. Ἀϊβαζιὰν

⁂

451) Θερμοχαιρετῶ Αὐγερινό, Δροσοσταλίδα (ἀλληλογραφῶ, περιμένη σύστασή σου.

Ἑλληνοπούλα
(Ἀναγέννησις)

⁂

452) Ρουκέττα ἀνυπομονεῖς; περίμενε, ἐντὸς ὀλίγου θὰ σοῦ δείξω τί ἐστί... Θρῦλος! καὶ Δόξα! στὶς Πεννομαχίες!!!

Ξανθὸ Ταρζανόπουλο
(Ἀναγέννησις)

⁂

453) Τὸς - τὸ εὐχαριστοῦμε, τρεῖς στρακαστροῦκες ἐρχόμαστε περιμένουμε ὁδηγίες.

Ἀεροδυναμικὴ τριὰς
(Ἀναγέννησις)

⁂

454) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Σερραῖοι - ες, πάρτε ψευδώνυμα, θὰ σᾶς ἐξυπηρετήσω. Ζήτω «Ἡρακλῆς».

Μιλύλος
(ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ)

⁂

455) Ἀνακατωμένες μὲ τῶν ἀνθῶν τ' ἀνάσσαμα ἀγαπημένε μου Τώνη Γιούλη σοῦ στέλνω ἂν καὶ ἀργὰ μύριες καρδιόβγαλτες εὐχὲς γιὰ τὴ γιορτή σου.

Γιάννης Ἀγιάννης
(ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ)

456) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους... Προσχωρῶ στὸ σύλλογο ΔΑΔΕΣ.

Μικρὸς Ἱεραπόστολος

⁂

457) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως Γλάρον τοῦ Ἰονίου. Προσχωρῶ στοὺς Πρωτοπόρους Λευκάδος.

Ἁγνὸ χωριατόπουλο
(ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ Λευκάδος)

⁂

458) Τὸς - το, καλύτερα Τοτός!... Γλωσσοκοπάνα νὰ τὸ πῶ; Εἶσαι... φαινόμενο!... Ν. Σαλονικιὲ μᾶς παραφούσκωσες μὲ ἐκπλήξεις.

Ρούντης

⁂

459) Πέστε μου σεῖς ποὺ ξέρετε σὲ ποιὸν σύλλογο νὰ γραφτῶ. Μοῦ φαίνεται πὼς οἱ ΔΑΔΕΣ εἶναι ὁ καταλληλότερος. Ἐμπρὸς λοιπόν...

Πριλλάντης Πρελλούντιος

⁂

460) «Στὴν κίνησή σας, Πεννομάχοι, πρωτομπαίνοντας σᾶς χαιρετῶ. Μένω πρὸς τὸ παρὸν ἀνεξάρτητος.

Ἀλέκος Θυαμίτης»

⁂

461) Σαίξπηρ γειά σου.

Μ. Μαυρογένους

⁂

462) Θέαματα = Λευκοκαβαλλάρης ἀπόκληρος τῆς κοινωνίας. Τρεῖς στρακαστροῦκες. Τὰ παιδιὰ παίζει.

Μ. Μαυρογένους

⁂

463) Περιμένετε ἐκπλήξεις, ἀποκαλύψεις.

Μ. Μαυρογένους

⁂

464) Τώρα ποὺ καὶ γὼ
πεννομάχος θὰ γενῶ,
στέλνω ἕναν γλυκύτατο
σ' ὅλους χαιρετισμό.
Μά! σὰν τὴν σπάθη ἁρπάξω
θὰ σᾶς κατασπαράξω,
ἂν δὲν ὑποταχθῆτε
καί: «Ἔλεος!» δὲν πῆτε!

Ἥρωας Θρῦλος
«ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»

⁂

465) Ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπὸ παιδιὰ Χ. Μ. Ο. καὶ Κ. Σ. Μέσω περιοδικοῦ.

Δροσοπηγὴ

⁂

466) «Στρατιώτη τοῦ Χριστοῦ» συγχαρητήρια γιὰ τὸ ψευδώνυμό σου. Ἔχεις ἀπόλυτη ἐξουσία στὶς Πεννομαχίες. Γρήγορα τοὺς κακοὺς στὴν κόλαση. Πρῶτο τὸ Κεφ. Διαβολάκι.

Δροσοπηγὴ

⁂

467) Πῶς εἴπατε παιδιά; Τί ἔκαμα; Ἀπλούστατα: Χάρισα στὴν Φτερὰ Δόξης τὴ ζωὴ ὅπως ἀκριβῶς τῆς Μαξιμὼ ἡ ὁποία ἀπὸ ντροπὴ ἄλλαξε ψευδώνυμο.

Διγενὴς Ἀκρίτας

⁂

468) Παρακαλῶ Θαλασσοπούλι καὶ Βολίδα (Βαγγελάκης Πανόπουλος Ἁγ. Τριὰς 33 Ἀγρίνιον).

Διγενὴς Ἀκρίτας

⁂

469) Τὸς - τό. Πρόσεξε, μοῦ εἶπαν ὅτι θὰ σὲ γράφουν στὰ μυθιστορήματα.

Γαλάζια Ραψωδία

⁂

470) Νίκο Σαλονικιέ, μ' αὐτὲς τὶς ἐκπλήξεις μᾶς ἔχεις πλήξει.

Γαλάζια Ραψωδία

⁂

471) Πιτσιρδόνι ἐσὺ εἶσαι λοιπὸν ποὺ κελαϊδᾶς; Γι' αὐτὸ ἔβλεπα συνεχῶς μιὰ γάτα νὰ κάθεται στὰ κεραμύδια μὲ γουρλωμένα μάτια.

Γαλάζια Ραψωδία

⁂

472) Ναί! Κάρολε Μαρτέλ, εἶμαι ἡ μετάφραση τῆς πρώτης ραψωδίας, καὶ κάθε Τρίτη καὶ Παρασκευή, ποὺ μὲ χρειάζεσαι, νὰ ἔρχεσαι νὰ μὲ παίρνης μὲ ἀσανσέρ. (Χά, χά).

Γαλάζια Ραψωδία

⁂

473) Ἐνθυμίζω εἰς Μ. Φυλακτόν, Θρύλον, Ἡρ. Ἑλληνόπουλο, Κ. Βερνὸν καὶ λοιποὺς Παναθηναϊκούς: ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ 4 - 0.

Θανάσης Μπέμπης

⁂

474) Ἐπίσης καὶ εἰς Λεκτζῆν ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - Α.Ε.Κ. 3 - 1.

Θανάσης Μπέμπης

475) Ζήτω ὁ ἀήττητος καὶ θριαμβευτὴς ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ καὶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ. Ἔτσι δὲν εἶν Σκαλιστήρι, Ἀθλ. Διαβολάκι καὶ Γιὲ τῆς Λέσβου

Θανάσης Μπέμπης

⁂

476) Συνεχίζονται τὰ θεάματα: Θρῦλος = ξεφουσκωμένη σαμπρέλλα.

Πιτσιρδόνι

⁂

477) Ἴκαρος = ἀμπλαούμπλας.

Πιτσιρδονάκι

⁂

478) Τ. Ἀτίμητος = Κουταλιανός.

Πιτσιρδόναρος

⁂

479) Φ. Φὸγκ = Κατεψυγμένος ἀστακός.

Πιτσιρδόνι

⁂

480) Β. Πομερσὺ = Σουρωμένος ρέγγος.

Πιτσιρδονάκι

⁂

481) Ὕμνος Ἐλευθερίας = Ξυλωμένη μαργαρέτα.

Πιτσιρδόναρος

⁂

482) Ὅλοι τους εἶναι Οἰκουμενικοὶ Πατέρες τῆς ἐν Κρεσταίνοις συγκληθείσης Η΄. Οἰκουμενικῆς Συνόδου πρὸς καταδίκην τῆς αἱρέσεως τοῦ Τζιτζιφρίκου, ἀποκαλέσαντος αὐτοὺς «Τροφίμους νηπιαγωγείου».

Πιτσιρδόνι
(Τορπιλλαδόροι)

⁂

483) Ἀγαπητοὶ Ἄσσο Σπαθί, Ζ. Ρενουάρ, Ν. Σαλονικιὲ γειά - χαρά. Δεχόσαστε μιὰ εὐχάριστη ἀλληλογραφία; Ἀετὲ τοῦ Βάλτου ἀνταποδίδω φιλικώτατα (γιὰ τὰ χαιρετίσματα μέσω Φ. Φὸγκ) Εἶσαι λυρικὸς ποιητὴς ἀγαπητέ μου Ἴκαρε; (φιλικά). Φίλοι μου Σταυραετέ, Σαίξπηρ, Ρουκέττα ὁλόθερμα σᾶς χαιρετῶ.

⁂

Θρῦλος

484) Ἐγὼ τουλάχιστον δὲν σὲ παραδέχομαι γιὰ ἀρχιαυτοκράτορα Β. Πομερσύ. Μοιάζεις σὰν ἀφύσικος νεκροθάφτης. Ἔχεις κυτταχτεῖ ποτέ σου σὲ... κάτοπτρον; Φάρε Ἀρετῆς γειά - χαρά. Τὰ δάκρυά σου ἀγαπητὴ Γλωσσοκοπάνα τόσο πολὺ μὲ συγκίνησαν (στὸν τάφο) ὥστε... «ἀνέστην ἐκ νεκρῶν». Οἱ πολλὲς βλακεῖες κάνουν τὸν ἄνθρωπο κουφιοκεφαλάκη ὀδυρόμενε... Τζιτζιφρίκο.

Θρῦλος

⁂

485) Ἀγαπητοί μου φίλοι Τὸς - τό, Ἴκαρε γιὰ τὴ γιορτή σας μύριες καρδιόβγαλτες εὐχές.

Θρῦλος

⁂

486) Σκαλιστῆρι μάθε πὼς ὅταν λέγω «ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ» δὲν ἐννοῶ μόνο τὸ ποδόσφαιρο. Κατάλαβες λοιπόν;

Θρύλος (Παναθηναϊκός)

487) «Τορπιλλοδόροι» μὲ δέχεστε στὴν παρέα σας; Εὐχαρίστως τὸ ἐπιθυμῶ.

Θρῦλος

⁂

488) Γαλάζιε Ἄγγελε γιουὰρ βέρη κλέβερ γκέρλ.

Βαρῶνος Πομερσὺ

489) Ἀναγνωρίζω ὡς ἀνώτερόν τὸν βαρῶνο Πομερσύ.

Ἀετιδεὺς

⁂

490) Στὴν οἰκογένεια τοῦ ἀγαπητοῦ μου φίλου Τζιτζιφρίκου ψοφήσαντος λόγῳ ἀνοησίας θερμὰ συγχαρητήρια.

Βαρῶνος Πομερσὺ

⁂

491) Τρεῖς στρακαστροῦκες = σαλτιπάγγοι Ὕμνος Ἐλευθερίας = ραγιάς.

Βαρῶνος Πομερσὺ

⁂

492) Θρύλε ἀντιχαιρετῶ! Κόμη Βερνόν, Μαξιμώ, Κορίτσι Νάϋλον, Ριχάρδε ἀλληλογραφοῦμε; ἂν ναί γράφτε διὰ περιοδικοῦ. Γουλιέλμε Τέλλο ἔγραψα.

Βαρῶνος Πομερσὺ

⁂

493) Ἐγὼ 'μαι γώ, παιδάκι τρελλὸ
σ' ὅλο τὸν κόσμο ξακουσμένο
ποιὸ εἶν' αὐτό; τὸ τρομερὸ μωρό;
Ὁ Ἴκαρος; = σκουλῆκι πατημένο.

Μίμης Φοῖβος

⁂

494) Ἕνα φιλικὸ χαιρετισμὸ στούς: Πιτσιρδόνι, Σεγραζάτ, Ἀρίονα καὶ Τρεῖς Στρακαστροῦκες. Θρῦλε εἶσαι Κρεσταιναῖος; Ἀλληλογραφοῦμε; Μ. Ἀθλητὴς = πλανόδιος καρπαζοεισπράκτορας. Τίμο Ἀτίμητε δὲν ἔχεις λεφτὰ μικρό μου; Μόνο γιὰ ἀγγελία;!! Χί, χί, χί!!

Μίμης Φοῖβος
(Παναθηναϊκὸς!!)

⁂

495) Ἀντιχαιρετῶ θερμὰ Γιὲ τῆς Λέσβου. Δὲν καταλαβαίνω Κάπταιν Μπλοὺντ τὴν (216 32ου). Γουλιέλμο Τέλλο. Περιμένω νὰ γελάσω. Ἀρίων (ἔγραψα).

Ἄσσος Σπαθὶ



ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

Εὐχαριστῶ ὅλους τοὺς φίλους ποὺ μοῦ εὐχήθηκαν καλὸ Πάσχα καὶ συγκεκριμένα τούς: Βολίδα, Ρουκέττα, Ἀλεξ. Στεργιούλα (τοῦ γράφουμε ἰδιαιτέρως) Μπαλᾶνο Νικόλαο (πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα του. Τὸ τεῦχος θὰ τοῦ σταλῆ. Οἱ συνεργασίες του πῆραν τὸ δρόμο τους). Πριλλάντη Πρελλούντιο, Ἰωάννη Π. Γεωργιόπουλο, Γουλιέλμο Τέλλο, Ἀντ. Πατέλη, Μ. Γκονόπουλο, Παναγιώτη Ζαφείρη, Ἰωάννη Κουμαριανό, Βλάσιο Παπαδῆμο (τὸν εὐχαριστοῦμε γι' ὅλα). Ἁγνὸ Χωριατόπουλο κλπ. κλπ.

Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΑΝΝ. ΠΑΝ. ΧΡΙΣΤΕΑ.

Θὰ διορθωθῆ τὸ ὄνομά σου ΑΝΤΩΝΑΚΗ ΜΕΖΙΛΗ.

Δὲν εἶναι δυστυχῶς δημοσιεύσιμο τὸ σκίτσο σου ΚΩΝ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ. Τὸ 25 φύλλο ἔχει ἐξαντληθῆ.

Ἐξαντλήθηκε τὸ 25 τεῦχος ΔΗΜ. ΕΥΡΥΝΙΑΔΗ.

Παραπέμφθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ΕΝΤΜΕ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ἡ συνεργασία σου τῆς ὁποίας τὸ μόνο ἐλάττωμα εἶναι ὅτι εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΜΥΡ. ΣΙΒΙΑΝΝΑΚΗ.

Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς Νικ. Γραμμένον, τοὺς Ἀθαν. Πατσατζῆν καὶ Δημ. Χιοῦραν διὰ τοῦ φίλου μας Ἀντώνη Δ. Φαρμακιώτη τοὺς Γρ. Χ. Παπανικολάου, καὶ Κατίνα Κ. Παπαθανασίου, διὰ τοῦ ἱερέως Χρ. Παπανικολάου, τὸν ὁποῖον καὶ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς, τὴν Εὐαγγελία Κατσάνη ποὺ τὴν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο της γράμμα, Νῖκο Βασιλόπουλο, Βασ. Σκουτῆ, τοὺς Σταῦρον Βασιλᾶτον, Γεράσιμον Λουκᾶτον, Ἀφροδίτην Πανταζάτου, καὶ Ἀργύριον Κορκόν, διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐμπρ. Σχολῆς Ἀργοστολίου κ. Σπ. Κουταβᾶ, Θ. Μοσχόπουλον, τοὺς Ἐμμ. Κάβουραν, Κων. Παλακούδην, Εὐαγγ. Λαμάνη, καὶ Μαρίαν Σαμψὼν διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημ. Σχολείου Χίου, Ἰωάννη Ἀγγελόπουλο καὶ Δημ. Πολυζώη Κουσκουλῆν, διὰ τοῦ φίλου μας Ἀρ. Ἀλεξανδροπούλου τοὺς Βασ. Καλογερόπουλον, Κων. Κάππον, Θεμ. Κάρπην καὶ Νικ. Μουλατσιώτην, διὰ τοῦ φίλου μας Σούλη Ζόμπολα.

Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας Πέτρου Ρομπῆ, Γ. Ριζοπούλου, Σ. Σκούντη, Θωμᾶ Γάγαλη.

Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας Ἀντωνίου καὶ Πασχάλη Πατέλη, Νικ. Κων. Ἀλειφτήρα.

Ἔδωσα ἐντολὴ φίλε Παυσανία Βασιλᾶκο νὰ ἐπισπευθῆ ἡ διεκπεραίωση τῶν φύλλων καὶ γιὰ σένα καὶ τοὺς Κωστάκη Ξηρακιᾶ καὶ Ἐλευθέριο Δημόπουλο.

Πήραμε τὴ συνεργασία σου ΓΙΩΡΓΟ Δ. ΚΡΑΣΣΑ καὶ τὸ γράμμα σου γιὰ τὸ νέο φίλο σου ποὺ μᾶς κάνει πολὺ σκεπτικούς. Ὄχι βέβαια γι' αὐτοὺς ποὺ θεωρεῖ, ὡς ὄχι μεγάλης πνευματικῆς ἀξίας, ἀλλὰ γιὰ κεῖνον ποὺ ὅπως μᾶς γράφεις εἶναι τύπος «μοναχικὸς»—θὰ ἐξέφραζες καλλίτερα αὐτὸ ποὺ θέλεις νὰ πῆς μὲ τὴ λέξη μονόχνωτος. Πρῶτα - πρῶτα δὲν εἶναι σωστὸ νὰ νομίζη κανεὶς τοὺς ἄλλους κατώτερης πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ νὰ μὴν ἐπιδιώκη τὴν συναναστροφή τους. Ἀντιθέτως, ἂν ἔτσι εἶναι τὰ πράγματα, ὀφείλει νὰ τοὺς συναναστρέφεται γιὰ νὰ τοὺς ἀναπτύξη τὸ πνεῦμα τους. Ἔπειτα πρέπει νὰ ξέρης πὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ζῶον κοινωνικόν. Αὐτὸ τὸ «μοναχικός», τὸ μονόχνωτος, τὸ κλεισμένος στὸν ἑαυτό του εἶναι κάτι τὸ ἀφύσικο. Προσπάθησε λοιπόν, καὶ σὺ νὰ πείσης τὸ φίλο σου πὼς αὐτὰ ποὺ πιστεύει δὲν εἶναι σωστὰ καὶ πὼς ὁ δρόμος ποὺ ἀκολουθεῖ δὲν εἶναι καθόλου καλός.

Δώσαμε ἐντολὴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΕΡΥΚΙΕ νὰ ρυθμισθῆ τὸ ζήτημα. Εὐχαριστῶ θερμῶς γιὰ ὅλα.

Πρῶτα - πρῶτα σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ἀγαπητὲ ΙΩΑΝΝΗ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕ γιὰ τὰ τόσα καλά σου λόγια. Τοὺς συνδρομητές σου γράψαμε. Δικαιοῦσαι, βέβαια, νὰ γραφτῆς δωρεὰν συνδρομητής, ἀλλὰ ὅταν θὰ σταλοῦν τὰ χρήματα.

Ἐν τάξει ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ Δὲν πῆρες ἤδη ἀπάντηση; Τὴ συνεργασία σου τὴν πήραμε.

Σ' εὐχαριστοῦμε ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο καὶ εὐγενικκὸ γράμμα σου. Τὸ σκίτσο σου εἶναι πολὺ καλό. Ἀμφιβάλλω ὅμως ἂν θὰ γίνη κλισσέ.

Ἡ ἐκκλησούλα σου ἀρκετὰ καλὴ ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ. Ἀλλὰ ὅπως ἔχει σχεδιασθῆ δὲν γίνεται κλισσέ. Τὸ ἄλλο δὲν εἶναι καθόλου καλό.

Πολὺ λυπήθηκα ἀγαπητὲ ΙΑΚ. ΨΑΡΡΑ γιατὶ τὸ ποίημα ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ 32 φύλλο μὲ τὴν ὑπογραφὴ τῆς Βεατρίκης Νικ. Ρεντζεπέρη εἶναι τοῦ Ἀρ. Προβελέγγιου. Μὰ τέλος πάντων οἱ μικροί μου φίλοι δὲν καταλαβαίνουν πῶς δὲν κάμνουν τίποτα ἀπολύτως νὰ ἀντιγράφουν ξένα ποιήματα καὶ νὰ μᾶς τὰ στέλνουν γιὰ δικά τους; Περιμένω τὶς ἐξηγήσεις τῆς Βεατρίκης.

Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ διορθωθῆ ἡ παράλειψη ΑΝΤ. Ν. ΜΩΡΑΪΤΗ. Εὐχαριστῶ.

Θὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου Α. ΣΤΑΜΙΔΗ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὴν εὐγενικὴ ἐπιστολή σου σ' εὐχαριστῶ θερμά.

Ἔδωσα σχετικὲς ἐντολὲς στὴν διεκπεραίωση Μ. ΚΑΤΣΑΝΗ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα. Πῆρα τὶς συνεργασίες σου.

Δὲν μπορῶ νὰ πῶ ὅτι εἶναι ἄσχημα τὰ σκίτσα σου ἀγαπητὲ ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ. Ἀλλὰ θὰ σοῦ συνιστοῦσα λίγο καλλίτερη γραμμή. Χρειάζεται πιὸ λεπτὴ γραμμὴ καὶ κάπως ποιὸ περιποιημένη. Θὰ δημοσιεύσω ἕνα ἀπ' αὐτά. Τὸ «σκουπίζετε τὰ πόδια σας» καλλίτερο, ἂν καὶ κάπως χιλιοειπωμένο στὰ σκίτσα, ἡ φωτογραφία ὅμως ἐντελῶς ἀκατάλληλη.

Τὸ σταυρόλεξό σου δόθηκε *στὸν ἁρμόδιο* συντάκτη μας ΕΜΜ. ΑΛΕΞ. ΛΙΑΝΟΥΔΑΚΗ ὁ ὁποῖος καὶ θὰ τὸ κρίνη.

Πολὺ καλὰ ΚΩΝ. Γ. ΝΤΕΜΠΟ (Ἐθνικὸ Ὀρφανοτροφεῖο Γρεβενῶν). Τὸ ὄνομά σου ἅμα τὸ καθαρογράφης θὰ δημοσιεύεται ἀλάνθαστο. Οἱ συνεργασίες σου ὅταν ἐγκρίνονται δημοσιεύονται. Ἡ μὴ δημοσίευσή τους σημαίνει ἀπόρριψη. Τὸ σκίτσο σου ἔτσι κι' ἔτσι. Ἀλλὰ μὲ τὴ μελάνη ποὺ εἶναι σχεδιασμένο δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῆ.

Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ τακτοποιηθῆ τὸ ζήτημα φίλε Γ. ΓΚΑΝΑΤΣΑ.

Ἔδωσα ΜΑΡΩ ΖΑΪΜΑΚΗ ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ ἀμέσως τὸ ζήτημα.

Δὲν ἔγινε λάθος φίλε ΔΗΜΟΣΘΕΝΙΔΗ. Ἔχει ἁπλούστατα ἐξαντληθῆ τὸ τεῦχος 25.

Θὰ διορθωθῆ ἡ διεύθυνσή σου ΧΡ. ΠΑΝΤΟΥΡΗ. Τὰ σκίτσα σου θὰ μποροῦσαν νὰ ἦσαν καὶ καλλίτερα. Θὰ τὰ δημοσίευα ἂν ἦταν μὲ σινικὴ μελάνη σχεδιασμένα. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΦΩΤΙΕ ΑΘ. ΚΟΜΠΑΡΟΖΟ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ ὅλα. Θὰ σοῦ στείλουμε τὶς διευθύνσεις τῶν φίλων μας.

Γιὰ νὰ μὴ πάρης ἀπάντηση ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΒΕΛΛΙΑΡΟΥΝΗ, θὰ πῆ πὼς δὲν πήραμε τὴν ἐπιστολή σου. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα.

Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Χρ. Λογοθέτη, Ντολορὲς Βασιλείου Ἰωσηφίδη, Σπ. Σκαφίδα, Στυλ. Καρπούζα, Ἀνδρέα Θεοδωρίδη, Παναγιώτου Τρυφ. Σπυροπούλου, Χ. Ζαρκάδα, Ἀλεξ' Ν. Βαγγέλη, Γαλανοῦ Σωτ. Μοσχοπούλου, Ἰωάννη Κοσμαΐδη.

Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Βασιλείου Παπαχρήστου, Βασ. Ἰωσηφίδη, Ἑλενίτσας Δαμουλάκη, Δεινοῦ Ξιφομάχου, Προδρόμου Μετρουσίδη, Ἀνδρέα Θεοδωρίδη, Ἀλεξ. Τσικλειδῆ, Ἀγγέλου Βασιλείου, Περιστεροπούλου, Ρουκέττας, Βολίδας, Φωτεινῆς Πασχαλίδου.

Γράψαμε συνδρομητὲς τούς: Δημήτριον Βίτσιον καὶ Ἀναστασίαν Χρ. Χάμου· (διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου Βλαχερνῶν Ἄρτης κ. Παν. Βιτσίου τὸν ὁποῖον καὶ εὐχαριστοῦμεν), Ἑλενίτσαν Δαμουλάκη, Ἀνδρέα Πατεράκη.

Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὶς φροντίδες σας κα Δ. Καλαφάτη. Ἀνανεώσαμε τὴ συνδρομὴ τῆς Παρασκευούλας Σακκορράφου.

Πρῶτα - πρῶτα νὰ σ' εὐχαριστήσω γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Π. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ, κι' ἔπειτα νὰ σὲ μαλώσω γιατὶ δὲν συμμορφώνεσαι πρὸς τὶς συστάσεις ποὺ κουράστηκα νὰ ἐπαναλαμβάνω στοὺς φίλους μου ποὺ ἀλληλογραφοῦν μαζί μου. Μοῦ στέλνεις γράμμα, μοῦ στέλνεις συνεργασία καὶ σπαζοκεφαλιὲς στὸ ἴδιο χαρτὶ γραμμένα. Πῶς θὰ τὰ ξεχωρίσω ὅλα αὐτά; Πῶς νὰ στείλω τὸ γράμμα σου στὸ λογιστήριο νὰ σὲ ξεχρεώση, στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὴ συνεργασία σου στὸ συντάκτη τὴν σπαζοκεφαλιά, τὸ αἴνιγμά σου; Θὰ πρέπει νὰ καθήσω νὰ τὰ ἀντιγράψω; Μὰ τότε δὲν θὰ πρέπει νὰ κάνω ἄλλη δουλειὰ ἀπ' αὐτή. Ἔτσι στέλνω τὴν ἐπιστολή σου στὸ λογιστήριο γιὰ νὰ σὲ ξεχρεώση καὶ ἀπὸ ἐκεῖ «στόπ». Τὰ ὑπόλοιπα δὲν θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψη.

Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΙΑΣ. ΑΡΒΑΝΙΤΗ.

Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλες σου τὶς φροντίδες ΣΤΕΛΛΑ ΛΙΤΟΠΟΥΛΟΥ καὶ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ καὶ γεμᾶτο ἐνθουσιασμὸ γράμμα σου.

Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ κάλυμμα ἀγαπητὴ ΒΟΥΛΑ ΚΡΙΝΟΥ. Εὐχαριστοῦμε.

Σ' εὐχαριστῶ ἀγαπητὲ ΔΗΜ. ΕΜΜ. ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ γιὰ τὶς ἀκάματες φροντίδες σου. Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς τέσσαρους φίλους σου.

Ἔδωσα σχετικὲς ἐντολὲς ἀγαπητὲ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΕΡΟΠΑΠΑ.

Ἔδωσα αὐστηρὲς ἐντολὲς στὴν διεκπεραίωση καὶ θὰ σοῦ γράψη ἰδιαιτέρως ΒΑΣΙΛΗ ΠΕΤΡΙΤΣΗ.

Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ φίλε ΗΛΙΑ ΚΑΠΝΟΠΟΥΛΕ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο κι' εὐγενικὸ γράμμα σου.

Λόγῳ τῆς ἐλλείψεως χαρτιοῦ περιωρίσαμε ΓΙΩΡΓΟ Φ. ΚΟΛΟΒΕ τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀντιτύπων ποὺ βγάζουμε καὶ συνεπῶς κι' ἐκείνων ποὺ δίδουμε στὸ πρακτορεῖο. Πάντως ἐκάμαμε σχετικὴ σύσταση. Τὸ σταυρόλεξό σου παραδόθηκε στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ΜΙΧΑΛΑΚΗ ΒΑΦΕΙΑΔΗ. Εὐχαριστοῦμε.

Εὐχαριστοῦμε ΧΡΙΣΤΟ ΖΑΡΚΙΝΕ. Θὰ σταλοῦν τὰ τεύχη στὸ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΟΝΤΑΞΗ.

Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ.

Εὐχαριστοῦμε ΒΑΣ. ΚΟΡΛΑΤΣΟΥΛΗ. Ἐκάμαμε τὴ διόρθωση.

Ο Εὐχαριστῶ καὶ σὲ ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣ. ΓΚΙΩΝΗ καὶ τὴν ΝΙΚΗ ΚΩΤΣΕΛΑ καὶ τῶν νέων συνδρομητῶν.

Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΒΟΥΤΣΑΔΑΚΗ καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ καὶ καλογραμμένο γράμμα σου. Πήραμε καὶ τὴ συνεργασία σου.

Θὰ χάθηκε στὸ *Ταχυδρομεῖο* ΑΡΧΟΝΤΗ ΝΤΟΒΑ. Ἔδωσα πάντως ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος.

Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΕΛΕΝΗ Χ. ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ.

Λυπᾶμε πολὺ ΝΙΚΟ Κ. ΜΠΕΚΡΗ. Ἀλλὰ τὸ σκίτσο σου δὲν εἶναι καθόλου καλό. Προσπάθησε νὰ φτιάσης κάτι καλλίτερο καὶ νὰ τὸ φτιάσης μὲ σινικὴ μελάνη γιὰ νὰ μπορῆ νὰ δημοσιευτῆ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τοὺς νέους συνδρομητές.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑ ΚΟΥΤΡΑ.

Δὲν καταλαβαίνω ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΦΟΓΛΟΥ γιατί κάτω ἀπὸ τὶς Πεννομαχίες ποὺ μοῦ στέλνεις μοῦ κοπανᾶς καὶ ἀπὸ ἕνα Φτερὰ Δόξης. Τὸ ψευδώνυμο αὐτὸ ἀνήκει σὲ ἄλλον. Ἔπειτα οἱ πεννομαχίες γιὰ νὰ δημοσιευτοῦν πρέπει νὰ πληρωθοῦν. Φρόντισε λοιπόν, νὰ μοῦ ἐξηγήσεις τί ἀκριβῶς θέλεις.

Ἔχει καλῶς. Χ. Δ. ΤΕΡΖΙΔΗ. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ γίνη διόρθωση.

Εὐχαριστοῦμε πολὺ ΒΑΣΙΛΑΚΗ (Χίο).

Εὐχαριστοῦμε ΜΕΤΑΞΙΑ Κ. ΚΑΛΙΑΝΤΖΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὴ συνεργασία σου δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη.

Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω γιατὶ θύμωσες ΝΙΚΟ ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΕΝΤΑ. Ἐμεῖς ἐκάμαμε τὴν ἀποστολὴ σύμφωνα μὲ ὅσα μᾶς ἐγράφετε ἐσὺ καὶ ὁ ΧΑΡ. ΤΣΑΚΑΣ. Τώρα ἂν ὁ δεύτερος ἐθεώρησε καλὸ νὰ σὲ πειράξη λέγοντάς σου πὼς δὲν σοῦ ἔχουμε ἐμπιστοσύνη, αὐτὸ εἶναι ζήτημα καθαρὰ δικός σας. Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε δυσπιστία σὲ κανένα, μέχρι, φυσικά ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου.

Γράψαμε ΓΙΩΡΓΟ ΜΠΟΥΤΣΗ συνδρομητὴ τὸ Γρηγόριο Ἐρρινάκη. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια, ἀλλὰ εἶναι ἀδύνατο τώρα νὰ γίνουμε ἑβδομαδιαῖοι. Ἂν διορθωθῆ ἡ κατάσταση κάτι θὰ γίνη.

Ζήτημα ἐλλείψεως ἐμπιστοσύνης ΝΙΚΟΛ. Δ. ΗΜΕΛΛΕ δὲν ὑπάρχει. Ἔδωσα ἐντολὴ μόνο νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα καὶ νὰ σοῦ γράψη ἡ Διεκπεραίωση ἰδιαίτερα.

Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΠΑΝ. Ν. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ. Φρόντισε μόνο γιὰ τὴν συνδρομή σου.

Εὐχαριστοῦμε Θεόδωρε ΠΑΝ. ΚΑΡΒΕΛΛΑ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν συνδρομητῶν. Πήραμε καὶ τὴ συνεργασία σου.

Ἐκφράζω ἰδιαίτερα τὴ χαρά μου ἀγαπητοί μου φίλοι τοῦ συλλόγου «Ἀνίκητοι Ἥρωες» ποὺ συμφιλιωθήκατε ἔπειτα ἀπὸ τὴ σύστασή μου.

Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ ἀμέσως τὸ ζήτημά σου ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΑΝΔΡΟΥΛΗ (Κῶ).

Εὐχαριστοῦμε ΓΙΩΡΓΟ Η. ΟΡΦΑΝΕ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν νέων συνδρομητῶν.

Ἔδωσα ἐντολὴ ΑΝΤΩΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕ νὰ ἐξετασθῆ ἀμέσως τὸ ζήτημα τῆς συνδρομῆς τοῦ Γεωργίου Ν. Καψιμάλη. Θὰ σοῦ γράψουμε ἰδιαιτέρως.

Εὐχαριστοῦμε ΘΑΝ. ΜΠΕΜΠΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σκίτσο ποὺ μᾶς ἔστειλες. Δυστυχῶς δὲν εἶναι δημοσιεύσιμο.

Καὶ βέβαια μπορεῖς νὰ γράφης συνδρομητὲς ἀπὸ 1ης Ἰουλίου Μ. ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ. Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου.

Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΑΝΔΡΕΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Πήραμε καὶ τὴ συνεργασία σου.

Εὐχαριστοῦμε ΚΥΡΙΑΚΟ ΜΙΚΕΛΗ (Πατμιάδα Σχολὴ) γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιμέλεια φτιασμένες. Μπράβο σου.

Πήραμε ΛΟΥΗ Π. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ καὶ τὴν ἐπιστολή σου καὶ τὸ σχέδιο Σταυρολέξου. Ἀρκετὰ καλὸ καὶ ἐνδιαφέρον. Τὸ παρέδωσα στὸν ἁρμό-

διο συντάκτη μου, πού θὰ κρίνη ἂν μπορῆ νὰ χρησιμοποιηθῆ.

∴ Χίλιες δραχμὲς τὰ τεύχη τοῦ 1951 ἀγαπητὲ ΚΩΣΤΑΚΗ ΤΣΕΛΙΚΗ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα τὸ γεμᾶτο ἀγάπη γιὰ τὴν «Παιδόπολη».

∴ Εὐχαριστοῦμε ΙΩΑΝΝΗ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΥ ΚΡΥΟΒΡΥΣΑΝΑΚΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν νέων συνδρομητῶν. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ γίνη ἡ διόρθωση τοῦ ὀνόματός σου.

∴ Δὲν θὰ εἶχα καμμιὰν ἀντίρρηση νὰ τὸ ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμον ΕΥΣΤΑΘΙΕ ΔΑΓΛΑΡΗ. Δὲν νομίζω ὅμως πὼς στέκει. Νὰ κάνης τὸ ὄνομά σου ψευδώνυμο.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΝΙΚΟ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟ. Ἔγινε ἡ διόρθωση.

∴ Μπορεῖς ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Ι. ΚΑΡΑΛΗ ἀλλὰ θὰ ἐπιβαρυνθῆ μὲ τὰς 2.000 δραχμές. Τὸ ἐγκρίνω ἐγὼ κι' ἐσύ, ἅμα εὐκολυνθῆς στέλνεις τὸ ποσόν.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗ.

∴ Ὄχι μόνο δὲν κάνουμε καμμιὰ διάκριση μεταξὺ Ἐπαρχιώτου καὶ Πρωτευουσιάνου, εἰς βάρος, φυσικά, τοῦ πρώτου ἀγαπητὲ «ΓΕΝΝΑΙΕ ΜΑΚΕΔΟΝΑ» ἀλλὰ ἀντιθέτως ὅλη μας ἡ προσοχὴ στρέφεται στὰ παιδιὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΒΑΖΩΝΗ.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΑΝΤΩΝΙΕ ΠΑΤΕΛΗ. Νὰ εὐχαριστήσης σὲ παρακαλῶ τὸν καθηγητή σου γιὰ τὶς καλές του συστάσεις γιὰ τὸ περιοδικό μας.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΚΑΤΙΝΑ ΒΟΓΙΑΤΖΗ.

∴ Καὶ σὲ σένα ΓΙΑΝΝΗ ΧΑΤΖΗ.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΠΡΙΛΛΑΝΤΗ ΠΡΕΛΟΥΝΤΙΕ γιὰ τὴν τόση ἀγάπη σου τὰ χρήματα τὰ πήραμε.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΣΩΤΗΡΙΕ ΦΑΣΟΥΛΗ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου.

∴ Καλὰ ΙΩΑΝΝΗ ΓΚΙΖΙΩΤΗ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς διευκρινήσεις.

∴ Θὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα ΧΡΙΣΤΟ ΠΑΝΤΣΟΥΡΗ. Ἀλλὰ καθὼς ἀντιλαμβάνεσαι καὶ σὺ δὲν εἶναι γιὰ δημοσίευση.

∴ Ἕνα ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟΝ: (Σανταρόζα 23, Παραλία Καλαμῶν). Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα. Ἀλλὰ βρὲ παιδί μου πῶς νὰ σοῦ στείλουμε φύλλα ἀφοῦ δὲν μᾶς γράφεις τὸ ὄνομά σου. Ξαναγράψε μας.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Ἂν θέλης ὅμως νὰ ἐξυπηρετῆς κι' ἐμᾶς καὶ τὸν ἑαυτόν σου μὴ γράφης στὸ ἴδιο χαρτὶ ζητήματα οἰκονομικά, συνεργασίες, σπαζοκεφαλιές.

∴ Νομίζω ὅτι οἱ φίλοι μου Σπυρίδων Πεντάκαλος, Χαράλαμπος Τσοβέλης, Ἰωάννης Πουρναρόπουλος, Θωμᾶς Σιούτης, Γρηγόριος Ροπόκης καὶ Ἐλευθέριος Βασίλας, μοῦ ἔγραψαν μιὰ ἐπιστολὴ ποὺ δὲν τὴν ἐπρόσεξαν καθόλου καλά. Μὲ 1000 δραχμὲς τὸ φύλλο — τὰ ἄλλα περιοδικὰ τὸ ἔφθασαν στὶς 5000 — μὲ ἐτησία συνδρομὴ 10.000 (δηλαδὴ μὲ κάθε φύλλο 450 περίπου δραχμές) εἴμαστε ἐμπορικὴ ἐπιχείρηση! Καὶ ὅλα αὐτὰ γιατὶ ἔχουμε τὶς πεννομαχίες 100 δραχμὲς τὴ λέξη: Αὐτή, λοιπόν, εἶναι ἡ ἔκφραση τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν φίλων μας γιὰ μιὰ θυσία ποὺ γίνεται ἀπὸ τὸν ἐραστὴ τῆς Βασιλίσσης γιὰ νὰ δώση στὰ παιδιὰ ἕνα φθηνὸ καὶ ὡραῖο περιοδικό. Τέτοιὰ ἀχαριστία, ἀληθινά, δὲν τὴν περιμέναμε.

∴ Ὅλα αὐτὰ ποὺ μὲ ρωτᾶς ΚΩΣΤΑΚΗ ΜΠΑΜΝΙΟ τὰ ἔχω πῆ χίλιες φορές· λοιπὸν μποροῦμε νὰ στέλνουμε ἀπὸ ὁποῖο φύλλο θέλεις. Δὲν μπορῶ νὰ καθορίσω χρόνο δημοσιεύσεως. Οἱ συνεργασίες ὅσο μικρότερες τόσο τὸ καλλίτερο. Ἡ συνεργασία σου πῆρε τὸ δρόμο της.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ γίνη ἡ διόρθωση ΔΗΜ. ΧΡ. ΧΑΜΠΕΖΟ. Φροντίζετε ὅμως παιδιά μου νὰ καθαρογράφετε τὰ ὀνόματά σας.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας Ἀγγελικῆς Τζίβρα, Βασιλείου Παυλίδη, Θεοφάνη Πέτσκου, Ἀντ. Πατέλη, Σεραφεὶμ Νίτσου, Βασίλη Σιωμοπούλου, Βασιλείου Ἰωσηφίδη, Κωνστ. Τσελίκη καὶ Ἰωάννη Π. Γεωργιοπούλου, Βαΐου, Χρ. Καϊκή, Εὐαγγέλου Κράπη, Μαρίας Κιάμου (τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά τους λόγια). Κων. Θ. Φωτεινοῦ, Τάκη Ρούμελη (εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια), Ἀντωνίου Πατέλη, Στάθη Δάγλαρη, Ἀθανασίου Γεωργίου Ντέμπου, Γιοῦ τῆς Λέσβου, Χρίστου Παντούρη, (Δὲν εἶναι εὔκολη ἡ ἀπάντηση σ' αὐτὰ ποὺ μὲ ρωτᾶς). Ἰωάννη Καραμποίτη, Χαρίλαου Σελιβανίτη, Ρούντη, Γεωργίου Τέλου, Δὸν Ἄρη (Δὲν εἶναι ἄσχημα), Παναγιώτας Δημητροπούλα (τὴν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά της λόγια) Ἐξάψαλμο, Νικολάου Ρήγα, Μ. Α. (δὲν μπορεῖτε νὰ κρατήσετε ψευδώνυμο χωρὶς δικαίωμα κρίσεως), Νίκου Ντουμάνη, Κων. Γεωργίου Ντέμπου Βασίλη Σιωμοπούλου, Δροσοπηγῆ Χρ. Κατινᾶ.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας Νικολάου Ἀλεξίου, Ἀντωνίου Πατέλη, Ἰωάννη καὶ Γεωργίου Γεωργιοπούλου, Νικ. Γερ. Βανδώρου, Χαραλάμπους Μπιτούλα, Νικολάου Παπαναστασίου, Ἀντωνίου Πατέλη, Κων. Μίσσιου, Λεωνίδα Θ. Μήτση, Παναγιώτη Διαμάντη (τοὺς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά τους λόγια). Βασιλείου Βακου (τὸ ποίημά σου γραμμένο ἀνάμεσα στὶς σπαζοκεφαλιὲς δὲν δόθηκε στὴν ἐπιτροπὴ κρίσεως), Εὐθυμίου Καλου (εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια), Ρούντη, Νικολάου Μήτση, Πασχάλη Γκουντακᾶ καὶ Νίκου Κισμπακάλη, Ἰωάννου Μουζάκη, Ἀντ. Πατέλη, Χρίστου Κοτινᾶ.

∴ Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς Γρηγόριον Ζηκίδην καὶ Ἀντώνιον Πατέλην διὰ τοῦ φίλου μας Κων. Β. Παπαδημητρίου (Σουφλί), Βασω Μωραΐτου Σουφλὶ Ἀννούλα Π. Γιαννάτου, Σπῦρον Καραγιάννην, Μενέλαο Ζῶτο, τὸν Νικόλαον Γαρυφαλάκην διὰ τοῦ φίλου μας κ. Σ. Μουδριανάκη, τὸν Ἀθανάσιον Ἀστερίου διὰ τοῦ φίλου μας Ἐλευθερίου Μπαρλιάκου, Παῦλο Θεοδωρίδη, Ἀναστασία Τσαγλιώτου, Ἰωάννην Τσαρισάραν.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ φίλε κύριε ΙΩΑΝΝΗ Ε. ΨΑΡΡΑ διὰ τὴν τόσο συγκινητικὴ ἐπιστολή σας.

∴ Καὶ σένα ΜΙΧ. ΜΕΛΑΚΗ σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς φροντίδες σου καὶ ὅλη τὴν ἀγάπη ποὺ δείχνεις γιὰ τὸ περιοδικό μας.

∴ Ἐν τάξει ΔΗΜ. ΚΟΤΣΟΓΛΟΥ. Θερμὰ εὐχαριστῶ.

∴ Πήραμε ΜΑΡΙΕ τὸ γράμμα σου, τὰ χρήματα καὶ τὶς ἀγγελίες. Καὶ μᾶς ζητᾶς νὰ σὲ γράψουμε συνδρομητή. Ἀλλὰ πῶς, βρὲ παιδί μου; Κατὰ ποιὸ τρόπο; Ἀφοῦ δὲν μᾶς γράφεις πουθενὰ τὸ ὄνομά σου καὶ τὴν διεύθυνσί σου!

∴ Σοῦ γράφουμε ἰδιαιτέρως ΕΥΣΤΑΘΙΕ ΜΠΟΥΝΤΑΚΟΥΛΕ.

∴ Θὰ εὐχαριστηθοῦμε πολὺ νὰ σὲ γνωρίσουμε ΑΥΓΕΡΙΝΕ, ὅταν θὰ ἔλθης στὴν Ἀθῆνα. Εὐχόμαστε ὁ καλός σου πατέρας νὰ γίνη γρήγορα καλά.

∴ Δόθηκε ἐντολὴ νὰ ἀλλαχθῆ ἡ διεύθυνσή σου ΣΤΕΡΓΙΕ ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΑΝΔΡΕΑ ΣΑΒΒΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ. Δὲν ἔχεις δίκηο νὰ παραπονιέσαι. Πάντως τὰ ποιήματά σου εἶναι πολὺ καλά. Καὶ θὰ δημοσιευτοῦν ἂν δὲν ὑπάρξη κανένα ἐμπόδιο ποὺ θὰ μοῦ προβάλη ἡ ἐπιτροπὴ κρίσεως. Ἐλπίζω ὅμως πὼς δὲν θὰ ὑπάρξη τέτοια περίπτωση.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΜΑΡΙΝΑ ΜΠΟΣΚΟΥ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν τριῶν συμμαθητριῶν σου ὡς συνδρομητριῶν τοῦ περιοδικοῦ μας. Πήραμε καὶ τὴ συνεργασία σου.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς φροντίδες σου καὶ τὶς τόσο καλές σου διαθέσεις ΑΛΕΞ. ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια ΕΙΡΗΝΗ ΚΟΚΚΙΝΟΥ ἀλλ' ἡ φίλη μας καὶ ὁ φίλος μας ποὺ μᾶς γράφει ξέχασε νὰ σημειώση στὸ γράμμα του τὴν ὑπογραφή του.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΠΑΥΛΟ ΡΙΣΣΑΚΗ.

∴ Μπράβο σου ΝΙΚΟ ΚΑΡΔΑΡΑ: Ἔγραψες 10 συνδρομητὲς καὶ μὲ τὴν δωρεὰν συνδρομὴ γράφεις ἕνα φίλο σου ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ πληρώση. Μπράβο, ἡ πρᾶξη σου εἶναι ἀξία κάθε ἐξάρσεως.

∴ Θὰ γίνη ἡ διόρθωση ΡΗΓΟΠΟΥΛΑ ΚΟΝΤΟΥ.

∴ Παραπέμφθηκε ἡ ἐπιστολή σου στὸν Ἀθλητικό μας συντάκτη, ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΚΟΥΖΗ.

∴ Ἐν τάξει ΒΑΣ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΕ. Φρόντισε μόνο νὰ στείλης τὴ συνδρομή σου.

∴ Ἔγινε καὶ ἀπὸ ἄλλον ἡ καταγγελία γιὰ τὸ ποίημα τοῦ Προβελεγγίου, ἀγαπητὲ Γ. ΚΡΑΣΣΑ. Τί νὰ κάνω μ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ ποὺ βάζουν «ἐλαφρὰ τῇ καρδίᾳ» τὴν ὑπογραφή τους φαρδειὰ - πλατειὰ κάτω ἀπὸ ξένο ποίημα;

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΓΙΩΡΓΟ Δ. ΚΟΥΒΕΛΑ. Γίνεσαι ἕνας καλὸς καὶ πολύτιμος φίλος.

Παρακαλῶ τοὺς φίλους μου ποὺ μοῦ γράφουν νὰ μὴ λησμονοῦν νὰ ὑπογράφουν καὶ ἐπὶ πλέον νὰ καθαρογράφουν: Ὄνομα, πατρώνυμο, ἐπώνυμο καὶ διεύθυνση πλήρη (Χωριὸ - Ἐπαρχία - Νομὸ καὶ ταχυδρομεῖο ποὺ ἐξυπηρετοῦνται). Προκειμένου περὶ πόλεως: ὁδὸ καὶ ἀριθμό. Κάνω αὐτὴ τὴ δήλωση γιατὶ τὶς τελευταῖες ἡμέρες πολλοὶ φίλοι μου λησμονοῦν καὶ νὰ ὑπογράφουν ἀκόμα. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν τοὺς ἀπαντῶ στὴν ἀλληλογραφία.

∴ Εὐχαριστοῦμε φίλε ΔΡΑΚΟΥΛΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν νέων συνδρομητῶν.

∴ Πραγματικὰ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ Γ. ΜΙΧΑ[…] τὸ ποίημα σου δὲν εἶναι καθόλου καλό. […] νὰ τὸ διορθώσης. Γιὰ τ' ἄλλα εὐχαριστοῦμε. […] δωσα ἐντολὴ στὴν διεκπεραίωση διὰ τὸ […] τῆς ἀποστολῆς τῶν τευχῶν.

∴ Μόλις πάρουμε τὴν ἐπιταγή φίλε ΝΙΚ[…] ΓΡΗΓΟΡΗ θὰ σοῦ στείλουμε καὶ τὴν […] Εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΚΟΡΙΝΑ Ι. ΒΡΕΤΤΟΥ […] τὰ λιπάσματα εἶπα στὸν μπάρμπα Μήτρο.

∴ Ἔδωσα ΙΩΑΝΝΗ ΧΡΥΣΙΚΕ ἐντολὴ νὰ σ[…] σταλῆ ὁ τόμος.

∴ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΕΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ. Τί νὰ […] ἀνάγκα καὶ θεοὶ πείθονται. Τὸ χαρτὶ τὸ […] γραφικὸ ἔφτασε αἰσίως στὶς 6500 τὸ κιλὸ […] τὸ βρίσκουμε ποτὲ στὴν ὥρα του.

∴ Ἀπὸ ὅσα μᾶς ἔστειλες ΝΙΚΟ ΚΟΥΦ[…] παραπέμφα μόνο στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας […] ἀθλητικὴ κίνηση. Τὰ ἄλλα γραμμένα στὸ ἴδιο […] τί δὲν τὰ λάβαμε ὑπ' ὄψη.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια ΝΤΙΝΑ ΗΛΙΑ[…] ψευδώνυμο σου ἐγκρίνεται. Ἀλλὰ στὸ φάκελλο […] ὑπῆρχαν οἱ 2.000. Μόνον αἱ 10.000.

Γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια θερμὰ εὐχαριστ[…] Ἐπίσης σὲ χρεώσαμε καὶ 1.000 δραχμὲς γιὰ τ[…] πεννομαχία. Τὸ ὅλον 3.000.

∴ Εὐχαριστοῦμε Δ. ΣΟΦΟ καὶ ΜΙΧ. ΜΠΑ[…] ΡΑΚΗ γιὰ τὸ τόσο σας ἐνδιαφέρον.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΝΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤ[…] ΠΟΥΛΕ. Σᾶς γράψαμε συνδρομητές.

∴ Μὴν ἀμφιβάλεις ΚΑΤΕΠΑΝΟ ὅτι ἔχουμε […] λόγο νὰ ἐκτιμοῦμε καὶ σένα καὶ τὸν ΤΑΠΕΙΝΟ[…]

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΠΑΝ. ΕΜΜ. ΑΝΑΣΤ[…] ΣΑΚΗ. Δυστυχῶς τὸ 25 ἐξαντλήθηκε.

∴ Μὲ ἐξαιρετικὴ μας χαρὰ ΥΠΕΡΕ[…] ρηθήκαμε ἀπὸ τὸ γράμμα σου πὼς τὸ […] σας σχολεῖο υἱοθέτησε τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο […] Κρανιώνας - Καστοριᾶς. Μπράβο σας. Τὸ […] σου πολὺ καλό. Ἀλλὰ δὲν γίνεται κλισέ […] εἶναι σχεδιασμένο. Ἔπρεπε νὰ τὸ φτιάσης μὲ […] νικὴ μελάνη.

∴ Διορθώθηκε ἡ διεύθυνσή σου ΣΠΥΡΟ ΠΡ[…] ΒΕΖΑ.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΑΧΙΛΛΕΑ ΕΛΕ[…] ΘΕΡΙΑΔΗ.

Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν ἐπιτροπὴ κρίσ[…] τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Θεοχάρη Πο[…] Ἰωάννου Δ. Κουμαριανοῦ, Σωτηρίου Τουφίδ[…]

Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας […] χάρη Πούλιου, Ἀθανασίου Ναούμ, Σταμ[…] βρου, Δ. Θ. Τσουλουβῆ, Δημ. Σμύρ[…] (θὰ […] τίσουμε, γιὰ ὅσα μᾶς γράφει) Π. Ν. Δημη[…] ράκου, Ἀθανασίου Καμπούρη.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗ[Σ]

ΕΓΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Μυρσίνη, Γλάρος τοῦ Ἰονίου, Γιὸς τῆς Λευκάδο[ς] Ρούντης, Ἀνεμώνη, Πλατανακαῖος, Ζελίνα, Μι[…] λος, Μικρὸς Ἱεραπόστολος, Ἁγνὸ Χαριτόπουλ[ο] Ἀλέκος Θυαμίτης, Ἥρως Θρύλος, Δροσοπηγ[…] Μίμης Φοῖβος, Πονηρούλι Εὔζωνας, Ἀγνωστη Ε[…] λληνίδα, Ἑκατομμάτης Ἄργος, Πατηνιώτικη Πέν[…] Μεγανησιώτης, Γαλάζια Μαργαρίττα, Σταυρατ[…] τῆς Πίνδου, Αἱματοβαμμένος Γράμμος.

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Οἱ ἀναγνῶστες μας συνεχίζουν τὶς προ[…] αιρετικὲς εἰσφορές. Ὑπενθυμίζομε στο[ὺς] εὐπόρους φίλους μας, ὅτι τὰ ἐκδοτικὰ ἔξοδα ἔχουν αὐξηθῆ ὑπερμέτρως καὶ κατὰ συνέπεια ἐπιβάλλεται στὶς προαιρετικὲς εἰσφορὲς τοὺς νὰ φανοῦν κατὰ τὸ δυνατὸ γενναιότεροι.

Λυκοῦργος Μαυρειδόπουλος	5.000
Λυκοῦργος Μαυρειδόπουλος	5.000
Δημ. Γιαννουκάκης (διὰ δύο παρ' αὐτοῦ ἐγγραφέντας μαθητὰς)	10.000
Νῖκος Καραγεώργος	2.000
Ζωὴ Μαλαξοῦ	10.000
Μενέλαος Ζῶτος	3.000
Νικόλαος Γαρυφαλάκης	2.000

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΡΟΜΒΟΣ

```
        *
1)    * * *
2)  * * * * *
3)    * * *
        *
```

1. Καταστρεπτικὸ ζῶο.
2. Εἶναι κάθε ἄλλο παρὰ ἀληθινό.
3. Κτητικὴ ἀντωνυμία.

Κ. Χατζῆς, Ἀγριὰ Βόλου

2) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

```
1. *  *  *  Α
2. *  *  Α  *
3. *  Α  *  *
4. Α  *  *  *
```

1. Θὰ μᾶς δεχθῆ ὅλους.
2. Χρονικὸ διάστημα (αἰτ.).
3. Ὄργανο αἰσθήσεως (δημ.)
4. Πλήξη.

Π. Οἰκονόμου, Πλωμάρι Λέσβου

3) ΣΚΑΛΑ

```
1) Α — Α
2) Α — — Α
3) Α — — — Α
4) Α — — — — Α
5) Α — — — — — Α
6) Α — — — — — — Α
```

1) Πρόθεση.
2) Ἤπειρος.
3) Ἱστορικὴ πρωτεύουσα.
4) Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος.
5) Συνέδεσε τὸ ὄνομά της μὲ τὸν Χρυσοῦν Αἰῶνα.
6) Εἶναι ἡ γρίππη.

4) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

```
1) — Α — Α — Α —
2) — Ο — Ο — Ο —
3)   Α — Α — Α
4)   — Ο — Ο —
5)   Α — Α — Α
6)     Ο — Ο —
7) — Α — Α — Α —
```

1) Χώρα τῆς Β. Ἀμερικῆς.
2) Κωμόπολη τῆς Στερεᾶς.
3) Μικρασιατικὴ πόλη.
4) Νησὶ τοῦ Σαρωνικοῦ.
5) Τὰ γένεια τοῦ σταριοῦ.
6) Ὑπομονετικὸ ζῶο.
7) Μεγάλος ποιητής.

Ἀπόστ. Βαϊνόπουλος

5) ΤΡΙΓΩΝΟ

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

1) Μεγάλη γιορτή.
2) Ἤπειρος.
3) Συνοδεύει ἑταιρικὲς ἐπωνυμίες.
4) Γελαστικὸ ἐπιφώνημα.
5) Φωνήεν.

Κ. Γεωργιάδης, Ξάνθη

6) ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ

Δ				Σ
	Δ			Σ
		Δ		Σ
		Δ		Σ
	Δ			Σ
Δ				Σ

1) Τὸν μεταχειρίζονται οἱ ἀπατεῶνες. 2) Βρίσκεται στὸ στόμα. 3) Κάτοικος Ἀσιατικῆς χώρας. 4) Δοχεῖο. 5) Ὅμοιος. 6) Ἔχει πολλὰ δένδρα.

Κ. Χατζῆς, Ἀγριὰ Βόλου

7) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Τοποθετῆστε στὰ παρακάτω τετράγωνα τοὺς ἀριθμοὺς 3, 4, 5, 7, μιὰ φορὰ τὸν καθένα σὲ κάθε σειρά, ὥστε τὸ ἄθροισμα ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ εἶναι 19.

Δημ. Παπαδολιᾶς, Σπάρτη

8) ΚΛΙΜΑΚΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Συμπληρῶστε τὰ λευκὰ τετράγωνα, ὥστε μὲ τὴν προσθήκη τῆς συλλαβῆς «ΝΑ» νὰ σχηματισθοῦν 7 λέξεις μὲ τὴν παρακάτω σημασία:

Ν	Α							
	Ν	Α						
		Ν	Α					
			Ν	Α				
				Ν	Α			
					Ν	Α		
						Ν	Α	
							Ν	Α

1) Εἶναι ἱστορικὴ ἀπὸ μιὰ ναυμαχία τοῦ 1827. 2) Κατοικία ὑψηλῶν προσώπων. 3) Ὠδικὸ πουλί. 4) Βουνὸ τῆς Ἀττικῆς. 5) Εὐφυΐα. 6) Περιέχει ἄφθονο χόρτο. 7) Πόλη τῆς Ἠπείρου.

Γρηγόριος Λάφας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 34ο

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1						■		■		■
2		■		■						
3						■		■		■
4		■		■						
5						■		■		■
6	■		■		■					
7							■		■	
8	■		■		■					
9							■		■	
10	■		■		■					

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Μιὰ ἔνδοξη χώρα. 2) Σ' αὐτὴν ἀσφαλῶς δὲν κατοικοῦν οἱ πλούσιοι. 3) Πρέπει νὰ τ' ἀποφεύγουμε γιὰ νὰ μὴν ἁρπάξουμε κρυολόγημα. 4) Ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἕλλης. 5) Ἀπαραίτητη γιὰ τὴ μπουγάδα. 6) Ἐπάνω σ' αὐτὸν γινόντουσαν οἱ θυσίες. 7) Μουσικὸ ὄργανο στὸν πληθυντικό. 8) Ἕνας ἀπ' τοὺς πρωτεργάτες τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 21. 9) Ἀσχολεῖται μὲ τὸ ποίμνιο (γεν.). 10) Ἑρπετό.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Μεγάλος ποταμὸς τῆς Ἑλλάδας. 2) Πρωτεύουσα Ἀφρικανικοῦ Κράτους. 3) Σ' αὐτὰ ἔχουν ἀδυναμία οἱ γυναῖκες. 4) Ἐκεῖ καταλήγουν οἱ κακοποιοί. 5) Τὸ ἴδιο μὲ τὸ 5 ὁριζόντια. 6) Ζυγίζει πολύ. 7) Ἐπιχρίω μὲ λιπαρὲς οὐσίες. 8) Αὐτὸς κάνει θαύματα (γεν.). 9) Τακτικὸ ἀριθμητικό. 10) Τῆς Ἑλλάδας εἶναι γραφικώτατα.

Λεωνίδας Δ. Δρόσος, Λεχαινὰ Ἠλείας

9) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ πρῶτα καὶ τὰ δεύτερα γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητᾶμε παρακάτω, ἀποτελοῦν τὰ ὀνόματα δυὸ προσώπων ποὺ ἔγιναν ἡ ἀφορμὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.

1) Δὲν τὴν ἔχουν οἱ νέοι.
2) Ἐκεῖ γίνεται τ' ἁλάτι.
3) Ἀρχαῖο καὶ σύγχρονο ὄνομα.
4) Χώρα τῆς Ἀσίας.
5) Σάπισμα.

Β. Κίσσας, Ραχοῦλα Καρδίτσης

◇

ΛΥΣΕΙΣ 33ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

```
Α Υ Ρ Α
Υ Δ Ω Ρ
Ρ Ω Μ Η
Α Ρ Η Σ
```

2) ΤΡΙΓΩΝΟ

```
  1 2 3 4 5
1 Φ Ο Ρ Ο Σ
2 Ο Δ Ο Σ
3 Ρ Ο Η
4 Ο Σ
5 Σ
```

3) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

```
        Π
      Π Α Σ
    Π Α Ρ Ι Σ
  Μ Υ Κ Ο Ν Ο Σ
Α Β Η Σ Σ Υ Ν Ι Α
```

4) ΣΚΑΛΑ

```
Μ Ο Σ
Μ Ω Ο Σ
Μ Υ Ρ Ο Σ
Μ Υ Ρ Ι Ο Σ
Μ Ο Υ Η Δ Ο Σ
Μ Ω Κ Ρ Α Τ Η Σ
```

5) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΚΑΡΔΙΤΣΑ — Ἀρκαδία, Ραδίκια, Δίας, Ἰκαρία, Τάρας, Σάρρα, Ἄρα.

6) ΜΑΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ἡ ἀντικατάσταση γίνεται μὲ τὸ γράμμα Μ. Ἔτσι σχηματίζονται οἱ λέξεις: ΜΑΝΙΑ — ΜΕΞΙΚΟΝ — ΝΟΜΟΣ — ΑΚΜΗ — ΑΜΝΟΣ — ΜΟΥΜΙΑ — ΜΕΛΟΣ — ΚΛΙΜΑ — ΚΟΣΜΟΣ.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 33

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΑΣΤΑΘΗ — ΙΩΔΙΟΝ. 2) ΒΙΟΣ — ΡΑΣ — ΙΣΚΑ. 3) ΡΑ — ΕΛΕΓΧΟΣ — ΤΥ. 4) ΑΜΑ — ΑΜΟΝΙ — ΛΩΤ. 5) ΠΑ — ΟΝΕ — ΙΑ. 6) ΜΠΟΓΟΣ — ΣΑΛΤΟΣ. 7) ΙΛΗΣ — ΣΑΡΞ. 8) ΧΕΛΜΟΣ — ΙΕΡΕΥΣ. 9) ΩΑ — ΕΜΑ — ΑΙ. 10) ΜΗΝΟΡΑΤΑ — ΑΤΙ. 11) ΕΜ — ΣΙΒΗΡΙΑ — ΑΡ. 12) ΙΑΒΑ — ΙΣΟΝΕΦΗ. 13) ΑΡΕΣΤΑ — ΣΤΑΝΗΝ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΑΒΡΑΑΜ — ΧΗΜΕΙΑ. 2) ΣΙΑΜ — ΠΙΕ — ΗΜΑΡ. 3) ΤΟ — ΑΠΟΛΛΩΝ — ΒΕ. 4) ΑΣΕ — ΑΓΗΜΑ — ΣΑΣ. 5) ΛΑΟΣ — ΟΙ. 6) ΗΡΕΜΟΣ — ΣΕΡΒΙΑ. 7) ΑΓΟΝ — ΜΑΗΣ. 8) ΙΣΧΝΕΣ — ΙΑΤΡΟΣ. 9) ΟΙ — ΕΣΑ — ΑΙ. 10) ΔΙΣ — ΙΛΑΡΑ — ΑΝΑ. 11) ΙΣ — ΛΑΤΡΕΙΑ — ΕΝ. 12) ΟΚΤΩ — ΟΞΥ — ΤΑΦΗ. 13) ΝΑΥΤΗΣ — ΣΕΙΡΗΝ.

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου



187 Σ' ὅλο τὸ δρόμο ὁ Βασίλης κοίταζε μ' ἀφοσίωση τὸν Ἀητὸ τοῦ Βάλτου. Πήγαινε πάντα ἴσιος, πάντα ἀδάμαστος... Περπατοῦσε παληκαρίσσια... Μὰ κάθε τόσο κοβόταν ἡ ἀναπνοή του. Οἱ πυρετοὶ τὸν εἶχαν πολὺ ἐξαντλήσει. Οἱ σύντροφοί του, ποὺ καταλάβαιναν τὴν κόπωσή του, προσποιοῦνταν κάθε τόσο πότε πὼς ἕνας εἶχε χτυπήσει τὸ πόδι του, πότε πὼς ἄλλος κουράστηκε καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Καπετὰν Ἄγρα νὰ σταματήσουν λιγάκι.

Μὰ δὲ γελιόταν ὁ ἀρχηγός.

— Καλὰ ποὺ φτάνει τοῦτες τὶς ἡμέρες ὁ καπετὰν Ἀμύντας, τοὺς εἶπε. Αὐτὸς θὰ σᾶς ὁδηγῇ στὸ μέλλον. Ἐγὼ πάει ξέφτισα, παιδιά.



188 Μιὰ βοὴ σηκώθηκε. Οἱ ἄντρες βουρκωμένοι διαμαρτύρονταν μ' δρα... πὼς τὴν ἀγάπη ποὺ εἶχαν στὸν ἀρχηγό τους, δὲ θὰ τὴν ἔνοιωθαν πι... ποτέ. Ὁ καπετὰν Τυλιγάδης ἔβαλε στὰ λόγια του τὴν ψυχὴν ὅλονῶν.

— Ἐσὺ μᾶς σπρώχνεις μὲ τὴν ψυχή σου. Γιὰ σένα θὰ πέφταμε στὴ φωτια, ἀρχηγέ.

Συγκινημένος ὁ Ἄγρας τοῦ ἔδωκε δυὸ στὸν ὦμο.

— Τὸ ξέρω εἶπε, πὼς μοῦ εἴστε ὅλοι ἀφωσιωμένοι ὡς τὸ θάνατο. Μὰ τὸ ἴδιο πρέπει νὰ κάνετε γιὰ τὸ νέο σας ἀρχηγό.

Σηκώθηκε καὶ πῆρε τὸ τουφέκι του.

Ἔξω ἀπὸ τὴ Νιάουσα μπῆκαν σ' ἕνα δασάκι. Ἔφταναν...



189 Οἱ ἄντρες κοντοστέκονταν· μιλοῦσαν πολὺ ζωηρὰ μεταξύ τους.

— Δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀφήσουμε. Δὲν πρέπει νὰ τοὺς πιστέψη.

— Εἶναι δόλιοι. Εἶναι ψεῦτες!

— Ἄτιμοι καὶ προδότες ποὺ κάνουν τώρα τοὺς φιλειρηνικούς!...

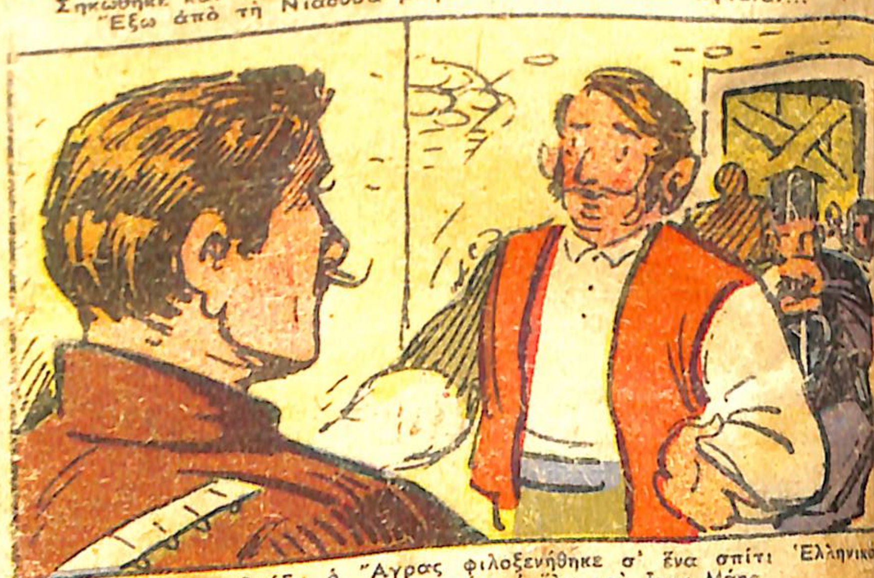
Μερικὰ λόγια ἔφτασαν ὡς τ' αὐτιὰ τοῦ καπετὰν Ἄγρα.

Χαμογέλασε μὲ τ' ἀγαθό του παιδιάστικο χαμόγελο μὰ δὲ μίλησε.

— Σὰ δοῦν τ' ἀποτέλεσμα θὰ πειστοῦν, συλλογίστηκε.

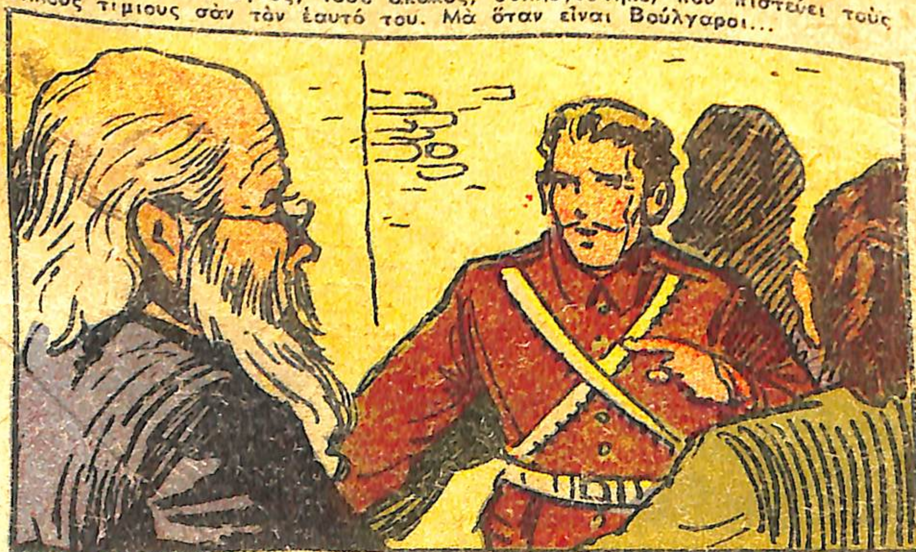
Ὁ Βασίλης εἶδε τὸ χαμόγελό του καὶ στέναξε.

— Εἶναι τόσο ἁγνός, τόσο ἄκακος, συλλογίστηκε, ποὺ πιστεύει τοὺς ἄλλους τίμιους σὰν τὸν ἑαυτό του. Μὰ ὅταν εἶναι Βούλγαροι...



190 Κεῖνο τὸ βράδυ ὁ Ἄγρας φιλοξενήθηκε σ' ἕνα σπίτι Ἑλληνικ... Πλάγιασε τρέμοντας ἀπ' τὸν πυρετό, μ' ὅλο ποὺ ἦταν Μάης.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἄγρας κάλεσε σὲ σύσκεψη τοὺς προεστοὺς τῆ... Νιάουσας στὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ Περδικάρη, ποὺ ἦταν ὁ Πρόεδρος, ... τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Ὅλοι, δασκάλοι, παπάδες, ἀγωνιστ... ἔπαιρναν τὸ λόγο μὲ τὴ σειρά... Ἔλεγαν τὶς ἐντυπώσεις τοῦ κόσμου ἀπ... τὴν καινούργια στάση τοῦ Ἄγρα. Οἱ ἀγροτικοὶ λέει πληθυσμοὶ εἶχα... ἀποκάμει ἀπὸ τὸ πολύχρονο ἀλληλοφάγωμα, τὶς προδοσιὲς τῶν Τούρκων... τὴ Σέρβικη προπαγάνδα, τὴ Βουλγάρικη βαρβαρότητα. Καλὰ θἄταν ... γίνη εἰρήνευση πιὰ νὰ καλλιεργήσουν καὶ τὰ κτήματά τους...



191 — Κι' οἱ Βούλγαροι πῶς τὴ βλέπουν αὐτὴ τὴν κίνηση; ρώτησε ὁ Ἄγρας.

— Τὸ ἴδιο, ἀπόκαμαν κι' αὐτοί, ἀπαντήσανε οἱ προεστοί. Οἱ φανατισμένοι κομιτατζῆδες πῆραν τὰ βουνά. Οἱ πιὸ λογικοὶ ζητοῦν συνεννόηση καὶ εἰρήνη. Εἰρήνη στ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀγάπη κι' ὁμόνοια.

Κάπου - κάπου ἀκουγόταν καὶ καμμιὰ ἀντιλογία.

— Μὰ εἶναι εἰλικρινεῖς;

— Δὲ θὰ ξανασηκωθοῦν ὅν κατέβαινε ἀπ' τὰ βουνὰ ὁ Πετκώφ; Ἔτσι λένε, ἀλλά...

Ὁ Ἄγρας σηκώθηκε τότε. Ἡ φωνή του ἀκούσθηκε εἰρηνική.



192 — Ὄχι μὴ λέτε ἀλλά, ἀφῆστε τα τὰ ἀλλά... Μιλᾶτε μονάχα γιὰ τὴν εἰρήνη, γιὰ τὴ συχώρεση... Ἂς ξεχάσωμε γιὰ λίγο τὶς ἔχθρες. Κα... ἔννοια σας δὲ θ' ἀφήσωμε βέβαια τὸ Βάλτο. Θὰ μείνουμε ἄγρυπνοι στὶς σκοπιές μας... Κι' ἂν μᾶς γελάσουν κι' ἂν προδοθοῦμε ἐμεῖς, ἄλλοι θἄρθουν στὴ θέση μας. Μὰ γιὰ τὴν ὥρα, μιὰ ποὺ προτείνουν εἰρήνη, δὲν πρέπει ν' ἀποκριθοῦμε μὲ μῖσος. Ὁ κόσμος κουράστηκε...

Στὸ πλαγινὸ δωμάτιο καθισμένος ὁ Βασίλης ἄκουγε τὶς κουβέντες. Τοῦ φαινόταν παράξενο, δὲν τὸ χωροῦσε ὁ νοῦς του. «Μὰ γιὰ νὰ τὸ λέ... ὁ Ἄγρας ἔτσι θὰ εἶναι», εἶπε μέσα ἀπ' τὰ σφιγμένα του δόντια.

(Συνεχίζεται)

Ὁ Ἀητός τοῦ Βάλτου



187 Σ' ὅλο τὸ δρόμο ὁ Βασίλης κοίταζε μ' ἀφοσίωση τὸν Ἀητό τοῦ Βάλτου. Πήγαινε πάντα ἴσιος, πάντα ἀδάμαστος... Περπατοῦσε παλληκαρίσσια... Μὰ κάθε τόσο κοβόταν ἡ ἀναπνοή του. Οἱ πυρετοὶ τὸν εἶχαν πολὺ ἐξαντλήσει. Οἱ σύντροφοί του, ποὺ καταλάβαιναν τὴν κούραση του, προσποιοῦνταν κάθε τόσο πότε πὼς ἕνας εἶχε χτυπήσει τὸ πόδι του, πότε πὼς ἄλλος κουράστηκε καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Καπετὰν Ἄγρα νὰ σταματήσουν λιγάκι.

Μὰ δὲ γελιόταν ὁ ἀρχηγός.

— Καλὰ ποὺ φτάνει τοῦτες τὶς ἡμέρες ὁ καπετὰν Ἀμύντας, τοὺς εἶπε. Αὐτὸς θὰ σᾶς ὁδηγῆ στὸ μέλλον. Ἐγὼ πάει ξέφτισα, παιδιά.



188 Μιὰ βοὴ σηκώθηκε. Οἱ ἄντρες βουρκωμένοι διαμαρτύρονταν ... πὼς τὴν ἀγάπη ποὺ εἶχαν στὸν ἀρχηγό τους, δὲ θὰ τὴν ... ποτέ. Ὁ καπετὰν Τυλιγάδης ἔβαλε στὰ λόγια του τὴν ψυχή ... Γιὰ σένα θὰ πέφτομε ...

— Ἐσὺ μᾶς σπρώχνεις μὲ τὴν ψυχή σου. ...

τια, ἀρχηγέ.

Συγκινημένος ὁ Ἄγρας τοῦ ἔδωκε δυὸ στὸν ὦμο.

— Τὸ ξέρω εἶπε, πὼς μοῦ εἴστε ὅλοι ἀφωσιωμένοι. Ὡς τὸ ...

ὁ ἴδιο πρέπει νὰ κάνετε γιὰ τὸ νέο σας ἀρχηγό.

Σηκώθηκε καὶ πῆρε τὸ τουφέκι του.

Ἔξω ἀπὸ τὴ Νιάουσα μπῆκαν σ' ἕνα δασάκι. Ἔφτασαν ...



189 Οἱ ἄντρες κοντοστέκονταν' μιλοῦσαν πολὺ ζωηρὰ μεταξύ τους.

— Δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀφήσουμε. Δὲν πρέπει νὰ τοὺς πιστέψη.

— Εἶναι δόλιοι. Εἶναι ψεῦτες!

— Ἄτιμοι καὶ προδότες ποὺ κάνουν τώρα τοὺς φιλειρηνικούς!...

Μερικὰ λόγια ἔφτασαν ὡς τ' αὐτιὰ τοῦ καπετὰν Ἄγρα.

Χαμογέλασε μὲ τὸ παιδιάστικο χαμόγελο, μὰ δὲ μίλησε.

— Σὰ δοῦν τ' ἀγαθὸ ἀποτέλεσμα θὰ πειστοῦν, συλλογίστηκε.

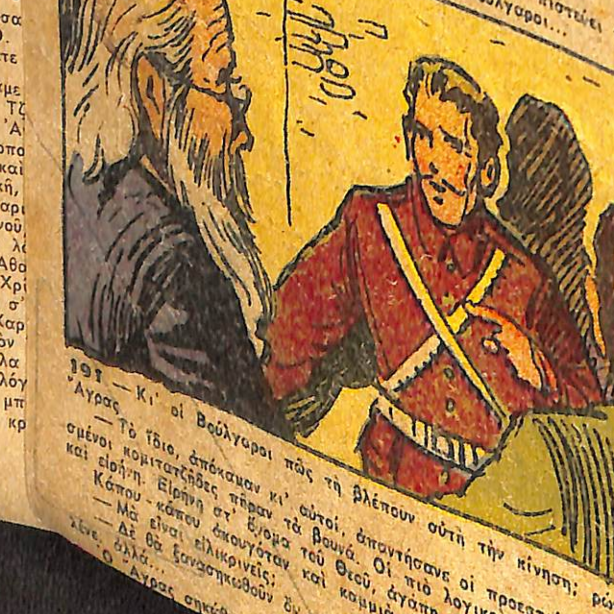
Ὁ Βασίλης εἶδε τὸ χαμόγελό του καὶ στέναξε.

— Εἶναι τόσο ἀγνός, τόσο ἄκακος, συλλογίστηκε, ποὺ πιστεύει ὅλους τίμιους σὰν τὸν ἑαυτό του. Μὰ ὅταν εἶναι Βούλγαροι...



190 Κεῖνο τὸ βράδυ ὁ Ἄγρας φιλοξενήθηκε σ' ἕνα σπίτι ... Πλάγιασε τρέμοντας ἀπ' τὸν πυρετό, μ' ὅλο ποὺ ἦταν Μάης.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἄγρας κάλεσε σὲ σύσκεψη τοὺς προεστοὺς ... Νιάουσας στὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ Περδικάρη, ποὺ ἦταν ὁ Πρόεδρος ... φωνὴ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Ὅλοι, δασκάλοι, παπάδες, ... ἔπαιρναν τὸ λόγο μὲ τὴ σειρά... Ἔλεγαν τὶς ἐντυπώσεις τους ... τὴν καινούργια στάση τοῦ Ἄγρα. Οἱ ἀγροτικοὶ λέει πληθυσμοὶ ... ἀποκάμει ἀπὸ τὸ πολύχρονο ἀλληλοφάγωμα, τὶς προδοσιὲς τῶν ... τὴ Σέρβικη προπαγάνδα, τὴ Βουλγάρικη βαρβαρότητα. Καλὰ ... γίνη εἰρήνευση πιὰ νὰ καλλιεργήσουν καὶ τὰ κτήματά τους...



191 — Κι' οἱ Βούλγαροι πὼς τὴ βλέπουν αὐτὴ τὴν κίνηση; ρώτησε ὁ Ἄγρας.

— Τὸ ἴδιο, ἀπόκαμαν κι' αὐτοί, ἀποντήσανε οἱ προεστοί. Οἱ φανατισμένοι κομιτατζῆδες πῆραν τὰ βουνά. Οἱ πιὸ λογικοὶ ζητοῦν συνεννόηση καὶ εἰρήνη. Εἰρήνη στ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀγάπη κι' ὁμόνοια.

Κάπου-κάπου ἀκουγόταν καὶ καμμιὰ ἀντιλογία.

— Μὰ εἶναι εἰλικρινεῖς;

— Δὲ θὰ ξανασηκωθοῦν ὅν κατέβαινε ἀπ' τὰ βουνὰ ὁ Πετκώφ; Ἔτσι λένε, ἀλλά...

Ὁ Ἄγρας σηκώθηκε τότε. Ἡ φωνή του ἀκούσθηκε εἰρηνική.



192 — Ὄχι μὴ λέτε ἀλλά, ἀφῆστε τα τὰ ἀλλά... Μιλοῦν ... τὴν εἰρήνη, γιὰ τὴ συχώρεση... Ἂς ξεχάσωμε γιὰ λίγο ... ἔννοια σας δὲ θ' ἀφήσωμε βέβαια τὸ Βάλτο. Θὰ μείνουμε ... σκοπιές μας... Κι' ἂν μᾶς γελάσουν κι' ἂν προδοθοῦμε ... θουν στὴ θέση μας. Μὰ γιὰ τὴν ὥρα, μιὰ ποὺ προτείνουν εἰρήνη ... πει ν' ἀποκριθοῦμε μὲ μῖσος. Ὁ κόσμος κουράστηκε...

Στὸ πλαγινὸ δωμάτιο καθισμένος ὁ Βασίλης ἄκουγε ... Τοῦ φαινόταν παράξενα, δὲν τὸ χωροῦσε ὁ νοῦς του. ... ὁ Ἄγρας ἔτσι θὰ εἶναι», εἶπε μέσα ἀπ' τὰ σφιγμένα του ... (Συνεχίζεται)

